

IV.

Přílohy

Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022

- Příloha č. 1: Složení panelu č. 4 – Sociální a kulturní výzvy v české společnosti pro přípravu Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
- Příloha č. 2: Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje v kultuře ve vybraných zemích a v Evropské unii
- Příloha č. 3: Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje v kultuře v ČR
- Příloha č. 4: Výňatek z Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací; z přílohy 5: Sociální a kulturní výzvy: Podrobná specifikace prioritní oblasti; z oblasti 3 Kultura, hodnoty, identita a tradice

Příloha č. 1 - Složení panelu č. 4
– Sociální a kulturní výzvy v české společnosti
pro přípravu Národních priorit orientovaného výzkumu,
experimentálního vývoje a inovací

1. předseda – prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc. – člen Koordinační rady expertů

2. místopředseda – PhDr. Pavel Baran, CSc. – člen Koordinační rady expertů

3. doc. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D. – Masarykova univerzita v Brně

4. doc. Ing. Petr Drulák, Ph.D. – Ústav mezinárodních vztahů

5. RNDr. Alois Filáček, CSc. – Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.

6. PhDr. Alena Jakubcová, Ph.D. – Institut umění – Divadelní ústav

7. doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc. – Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

8. RNDr. Tomáš Kostelecký, CSc. – Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

9. prof. PhDr. Josef Krob, CSc. – Masarykova univerzita v Brně

10. prof. PhDr. Petr Macek, CSc. – Masarykova univerzita v Brně

11. prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc. – Česká zemědělská univerzita v Praze

12. doc. Ing. Mgr. Aleš Opatrný – Univerzita Karlova v Praze

13. prof. PhDr. Martin Potůček, CSc. – Univerzita Karlova v Praze

14. prof. Ing. Pavel Pudil, DrSc. – Vysoká škola ekonomická v Praze

15. prof. PhDr. Petr Sommer, CSc. – Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.

16. doc. RnDr. Luděk Sýkora, Ph.D. – Univerzita Karlova v Praze

17. doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D. – Historický ústav AV ČR, v. v. i.

18. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc. – Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

19. doc. PhDr. Miroslav Zelinský, CSc. – Ostravská univerzita v Ostravě

Mgr. Lenka Hebáková Technologické centrum AV ČR - odpovědný tajemník

Mgr. David Marek Technologické centrum AV ČR - další tajemník

**Příloha č. 2 - Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje v kultuře
ve vybraných zemích a v Evropské unii**

**Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje
v kultuře
ve vybraných zemích a v Evropské unii**

duben 2013

Obsah

Obsah.....	4
1. Úvod.....	5
2. Rakousko – výzkum v oblasti kultury	7
2.1. ÚČELOVÁ PODPORA.....	7
2.2. PROGRAM ROZVOJE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ UMĚNÍ (PEEK).....	9
2.3. INSTITUCIONÁLNÍ PODPORA	11
3. Německo – výzkum v oblasti kultury	12
3.1. ÚČELOVÁ PODPORA.....	13
3.2. INSTITUCIONÁLNÍ PODPORA	16
3.3. INSTITUCIONÁLNÍ ZÁZEMÍ.....	17
3.4. INFRASTRUKTURY VÝZKUMU V HUMANITNÍCH A SPOLEČENSKÝCH VĚDÁCH.....	19
4. Francie – výzkum v oblasti kultury.....	22
4.1. NÁRODNÍ AGENTURA PRO VÝZKUM.....	23
4.2. INFRASTRUKTURY VÝZKUMU.....	25
4.3. INSTITUCIONÁLNÍ ZÁZEMÍ.....	26
5. Švýcarsko – výzkum v oblasti kultury	27
5.1. ŠVÝCARSKÉ SPECIFIKUM – VÝZKUM V OBLASTI UMĚNÍ.....	28
5.2. ÚČELOVÁ PODPORA.....	29
6. Spojené království – výzkum v oblasti kultury	31
6.1. RADA PRO VÝZKUM UMĚNÍ A HUMANITNÍ VĚDY	32
6.3. RADA PRO EKONOMICKÝ A SPOLEČENSKÝ VÝZKUM	33
7. Kanada – výzkum v oblasti kultury.....	34
8. EU – výzkum v oblasti kultury	36
8.1. VYBRANÉ STANDARDNÍ PROJEKTY VÝZKUMU V OBLASTI KULTURY V 7. RP	37
8.2. EVROPSKÁ RADA PRO VÝZKUM – PODPORA VÝZKUMU V OBLASTI KULTURY.....	38
8.3. INFRASTRUKTURY VÝZKUMU V OBLASTI KULTURY	39
8.3. SPOLEČNÉ PROGRAMOVÁ INICIATIVA „KULTURNÍ DĚDICTVÍ A GLOBÁLNÍ ZMĚNY: NOVÁ VÝZVA PRO EVROPU“.....	41
9. Závěr.....	42
10. Seznam dodatků	44
11. Seznam literatury.....	45
12. Seznam použitých internetových portálů	45
Dodatek č. 1 - Klasifikace oborů společenských a humanitních věd dle „Revidovaného seznam oborů vědy“ (Revised Field of Science) pro Manual Frascati OECD.....	48
Dodatek č. 2 - Obsah dokumentu Švýcarské rady pro vědu a technologie (SWT) „Podpora výzkumu v oblasti umění,, – 4/2011 (Forschungsförderung im Kunstbereich).....	50
Dodatek č. 3 - Doporučení Komise C (2010) 2535 z 26. 4. 2010 k výzkumné iniciativě společného programování „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu	53
Dodatek č. 4 – Struktura veřejných výdajů na výzkum a vývoj ve Francii v roce 2011.....	56
Dodatek č. 5 – JPI "Cultural Heritage and Global Change" - financování první výzvy	57

1. Úvod

Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje v kultuře ve vybraných zemích a v Evropské unii byla značně komplikovaná, od výběru vhodných zemí přes získání relevantních podkladů až po vlastní zpracování dokumentu. Hlavními příčinami obtížnosti byly:

- přílišná obecnost pojmu kultura a rozdílná pojetí tohoto pojmu v jednotlivých zemích,
- nízký podíl výdajů na výzkum v oblasti kultury na celkových veřejných výdajích na výzkum, vývoj a inovace (VaVaI) a s tím související relativně nízká pozornost věnovaná této problematice v dokumentech orgánů státní správy pro podporu VaVaI,
- rozdíly ve struktuře orgánů a institucí pro veřejnou podporu VaVaI.

Pojem kultura a výzkum v oblasti kultury

Akademický slovník cizích slov vykládá pojem kultura následovně. „*Souhrn duchovních a materiálních hodnot vytvořených a vytvářených lidstvem v celé jeho historie*“, popřípadě „*soubor výsledků činnosti lidské společnosti v oblasti vědy, umění a společenského života vůbec v určitém historickém období.*“ Vymezení ve výkladových slovnících jiných jazyků je obdobné.

Uvedený výklad samozřejmě umožňuje rozdílná pojetí výzkumu v oblasti kultury. V některých zemích výzkum v oblasti kultury je dílčí oblastí výzkumu v humanitních vědách, popřípadě v širší oblasti humanitních a společenských věd (Švýcarsko). V některých zemích (Francie a částečně i Německo) se v dokumentech výzkumu uvádí tři skupiny věd: humanitní, společenské a vědy o kultuře. Ve Spojeném království existuje Rada pro humanitní vědy a vědy o umění, která účelovým a institucionálním způsobem podporuje tyto oblasti VaV. Některé dokumenty jiných zemí (Švýcarsko a částečně i Rakousko) působí dojmem, jakoby do výzkumu v oblasti kultury byl zahrnut jen výzkum v umění. Výzkum v dalších oblastech kultury zabezpečují jiné obory humanitních, popřípadě i společenských věd.

Pro statistiku VaV v členských zemích platí metodická příručka Manual Frascati Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). V manuálu je i uvedena i klasifikace výzkumných oborů. V roce 2007 (29. února) vydalo Ředitelství pro vědu, technologie a průmysl OECD „Revidovaný seznam oborů vědy“ (Revised Field of Science) pro Manual Frascati. V revidovaném seznamu je uvedena následující klasifikace humanitních věd:

- Humanitní vědy
 - Historie a archeologie
 - Jazyky a literatura
 - Filozofie, etika a náboženství
 - Umění (historie umění, prezentace umění /performing/, hudba)
 - Ostatní humanitní vědy

Jednotlivé skupiny humanitních věd jsou dále členěné. Celá struktura společenských a

humanitních věd v anglickém jazyku je uvedena v příloze č. 1.

Francie samozřejmě respektuje ve svých statistikách VaV Manual Frascati OECD, ale v koncepčních a programových dokumentech o výzkumu tuto klasifikaci nedodrží. Výstižným způsobem uvádí strukturu výzkumu v oblasti kultury časopis francouzského Ministerstva kultury a informací (Ministère de la Culture et de la communication; www.culturecommunication.gouv.fr) „Culture et recherche“, speciální dvojčíslo 122–123 z roku 2010 u příležitosti padesátiletého výročí podpory výzkumu tímto ministerstvem:

- Zachování kulturního dědictví
- Společenské (sociální) a ekonomické aspekty kultury
- Inventarizace kulturního dědictví
- Archeologie
- Výzkum architektury
- Počítačová (digitální) dokumentace
- Hudba, divadelní umění
- Písemné památky
- Etnologie
- Kultura vědy a techniky
- Historie kulturních institucí
- Mezikulturní dialogy
- Sociolingvistika
- Sochařství

V Německu například velké sdružení ústavů základního výzkumu Společnost Maxe Plancka uvádí ve své struktuře samostatnou skupinu ústavů pro výzkum kultury. V této skupině jsou i Ústav pro historii práva a Ústav pro historii vědy. V jiných zemích by pracoviště s tímto zaměřením byla zahrnuta do skupiny pracovišť humanitních věd, popřípadě věd společenských.

Nízký podíl výdajů na výzkum v oblasti kultury

Nízký podíl výdajů, které navíc nejsou v souladu s metodikou OECD (Manual Frascati) sledovány, vedou k tomu, že v dostupných dokumentech nejsou v jednotlivých zemích celkové výdaje na výzkum v oblasti kultury uváděny. Výjimkou je zřejmě Francie, kde Ministerstva kultury a informací v jednom ze svých dokumentů uvádí, že v roce 2011 bylo na výzkum v oblasti kultury vynaloženo 1 % celkových veřejných výdajů na výzkum. Spojené království v dokumentu Ministerstva pro podnikání, inovace a vědu se na výzkum v umění a humanitních vědách vydává cca 1,2 % výdajů ministerstev a výdajů Rad pro výzkum na VaV. Podrobnosti jsou uvedeny v příslušných kapitolách tohoto dokumentu.

Rozdíly ve struktuře orgánů a institucí

System podpory výzkumu závisí na to, zda daná země má jedno ministerstvo pro podporu VaVaI (Nizozemsko, Spojené království, Švýcarsko), nebo ministerstva dvě – podporu základního výzkumu a většinou i podporu vysokých škol a pro podporu

aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací (většina členských zemí OECD). Systém závisí i na tom, zda většinu veřejné podpory poskytují – jedno, či dvě ministerstva nebo je podpora VaVaI rozdělena mezi větší počet ministerstev. Svou roli sehrává i to, zda ministerstva poskytují podporu sama, nebo přes podpůrné instituce (agentury). Významné jsou výše podílů účelového a institucionálního financování VaV. Relativně značný vliv má i to, zda daná země má ministerstvo pro záležitosti kultury. V neposlední řadě jde i o to, jaké má země uspořádání – centralizované nebo tzv. spolkové.

Značný vliv má i uspořádání institucí a organizací provádějících výzkum. Především jde o podíly VaV, které jsou prováděny v sektoru vysokých a v sektoru veřejných (státních, mimouniverzitních) organizací.

Po relativně dlouhé etapě prohlížení web adres orgánů a institucí v oblasti VaVaI pro v podstatě všechny členské země OECD byly pro charakteristiku výzkumu v oblasti kultury na základě materiálů, které jednotlivé adresy nabízely, vybrány Rakousko, Německo, Francie, Švýcarsko, Spojené království, Kanada (Quebec) a Evropská unie. Při zpracování byla snaha o dodržení jednotné osnovy u jednotlivých zemí a EU, ale podařilo se to k vzhledem k výše uvedeným rozdílům jenom částečně. Jednotlivé kapitoly se snaží podat informace o orgánech a institucích pro podporu VaVaI s přihlédnutím k podpoře výzkumu v oblasti kultury. Dále charakteristiku účelové a institucionální podpory a charakteristiku zázemí pro výzkum v oblasti kultury. Dost se od této struktury se liší charakteristika Kanady (Quebecu).

2. Rakousko – výzkum v oblasti kultury

Rakousko je spolková země. Převážnou část veřejné podpory VaVaI zabezpečují státní instituce. Podíl spolkových zemí na podpoře VaVaI je nízký. Rakousko má pro oblast vysokoškolského vzdělávání a VaVaI dvě ministerstva:

- Spolkové ministerstvo pro vědu a výzkum (Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung), www.bmwf.gv.at/startseite/ s působností pro základní výzkum a vysoké školy.
- Spolkové ministerstvo pro dopravu, technologie a inovace (Bundesministerium für Verkehr, Technologien und Innovation) www.bmvit.gv.at. Ministerstvo má kromě dopravy působnosti pro aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace. Zpravidla má i vůdčí roli při přípravě koncepcí a strategií pro oblast VaVaI.

Rakousko má Spolkové ministerstvo školství, kultury a umění (Bundesministerium für Unterricht, Kultur und Kunst, www.bmukk.gv.at/). Toto ministerstvo podporuje výzkum jen ve velmi omezeném rozsahu.

2.1. Účelová podpora

Výkonnými institucemi pro veřejnou účelovou podporu jsou:

- Fond pro podporu vědeckého výzkumu (FWF)
- Rakouská společnost pro podporu výzkumu (FFG), která podporuje aplikovaný výzkum a experimentální vývoj. Do jisté míry je srovnatelná s Technologickou agenturou ČR, má však širší koncepční a evaluační

působnosti.

Výzkum v oblasti kultury podporuje jen první z nich, tj. Fond pro podporu vědeckého výzkumu. Výzkum v této oblasti je v Rakousku pojímán užším způsobem. Pojetí výzkumu v oblasti kultury, resp. v oblasti umění bylo v Rakousku, stejně jako i v některých dalších zemích, předmětem několikaletých diskusí. Zřejmě nejdál pokročily tyto diskuse v Rakousku, kde Fond pro podporu vědeckého výzkumu vyhlásil v roce 2009 program rozvoje a představování umění (Program zur Entwicklung und Erschließung der Künste – PEEK). Charakteristika programu je uvedena v další části této kapitoly

Fond pro podporu vědeckého výzkumu (FWF) má k dispozici řadu strukturálních nástrojů a opatření:

- Podpora špičkového výzkumu
 - Podpora individuálních projektů
 - Prioritní programy; programy nejsou tematicky vymezeny. Jde o podporu inter- a transdisciplinárních projektů větších týmů
 - Vyznamenání a ceny
 - Mezinárodní programy
- Rozvoj lidských zdrojů
 - Doktorandské programy
 - Mezinárodní mobilita
 - Kariérní růst výzkumných pracovníků
- Prosazování idejí – stimulace vzájemného působení vědy a všech ostatních oblastí kulturního, hospodářského a společenského života
 - Podpora aplikačně orientovaného základního výzkumu
 - Podpora výzkumu v oblasti umění – Program pro rozvoj a zpřístupňování umění (PEEK)
 - Publikační a komunikační podpora

V databázi projektů Fondu pro podporu vědeckého výzkumu (FWF) lze samozřejmě nalézt řadu projektů, které při širším pojetí lze zařadit jako výzkum v oblasti kultury. Skupina podporovaných humanitních věd má následující podskupiny:

- (61) Filozofie
- (64) Teologie
- (65) Historické vědy
- (66) Jazykové a literární vědy
- (67) Ostatní filologické směry a směry věd o kultuře
- (68) Vědy o umění
- (69) Ostatní interdisciplinární a humanitní vědy

V podskupině (67) Ostatní filologické směry a směry věd o kultuře je podporováno celkem 21 směrů. Ve směru vědy o kultuře je v současné době podporováno 59 výzkumných

projektů. Jejich charakteristiky jsou k dispozici na adrese Fondu (www.fwf.ac.at).

2.2. Program rozvoje a zprostředkování umění (PEEK)

Podporu výzkumu v oblasti umění v širším pojetí umožňuje zákon podpoře výzkumu a technologií. Ve vysvětlujících poznámkách k tomuto zákonu je rozvoj a představování umění postaven na roveň standardnímu vědeckému výzkumu. Rovnocennost vědeckého výzkumu, rozvoje a objevování umění je i v rakouském zákonu o univerzitách.

V dokumentu o vyhlášení programu rozvoje a zprostředkování umění (Programm zur Entwicklung und Erschließung der Künste – PEEK) je v úvodu kromě jiného uvedeno. *„Každá umělecká produkce je založena na práci a kreativitě umělce, který uměleckými metodami ev. dovednostmi dospívá k umělecky specifickým vyjadřovacím formám. V programu PEEK jde o podporu procesů, v kterých umělecká produkce poznatků je doprovázena reflexí a tím vede k novému poznání ve společnosti. Program PEEK má v tomto smyslu podporovat Arts-based Research. Art-based Research se principiálně, liší od vědních oborů, jakými například jsou literární kritika, historie literatury, historie umění a muzikologie, které umění zkoumají vědeckými metodami. Arts-based Research je možný chápat jako estetický základní výzkum. Míni se tím získávání poznatků a rozvoj metod estetickými a uměleckými postupy na rozdíl čistě vědeckých poznávacích procesů.*

Umělecké postupy nebo metody jsou rozdílné v jednotlivých oborech (např. hudba, živé umění, architektura, výtvarné umění, literatura aj.) a přesahují i hranice jednotlivých oborů (např. zvukové a mediální umění, design). Jejich použití a přenos do konkrétní umělecké produkce probíhá většinou individuálně a subjektivně. Kreativní proces a jeho přijímání musí však být reflektovány, dokumentovány prezentovány intersubjektivně. Cílem je vytvořit ve smyslu Arts-based Research prostor pro umělecký diskuzi a vědecký výzkum.

Zatímco výsledky umělecké produkce nemusí nutně splňovat nároky dohledatelnosti a ověřitelnosti, musí být základní výzkum v oblasti umění posuzován a hodnocen z hledisek jeho obsahu, metod a cílů.

PEEK podporuje Arts-based Research. Hlavními prvky přitom jsou umělecké řešerše a kreativní vypořádání se s tématy a kladenými otázkami z pohledu a recepce nových uměleckých forem, uměleckých procesů vyjadřování a metod. Vše se provádí v úzké návaznosti na vědecký výzkum nebo jeho aplikace. PEEK je dále zaměřen na reflektovanou interpretaci uměleckých děl a zahrnuje opatření pro rozvoj kompetencí a nových strategií zveřejňování produktů umění.

Základní výzkum v oblasti umění podporovaný programem PEEK není zaměřen na ekonomický zisk; PEK pracuje v a se systémem „umění“, pro který jsou charakteristické interakce umělců, uměleckých děl a jejich přijímání. Proto mohou být součástí projektu podpořeného z programu PEEK umělecké „produkty“, jako jsou koncerty, představení, výstavy nebo kompozice ve smyslu estetické laboratoře nebo demonstrací (předvádění) proof-of-concept. Umělecká produkce sama o sobě (an sich) – např. koncert, dílo výtvarného umění nebo scénická realizace však nejsou cílem podpory programu PEEK.

Cíle programu PEEK

Poslání (Mission Statement)

Zvýšení kvality a rozšíření spektra a účinků umělecké činnosti v Rakousku podporou Arts-based Research.

Cíle programu

Cíle programu rozvoje a objevování umění (PEEK)	Výsledky (Outcomes) programu rozvoje a objevování umění (PEEK)	Indikátory dopadů programu rozvoje a objevování umění (PEEK)
<p>Kvalita Podpora inovativního Arts-based research vyšší kvality. Hlavní úlohu při kladení otázek sehrává umělecká praxe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšená dynamik a diverzita uměleckých přístupů • Vývoj inovovaných teorií (např. tvorba nových perspektiv, hledisek, paradigmat) • Vývoj inovovaných metod (např. nových metod, postupů, uměleckých děl, produktů) • Zvýšení objemu Arts-based Research vyšší kvality 	<ul style="list-style-type: none"> • Citace v předních národních a zahraničních médiích • Průkaz realizace výstav, prezentací, představení • Kritické zhodnocení v předních národních a zahraničních médiích • Reflexivní práce v časopisech (peer reviewed) • Národní nebo zahraniční pochvala • Ocenění (vyznamenání) • Členství v národních a/nebo zahraničních grémiích (v souvislosti s uměním nebo Arts-based Research) • Pozvání k účasti na relevantních mezinárodních sítích, seminářích, konferencích
<p>Kompetence Zvýšení výzkumné kompetence, kvality a mezinárodního renomé rakouského Arts-based Research</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brain-gain: více výzkumných pracovníků v oblast Arts-based Research • Vytvoření/rozšíření center Arts based Research v Rakousku • Zvýšené uplatňování v souvisejících zahraničních aktivitách (např. zvýšený zájem o uznání v zahraničí, snahy o posílení renomé v zahraničí) • Zlepšená opatření pro řízení (správu) projektů, vytváření nových národních a mezinárodních sítí, pozvání k účasti ve stávajících mezinárodních sítích • Vzdělávání mladých vědeckých pracovníků, včetně zlepšených opatření pro rozvoj kariér • Zvýšené vnímání oblastí s transdisciplinárními vazbami 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšená odpovědnost • Jasně průkazy o vytváření souvislosti (kontextualizace) • Zlepšené schopnosti řízení projektů • Vytváření/rozšiřování sítí • Správa sítí • Respektování otázek udržitelnosti (např. archivy projektů, budoucí rozvoj, možná napojení) • Zlepšení infrastruktury výzkumu
<p>Viditelnost Zvýšené porozumění pro Arts-based Research a pro potenciální uplatnění v širší veřejnosti a u vědecké a umělecké komunity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšené porozumění pro Arts-based Research u širší veřejnosti • Zvýšená pozornost umění pro Arts-based Research • Širší přijímání (akceptování) významu Arts-based Research (s ohledem na potenciál, význam a relevantnost) u širší výzkumné komunity • Rozvoj specifických nástrojů pro prezentaci výsledků Arts-based Research • Kulturní, sociální a ekonomické obohacení příspěvky Arts-based Research 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj a užití širšího spektra nástrojů prezentace ve vztahu na cíle, metody a výsledky projektu (přiměřených cílovému publiku) • Pozornost k dokumentaci v průběhu řešení projektu • Pozornost k otázkám vytváření kontextů • Zveřejňování (v různých kontextech), které reflektuje témata vznikající v průběhu projektu • Vytváření a pravidelné předkládání veřejných zpráv o problematice vznikající v průběhu projektu (včetně výstav, představení, prezentací, instalací) s příslušnou

		dokumentací <ul style="list-style-type: none"> • Účast na veřejných prezentacích a/nebo dialozích (např. semináře, debaty, přednášky, diskuse • Odkazy na to, že ideje, dopady pocházející z řešeného projektu mohou mít vliv i na jiné oblasti umění nebo vědy
Trvání (délka) podpory projektu	Maximálně 36 měsíců	---

Program PEEK byl navržen na období 2009–2012. Fond na podporu vědeckého výzkumu (FWF) ročně vydával na vybrané výzkumné projekty 1,5 mil. Euro. Rakouská spolková vláda schválila pokračování projektů o další čtyři roky a zvýšila roční podporu na 2 mil. Euro. Spolkový ministr pro vědu a výzkum spolu s prezidentem FWF a rektorem Univerzity pro užitá umění vyhlásili koncem listopadu 2012 výsledky čtvrté výzvy. Od počátku roku 2013 bude podpořeno dalších šest výzkumných projektů. V listopadu 2012 byla vyhlášena další, v pořadí již pátá výzva na předkládání návrhů projektů do konce dubna 2013.

2.3. Institucionální podpora

Rakousko má relativně malý sektor veřejných výzkumných organizací. Většina veřejně podporovaného výzkumu se provádí na vysokých školách. V Rakousku existuje Rakouská akademie věd (Österreichische Akademie der Wissenschaften), www.oeaw.ac.at, která je částečně financována institucionálně. Do skupiny nepříliš velkých ústavů humanitních, společenských věd a věd o kultuře patří:

- Ústav pro lingvistiku korpusu a technologie textů
- Ústav pro demografii
- Ústav pro evropské trestní právo
- Ústav pro interdisciplinární výzkum hor
- Ústav pro íranistiku
- Ústav pro dějiny kultury Asie
- Ústav pro dějiny kultury antiky
- Ústav pro vědy o kultuře a historii divadla
- Ústav pro výzkum historie umění a hudby
- Ústav pro archeologii Středomoří a prehistorii
- Ústav pro výzkum středověku
- Ústav historie novověku a současnosti
- Ústav pro sociální antropologii
- Ústav pro výzkum měst a regionů
- Ústav pro srovnávací výzkum medií a komunikací
- Archiv zvukových záznamů

Výzkumem v oblasti kultury v obvyklém pojetí se zabývá především Ústav pro vědy o kultuře a historii divadla se sídlem ve Vídni (Institut für Kulturwissenschaften und Theatergeschichte – IKT), www.oeaw.ac.at/ikt. Ústav v současné době řeší čtyři projekty základního výzkumu, které financuje Rakouská akademie věd:

- Divadlo v habsburské monarchii
- Pamětní místa – prostory vzpomínání
- Kultura poznávání (Příspěvky ke změnám vědy v Rakousku a Střední Evropě v období 1848–1989; Věda v heterogenním etnicko-kulturním prostředí)
- Překlady (Překlady jako performativní vypořádání diferencí v konstrukcích identity v různých epochách historie kultury)

Ústav dále řeší projekty financované z třetích zdrojů. K nejzajímavějším patří:

- „Kulturalizace“ Evropské politiky
- Responding to Complex Diversity in Europe and Canada (RECODE)
- Rakousko a jeho sousedé: kulturní transformace, politické reprezentace a trans/nacionální koncepce identity od roku 1989
- Topografie šoa. Pamětní místa zničené židovské Vídně
- Druhá světová válka v postsocialistických muzeích – Vypořádání se s traumatickou minulostí v průběhu integrace EU
- Zlomy a kontinuity – Rakouská akademie věd ve 20. století
- Programy a výsledky historického výzkumu v Císařské akademii věd ve Vídni v období 1847–1902
- Atlas vídeňských avangard

Podrobnější informace jsou k dispozici na dobře vedeném portálu ústavu – www.oeaw.ac.at/ikt.

3. Německo – výzkum v oblasti kultury

Německo je spolková země, systém podpory VaVaI je relativně komplikovaný. Podpora VaVaI je společnou záležitostí státu a spolkových zemí.

Hlavní působnost pro VaVaI na úrovni státu má Spolkové ministerstvo pro vzdělání a výzkum (BMBF). Společným koordinačním orgánem státu a spolkových zemí pro koordinaci podpory VaV a vysokých škol je Společná vědecká konference (GWK). Členy konference jsou ministři s působností pro VaV a vysoké školy. Konference se zabývá především financováním VaV a vysokých škol a strategiemi pro tyto oblasti. Poradním a koncepčním orgánem spolkové vlády a vlád spolkových zemí pro VaV a vysoké školy je Vědecká rada (WR). Rada má dvoukomorové uspořádání. Členy Rady jsou vedoucí představitelé výzkumných institucí a organizací, špičkoví vědečtí pracovníci a zástupci státu. Všechny tři uvedené instituce (BMBF, GWK, WR) nějakým způsobem, jak bude konkretizováno dále, ovlivňují výzkum v oblasti kultury. Německým specifikem je Komise expertů pro výzkum a

vývoj, která je složena ze zcela nezávislých špičkových pracovníků výzkumu, kteří nezastávají vedoucí funkce (EK) Komise je poradním orgánem vlády. Každoročně předkládá spolkové kancléřce expertizu výzkumu, inovací a technologické výkonnosti Německa.

Na Spolkovém ministerstvu pro vzdělání a výzkum patří výzkum v oblasti kultury do působnosti odboru 42 Humanitní, společenské a kulturní vědy, Akademie, výzkumná muzea v sekci 42 Výzkumné organizace. Německo nemá spolkové ministerstvo pro oblast kultury. Kultura patří do působnosti spolkových zemí.

Výzkum v oblasti kultury je v Německu podporován účelově a institucionálně. Účelově podporují výzkum v oblasti kultury především BMBF a Německé výzkumné společenství (DFG) Pokud jde o účelovou podporu, v Německu neexistuje samostatný program výzkumu v oblasti kultury.

V Německu existuje rozsáhlé institucionální zázemí pro výzkum v oblasti kultury.

3.1. Účelová podpora

V letech 2007–2012 realizovalo BMBF iniciativu „Volný prostor pro humanitní a společenské vědy“ (Freiraum für Geisteswissenschaften). V rámci této iniciativy byla podpořena řada výzkumných muzeí. Většinou šlo o interdisciplinární projekty, na kterých se podíleli restaurátoři, kurátoři, muzejní pedagogové a výzkumní pracovníci nejrůznějších oborů. Vědeckými metodami byly zkoumány objekty uložené v depozitářích muzeí a na konci řetězce navazujících prací byly a jsou prezentovány na veřejných výstavách. Iniciativa BMBF posílila základní kompetenci muzeí, kterou je „překládání“ (hledání a nalézání v depozitářích, restaurace nalezených objektů, jejich prezentace veřejnosti s doprovodnou interpretací). Pojem „překládání“ (Übersetzung) se velmi často vyskytuje v německých dokumentech o výzkumu v muzeích.

V květnu 2012 vydalo BMBF zajímavou publikaci „Muzea: výzkum, který je vidět“ (Museen: Forschung, die sich sehen lässt, 60 stran).

Na iniciativu BMBF „Volný prostor pro humanitní a společenské vědy“ (Freiraum für Geisteswissenschaften) probíhající v letech 2007–2012 navazuje nový rámcový program „Humanitní, kulturní a společenské vědy“ (2013–2017). Na doporučení Vědecké rady jsou v programu zavedeny některé nové nástroje podpory. BMBF svým novým rámcovým programem zvyšuje podporu humanitních, kulturních a společenských věd. V programu je kladen důraz na internacionalizaci výzkumných prací. Cílem je podpořit internacionalizaci a vytvořit pro výzkumné pracovníky a vědecký dorost nové možnosti přesahující hranice států a hranice výzkumných oborů. Na program v letech 2013–2017 je k dispozici 380 mil. Euro. Nový rámcový program má zvýšit atraktivnost německých organizací pro špičkové zahraniční výzkumné pracovníky. Nástrojem budou „mezinárodní kolegia“. Dobré výsledky v získávání zahraničních špičkových pracovníků již mají podpořená výzkumná kolegia na vysokých školách v Hamburku, Berlíně a Lipsku.

Program je orientován na šest oblastí:

- Dostatek prostoru pro výzkum
- Internacionalizace humanitních a společenských věd

- Informační infrastruktury
- Vědecký dorost
- Kulturní dědictví a muzea
- Náboženství, kulturní rozmanitost a soudržnost

Priority v těchto oblastech jsou orientovány na strukturální a tematické (obsahové) cíle, které mají poskytnout humanitnímu, kulturnímu a společenskému výzkumu nové impulsy. Program předpokládá, že dojde k intenzivnější spolupráci s přírodními a technickými vědami. Program zahrnuje šest základních iniciativ.

(1) Mezinárodní kolegia – nové místo výzkumu doma i v zahraničí

Postup (plán)

- Zřízení pěti mezinárodních kolegií od roku 2013.
- Jednoroční předběžná etapa pro Literární spolek od září 2012, zahájení pětiletého projektu v září 2013 s možností prodloužení o dalších pět let.

Finanční prostředky (2013–2017) cca 44 mil. Euro.

(2) Posílení regionálních studií – „Zkoumejte s námi“ místo „zkoumejte o nás“

Souběžně se zřizováním mezinárodních kolegií budou v Německu zřizována kompetenční centra pro Area Studies a bude podporováno jejich síťování.

Postup (plán):

- Zřízení šesti nových univerzitních kompetenčních center pro Area Studies v období říjen 2012 až duben 2013 s podporou na dobu pěti let s možností prodloužení o dva roky v případě pozitivního hodnocení.
- Zřízení fóra pro transregionální studia v roce 2013. Pětileté projekty s možností prodloužení v případě pozitivního hodnocení.

Finanční prostředky (2013–2017) cca 32 mil. Euro.

(3) Umožnit nové přístupy – otevřít nové oblasti výzkumu: infrastruktury výzkumu v humanitních vědách („eHumanities“) a ve vědách společenských

Postup (plán)

- Výzva k ustavení center v eHumanities koncem roku 2012; první výběrové zasedání v polovině roku 2013, začátek podpory 2014,
- Start evropské Digital Research infrastructure for the Arts and Humanities (DARIAH) v prvním čtvrtletí 2013 se silnou německou účastí (podpora v Německu již byla zahájena).
- Konference eHumanities všech cca 30 projektů vybraných k podpoře BMBF na jaře 2013 v Lipsku

Finanční prostředky (2013–2017) cca 20 mil. Euro.

(4) Investovat do talentů – otevřít nové kariéry: Postdoktorandská iniciativa, Výzkumné skupiny a stipendia pro vědecký dorost

Postup (plán)

- Promotion plus – katalyzátory kariér pro hostující vědecké pracovníky mimo „vlastní“ vysokou školu. Vyhlášení a pilotní projekty od roku 2013.
- Založení 10 skupin vědeckého dorostu (první výzva koncem roku 2012, první výběrové zasedání v polovině roku 2013, začátek podpory 2014).
- Upřesnění německo-francouzského kooperačního projektu „Saisir l’Europe“ (Pojetí Evropy) s šesti partnerskými organizacemi na jaře 2013.
- Vyhlášení podpory 10 skupin vědeckého dorostu v oblastech výzkumu obrazů a medií: Obrazy, Media, nové světy, 2014 až 2018.
- Připravují se další opatření, mezi jinými i podpora pro „malé“ obory výzkumu.

Finanční prostředky (2013–2017) cca 30 mil. Euro.

(5) Připomenutí kulturního dědictví – od výzkumu ke vzdělávání

Postup (plán)

- Výběrové zasedání k výzvě „Řeč objektů“ koncem roku 2012. Zahájení projektů na jaře 2013. Doba řešení do 2016.
- Aliance univerzitních sbírek: Návrh nové koncepce univerzitních sbírek od počátku roku 2013, realizace od jara 2013.
- Výstava „De l’Allemagne“ ve francouzském Louvru (25. 3 až 24. 6. 2013) zaměřená na procesy „překladačství“.
- Zahájení HERA–Cultural Encourtes; maximálně pro 14 mezinárodních sítí, od března 2013 na dobu 3 let.
- Aliance pro vzdělávání, doba podpory 2013–2017.

Finanční prostředky (2013–2017) cca 45 mil. Euro.

(6) Kulturní rozmanitost a občanská společnost – Najít potenciály společenské účasti a soudržnosti

Postup (plán)

- Průzkum (sondování) a rozhovory expertů, říjen 2012 až květen 2013.
- První prezentace výsledků, srpen 2013.

Finanční prostředky (2013–2017) cca 20 mil. Euro.

Velmi podrobně a konkrétně je v dokumentu řešeno pokračování podpory iniciativ z období 2007 až 2012.

Výzkum v oblasti kultury bude zřejmě alespoň částečně podpořen ve všech šesti iniciativách, plně v iniciativách 5 a 6.

Jak již bylo uvedeno, účelově podporuje výzkum v oblasti kultury i Německé výzkumné společenství (DFG). Využívá k tomu následující nástroje:

1. Excelentní klastry (Iniciativa excelence)

2. Graduační školy
3. Výzkumná centra
4. Zvláštní oblasti výzkumu
5. Graduační kolegia, včetně mezinárodních graduačních kolegií
6. Prioritní programy
7. Výzkumné skupiny
8. Výzkumné skupiny pro klinický lékařský výzkum

Tematicky nejsou výzkumné projekty ani u nástrojů 4. a 5. blíže specifikovány. DFG důsledně uplatňuje postupy bottom-up. Bližší charakteristika jednotlivých nástrojů by přesáhla rámec předkládaného podkladu. Na adrese DFG (www.dfg.de) lze tyto bližší charakteristiky najít. U všech nástrojů, s výjimkou nástroje (8) existuje relativně vysoký počet projektů v humanitních a společenských vědách. Mezi nimi lze nalézt i řadu projektů spadajících do výzkumu v oblasti kultury.

3.2. Institucionální podpora

BMBF ve spolupráci s orgány spolkových zemí zvyšuje i institucionální podporu organizací humanitního a společenského výzkumu. Podporováno je 8 výzkumných organizací:

- Vědecké centrum pro společenský výzkum, Berlín (Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung – WZB)
- Společnost infrastruktur výzkumu společenských věd (Gesellschaft sozialwissenschaftlicher Infrastruktureinrichtungen – GESIS)
- Socio–ekonomický panel (Sozio–ökonomisches Panel – SOEP)
- Historický ústav (Institut für Zeitgeschichte IFZ)
- Ústav pro německý jazyk (Institut für Deutsche Sprache – IDS)
- Centrum pro výzkum historie (Zentrum für Zeithistorische Forschung – ZZF)
 - Hesenská nadace pro výzkum míru a konfliktů (Hessische Stiftung Friedens– und Konfliktforschung – HSKF)
 - Ústav pro dějiny Evropy (Institut für Europäische Geschichte – IEG)

Podporováno je rovněž osm výzkumných muzeí:

- Zoologický výzkumný ústav a muzeum Alexandra Koeniga, Bonn (Zoologisches Forschungsinstitut und Museum Alexander Koenig)
- Německé hornictví – Museum Bochum (Deutsches Bergbau – Museum Bochum)
- Senckenbergův výzkumný ústav a muzeum, Frankfurt /Mohan
- Muzeum přírodních věd, Berlín
- Německé muzeum lodní dopravy, Brémy
- Germánské národní muzeum, Norimberk

- Římsko – germánské ústřední muzeum, Mohuč
- Německé muzeum, Mnichov

Institucionálně jsou podporovány ústavy zabývající se kulturním výzkumem, které jsou součástí Společnosti Maxe Plancka a Společenství Wilhelma Gottfrieda Leibnize a jsou financovány z prostředků těchto sdružení. Institucionálně jsou podporovány i ještě některé další organizace, zpravidla podílově s účastí dalších finančních poskytovatelů, zpravidla nadací. Zvláštním případem je Vědecké kolegium Berlín (Wissenschaftskolleg zu Berlin), které podporuje BMBF a „spolková země“ Berlín. Jedním z úkolů kolegia je poskytovat špičkovým výzkumným pracovníkům z nejrůznějších oborů a zemí prostor a čas pro výzkum problematik, které si tito výzkumní pracovníci sami vyberou. předpokládá se, že dojde k intenzifikaci interdisciplinárního diskuze.

3.3. Institucionální zázemí

Jak již bylo uvedeno, ve dvou velkých výzkumných sdruženích ze čtyř jsou ústavy, které se zabývají výzkumem v oblasti kultury. Jsou to Společnost Maxe Planck (MPG) a Společenství Wilhelma Gottfrieda Leibnize (WGL).

Společnost Maxe Plancka (MPG) Společnost oficiálně ve svých dokumentech uvádí následující skupinu ústavů věd o kultuře.

- Bibliotheca Hertziana – Ústav Maxe Plancka pro dějiny umění, Řím
- Ústav Maxe Plancka pro výzkum vzdělávání, Berlín
- Ústav Maxe Plancka pro etnologický výzkum, Saale
- Ústav Maxe Plancka pro výzkum multireligiósniých a multietnických společnosti, Göttingen
- Umělecko-historický ústav ve Florencii – Ústav Maxe Plancka, Florencie
- Ústav Maxe Plancka pro dějiny evropského práva, Frankfurt n/Mohanem
- Ústav Maxe Plancka pro dějiny vědy, Berlín (www.mpiwg-berlin.mpg.de)

V Německu je zřejmě oblast věd o kultuře pojímána trochu odlišně od pojetí ve Spojeném království, Švýcarsku, Česku a v dalších zemích. Věda i umění jsou samozřejmě součástí kultury, v klasifikaci vědních oborů je to však neobvyklé. Do skupiny poněkud překvapivě patří Ústav MP pro dějiny evropského práva, i když ve Společnosti Maxe Plancka existuje skupina ústavů pro právní vědy. Rovněž překvapivé je, že do skupiny věd o umění je zařazen i Ústav MP pro dějiny vědy.

Stručná charakteristika Ústavu Maxe Plancka pro dějiny vědy

Ústav Maxe Plancka pro dějiny vědy v Berlíně se zabývá výzkumem, jak se v mnoho století trvajícím vzájemném působení mezi vědou (vědami) a obklopujícími kulturami vytvářely nové kategorie myšlení, dokazování a zkušenosti. Srovnávací studie překračující jednotlivé epochy a územní prostory se zabývají tím, za jakých historických předpokladů vznikly vědecká kultura (kultura vědy) a věda jako jedna z kultur. Jednotlivé výzkumné

projekty zahrnují několik století, vztahují se ke kulturám západu a východu, severu a jihu a i jednotlivých oborů, od babylonské matematiky až po dnešní genetiku, od přírodních věd renesance až k počátkům kvantové mechaniky. Ústav má tři (v podstatě) stálá oddělení a několik dočasných (5 až 7 let, někdy i více) výzkumných skupin.

Oddělení I – Strukturální změny vědních systémů

Oddělení II – Ideály a praxe racionality

Oddělení III – Experimentální systémy a prostory poznání

Výzkumná skupina Maxe Plancka – Dějiny poznání lidské rozmanitosti ve 20. století

Výzkumná skupina Maxe Plancka – Poznání umělců v raném novověku Evropy

Tato výzkumná skupina zkoumá, jak nacházeli a kategorizovali umělci v raném novověku poznatky, a jak poznatky přenášeli do zobrazujících uměleckých oborů a jak je uváděli do oběhu. Aktivita skupiny jsou součástí kooperace ústavu MP pro historii vědy se třemi univerzitami v Berlíně.

Výzkumná skupina Maxe Plancka – Moderní geometrie a pojem prostoru

Výzkumná skupina Maxe Plancka – Popisy hluchoněmosti a konstrukce norem

Výzkumná skupina MPG Minerva – Čtení a popisy přírody v raném novověku

Tato skupina zkoumá, jak se formovaly praxe (postupy) čtení a popisování transferu a kódování přírodních poznatků v raném novověku Evropy.

Skupina vědeckého dorostu TOPOI – Historická epistemologie prostoru

Společenství Wihlelma Glotffrieda Leibnize (WGL) Sdružení značného počtu výzkumných pracovišť nejrůznějších oborů. V sekci A Humanitní vědy a výzkum vzdělávání je 18 organizací z toho 9 výzkumných muzeí. Na výzkumné prioritě „Historická autenticita“ se podílejí následující členské organizace WGL.

- Německé hornické muzeum, Bochum
- Německé muzeum, Mnichov
- Německé muzeum lodní dopravy, Bremerhaven
- Ústav Georga Eckerta pro mezinárodní výzkum školních učebnic, Braunschweig
- Germánské národní muzeum, Norimberk
- Herderův ústav pro výzkum historie střední a východní Evropy
- Hesenská nadace pro výzkum míru a konfliktů, Frankfurt n/Mohanem
- Ústav pro německý jazyk, Mannheim
- Historický ústav, Mnichov – Berlín
- Leibnizův ústav pro historii Evropy, Mainz
- Leibnizův ústav pro výzkum spolkových zemí, Lipsko
- Leibnizův ústav pro regionální a strukturální plánování, Erkner

- Leibnizův ústav pro zprostředkování (šíření) poznatků, Tübingen
- Muzeum přírodních věd, Lipsko
- Římsko – germánské ústřední muzeum, Mainz
- Senckerbergova společnost pro výzkum přírody, Frankfurt n/Mohanem
- Centrum pro historický výzkum, Postupim

Z dokumentů Spolkového ministerstva pro vzdělání a výzkum (BMBF), Společné vědecké konference (GWK) a Vědecké rady (WR) vyplývá, že tyto orgány věnují značnou pozornost následujícím problematikám:

- Infrastruktury výzkumu v humanitních a společenských vědách
- Digitální transformace

Problematika digitální transformace je samozřejmě součástí nadřazené problematiky informačních infrastruktur.

3.4. Infrastruktury výzkumu v humanitních a společenských vědách

Hlavním problémem je trvalé a koordinované financování infrastruktur výzkumu. V institucionálním financování zajišťují stát a spolkové země podporu infrastruktur výzkumu v humanitních a společenských vědách v rámci institucionální podpory Vědeckého společenství Gottfrieda Wilhelma Leibnize a Sdružení německých Akademií věd. Kromě toho některé spolkové země poskytují institucionální podporu vybraným infrastrukturám výzkumu v rámci základního institucionálního financování vysokých škol.

Od roku 2002 jsou infrastruktury výzkumu i v humanitních a společenských vědách stále více předmětem evropské politiky výzkumu. V tomto kontextu bylo v roce 2006 ustaveno European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI) a v roce 2008 byla vydána evropská Roadmap pro infrastruktury výzkumu. Roadmap zahrnuje i několik infrastruktur výzkumu pro humanitní a společenské vědy.

V roce 2010 ustavila Společná vědecká konference (GWK) Komisi pro budoucnost informačních infrastruktur. Tato Komise vypracovala a v květnu 2011 předložila dokument „Celková koncepce informačních infrastruktur“. Společná vědecká konference (GWK) poté požádala, aby Vědecká rada ve svém připravovaném dokumentu reagovala na dokument její Komise pro informační infrastruktury. Vědecká rada vydala 13. července 2012 rozsáhlý dokument „Doporučení k dalšímu rozvoji vědeckých informačních infrastruktur v Německu do roku 2020“. Významnou součástí tohoto dokumentu jsou i informační infrastruktury v humanitních a společenských vědách“. V dokumentu jsou uvedena následující opatření:

- Vědecká rada vyzývá organizace (zařízení) informačních infrastruktur k lepší koordinaci, intenzifikaci jejich spolupráce a ke shromažďování příkladů best practice, jejich zveřejňování a využívání. Přitom by měly být uzavírány strategické dohody o spolupráci při plnění nadcházejících úkolů ve všech oblastech uchování tradic, pořizování, uchování a zprostředkování informací. Vědecká rada vyzývá zejména menší organizace informačních infrastruktur, jako například univerzitní vědecké sbírky, aby zpracovaly přehledy objektů ve svých

sbírkách a učinily je dostupné online. Přitom by měly využívat vyzkoušené postupy a datové standardy, které umožní rešerše jednotlivých dílčích sbírkových souborů a integraci přehledů do národních i mezinárodních rešeršních portálů.

- Vědecká rada vyzývá stát a spolkové země, aby dostatečně institucionálně financovaly své organizace informačních infrastruktur, zejména na vysokých školách, pokud tyto podávají kvalitativně špičkové výkony a jsou plně funkční pro systém vědy. Přitom musí být zajištěna dostatečná péče o podchycení a udržování originálů, zejména unikátů. Zabezpečení musí být rovněž přístup výzkumných pracovníků, studentů aktérů navazujících oblastí, jako například ze sektoru vzdělávání a kultury. V oblastech konzervace a restaurace je potřebná dodatečná podpora s cílem dlouhodobě a v dobré kvalitě zabezpečit obsah hodnotných souborů. Velmi úspěšný „Program KUR Konzervace a restaurace mobilních statků“, který v letech 2007–2011 podporovaly kulturní nadace státu a spolkových zemí, by měl pokračovat. Instituce podporující výzkum (např. Německé výzkumné společenství – DFG) by měly i v budoucnu vhodnými programy podporovat uživatelsky zaměřený výzkum v této oblasti.

Digitální transformace Digitální transformace dokumentů a objektů ve sbírkách a archivech muzeí, vysokých škol výzkumných institucí, a organizací probíhají v Německu ve velkém rozsahu, avšak bez dostatečné koordinace. Ukázalo se, že značným problémem digitalizace jsou autorská práva. Vědecká rada formulovala k digitálním transformacím následující doporučení:

- K ochraně a zabezpečení příštích možností výzkumu zejména s unikátními a vzácnými nedigitálními medií a objekty, ke zlepšení dlouhodobé dostupnosti zdrojů a informací a k dosažení kritického množství retrodigitalizovaných medií pro úspěšné práce ve virtuálním prostředí výzkumu jsou nanejvýš potřebné jak celoplošné, tak i oborově specifické retro-digitalizační iniciativy. Německé výzkumné společenství by mělo na podporu těchto aktivit v příštím desetiletí navýšit finanční prostředky.
- Německé výzkumné společenství (DFG) ve spolupráci se zástupci vědních oborů, archivů, knihoven a informačních technologií by mělo zahájit formou Roadmaps práce na stanovení cílů, postupů a priorit pro jednotlivé formy medií (např. historické tisky 16. až 18. století, středověké rukopisy, historické noviny z období 1605 až 1945 atd.). Při pokračování těchto iniciativ by se měla infrastrukturní zařízení společně s výzkumnými pracovníky v Radě pro informační infrastruktury, jejíž zřízení je doporučeno v části B.IV.3.b, dohodnout na kritériích pro výběr prioritně digitalizovaných medií. Při výběru kritérií by měly být vzaty do úvahy materiální nároky a specifika. Vědecká rada přitom považuje za nezbytnou koordinaci s již probíhajícími iniciativami. Přitom by neměl být okruh zahrnutých oborů (disciplín) stanoven příliš úzký, nýbrž by měl reprezentovat všechny formy výzkumu, které by mohly mít vědecký zájem na digitalizaci. Vhodnými kritérii pro stanovování priorit by například mohly být dostupnost medií nebo velikost okruhu zainteresovaných výzkumných pracovníků. Tak by

mohly mít obtížně dostupné soubory objektů vyšší prioritu než již editované, které jsou nebo budou využívány malým počtem výzkumných pracovníků. Digitalizace poslouží i k ochraně originálů. Historické rozšíření (historická významnost) a recepce a dále i vnitřní kontexty sbírek by mohly být dalšími kritérii. Kromě toho by mohlo být při stanovování priorit vzato do úvahy, zda digitalizát (digitalizovaný objekt) nahradí náročná a nákladná metadata (podrobný popis ev. zpřístupnění) nebo, zda přináší nějakou specifickou nadhodnotu oproti originálu.

- Technické a obsahové minimální standardy digitální transformace včetně zpracování metadat a péče o ně budou stanoveny dle praxe uplatňované Německým výzkumným společenstvím (DFG) a DFG-Viewer. Dále by měly být vzít do úvahy nákladová a specificky oborová hlediska. Zpracování formálních a obsahových metadat se musí provádět v návaznosti na jejich potřebu a užitečnost. Přitom musí být lépe využívány i nové techniky a postupy síťových interaktivních prací (Web 2.0). Měla by být zjištěna i vědecká hodnota pro různé vědní obory. Digitalizáty (digitalizované objekty) by měly být integrovány do online informačních systémů, oborových portálů, stejně jako do nadřazených národních a mezinárodních portálů (např. Německá digitální knihovna, Europeana). Jedině tak mohou být digitalizáty dostupné a použitelné pro větší okruh výzkumných pracovníků. To však vyžaduje, aby byly používány digitalizační postupy, které jsou kompatibilní se standardy důležitých nadřazených portálů.
- Zvláštní pozornost by měla být již od počátku věnována časově omezeným financovaným digitalizačním projektům (zejména v rámci výzkumných projektů). Měla by být zajištěna péče o digitalizáty a jejich dlouhodobá archivace, stejně jako jejich dlouhodobá (trvalá) dostupnost. Zejména to platí pro digitalizační projekty výzkumných organizací, především pak projekty vysokých škol. Důvodem je, že výzkumné organizace ani vysoké školy nemají zpravidla personální ani finanční prostředky pro zajištění trvalé péče o digitalizáty a o jejich využitelnost. Výzkumní pracovníci, kteří provádějí digitalizaci, by proto měli včas navázat kontakty s organizacemi informačních infrastruktur. Při těchto kontaktech by mělo být řešeno, zda tyto organizace jsou schopny převzít potřebnou péči a jaké jsou možnosti financování této péče. Měla by být zapojena nejvýkonnější digitalizační centra. Tato centra mohou „cizí“ projekty podpořit technicky, organizačně a doporučeními k obsahovým standardům, nebo mohou projekty na zakázku provádět. Financování digitalizačních projektů prostřednictvím organizací podporujících výzkum by se mělo provádět jen tehdy, pokud je zabezpečena dlouhodobá dostupnost „digitalizátů“ (digitalizovaných objektů). Například kooperací s nadřazenými národními nebo mezinárodními infrastrukturami.
- Měla by být co nejdříve objasněna možnost zařazení prací o autorských právech, včetně problémů digitalizace tzv. osiřelých děl, do digitalizačních projektů pro výzkumné účely. Spolková vláda by měla na evropské úrovni usilovat o rychlou a

vědu podporující úpravu autorských práv. Zásady dobré vědecké praxe Německého výzkumného společenství a z nich vycházející regulace by měly být doplněny o úpravu zacházení s digitalizáty (digitalizovanými objekty).

4. Francie – výzkum v oblasti kultury

Ve Francii má hlavní působnosti pro výzkum, vývoj a inovace Ministerstvo vysokých škol a výzkumu (Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche). Jde o velké ministerstvo s řadou útvarů různé úrovně. Jedním z nich je Generální ředitelství (Direction générale) pro výzkum a inovace. Toto generální ředitelství má 8 oborových sekcí a 2 odbory (odbor Koordinace politiky výzkumu a inovací s jinými politikami a odbor Mezinárodní spolupráce).

Problematika výzkumu v oblasti kultury není jednoznačně organizačně vymezena. Tato problematika zřejmě patří do působnosti dvou sekcí, A.6 a A.7.

Sekce humanitních a společenských věd (S.S.R.I) A.6 s následující strukturou působností:

- Starý svět (pravěk, archeologie, dávná historie)
- Moderní a soudobé dějiny
- Jazykové a poznávací (kognitivní) vědy
- Historie literatury a vědy, filozofie, muzikologie
- Sociologie, analýza norem a institucí
- Ekonomie
- Geografie
- Antropologie
- Politologie

Sekce věda a společnost (S.S.R.I) A.7 s následující strukturou působností:

- Prezentace a předávání znalostí
- Rizika, bezpečnost využití výsledků výzkumu, vědecké expertizy
- Zjišťování a řešení rozporů
- Reflexe veřejných diskusí
- Rozvoj povědomí o etických záležitostech výzkumu
- Přístup k novým úkolům státu v oblasti vědy: definice úkolů a jejich cíle
- Transfer vědeckých a technologických poznatků

Ministerstvo institucionálně podporuje 38 výzkumných institucí a organizací. K nejznámějším patří: C.N.R.S. Centre national de la recherche scientifique; Pasteurův ústav ; Ústav madamme Curie.

Dalším velmi významným aktérem podpory výzkumu je Ministerstvo kultury a informací (Ministère de la Culture et de la Communication); www.culturecommunication.gouv.fr. Ministerstvo vydává zpravidla pětkrát ročně časopis Culture et recherche (Kultura a výzkum). Časopis přináší informace o všech směrech

výzkumu v oblasti kultury: kulturní dědictví, design, media, kulturní průmysl; aplikace technologického vývoje v kultuře. Ministerstvo je gestorem Národního programu poznávání a zachování kulturního dědictví (Programme national sur la connaissance et la conservation des matériaux du patrimoine - PNRCC). Program, respektive jeho čtyřleté etapy existuje již velmi dlouho. V únoru 2013 byla vyhlášena další výzva k předkládání návrhů projektů. Program zabezpečuje i účast Francie na jedné z iniciativ EU ve společném programování výzkumu, a to “Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu”, která je součástí společného evropského programu kulturního dědictví JHEP (Joint Heritage European Programme).

Existuje další program koordinovaný Ministerstvem kultury a informací, a to „Mezikulturní aktivity institucí zabývajících se kulturním dědictvím“ (muzea, archivy, knihovny aj.). Cílem je vytváření mezikulturních vazeb a posílení vzájemného poznávání a respektu. Výzva k předkládání návrhů projektů byla zveřejněna 15. března 2013.

Podpora výzkumu v oblasti kultury má ve Francii dlouhou a bohatou tradici. Výzkum v oblasti kultury sice není v Národní strategii výzkumu a inovací na období 2009–2012, která byla aktualizována na další čtyři roky, explicitní prioritou. Ve strategii je stanoveno jen pět hlavních priorit: Biotechnologie; Životní prostředí a technologie pro životní prostředí; Klima a energie; Informační a komunikační technologie a nanotechnologie; Zvýšení efektivnosti, transferu poznatků a rozvoj univerzitních kampusů. Přesto je však podpoře výzkumu v oblasti kultury věnována i v současné době značná pozornost. Podpora je prováděna na několika úrovních:

- Přímá finanční podpora projektů a programů výzkumu, kterou poskytuje Národní agentura pro výzkum;
- Další přímá podpora, kterou poskytuje Ministerstvo kultury a informací;
- Podpora infrastruktur výzkumu v oblasti kultury, resp. humanitních a společenských věd, které jsou v Národní strategii infrastruktur na období 2012–2020 z října 2012 (Strategie national – Infrastructure);
- Rozsáhlé institucionální zázemí výzkumu v oblasti kultury, včetně podpory vědeckých knihoven, muzeí a sbírek.

4.1. Národní agentura pro výzkum

Národní agentura pro podporu výzkumu (L'agence national de la Recherche, www.agence-nationale-recherche.fr) je hlavní francouzskou agenturou pro podporu výzkumu a pro služby pro výzkum. Podpora a služby Agentury jsou zaměřeny na 7 oblastí. Každou z oblastí zabezpečuje relativně velký útvar. Jednou z oblastí jsou humanitní a společenské vědy (Science humaines et sociales – SHS). Agentura podílově financuje i vybrané výzkumné programy a projekty mezinárodní spolupráce.

Agentura podporuje v oblasti humanitních a společenských věd cca 700 projektů ročně. Přednost je dáována kooperačním projektům několika interdisciplinárních týmů. Podpora je zaměřena do pěti směrů: Oblasti (regiony), Generace, Vnímání, Vzdělávání, systémy s člověkem.

V roce 2001 podle výroční zprávy agentury (Rapport annuel 2011 – 224 stran) bylo

v největším systému standardních projektů BLANC podpořeno 20 výzkumných oborů (směrů). Témata výzkumu nejsou v systému BLANC konkrétně specifikována. V následující tabulce jsou uvedeny základní parametry oborů souvisejících s výzkumem v oblasti kultury v roce 2011.

Tab. č. 1 Bilanční ukazatele systému výzkumných projektů v systému BLANC v roce 2011

	Předložené projekty	Financované projekty	Podíl (%)	Poskytnutá podpora (mil. Euro)	Počet partnerů
Kultura, umění, civilizace	68	13	19,1	3,2	36
Vývoj lidí a poznání, jazyky a komunikace	50	10	20,0	2,6	29
Společnost, území, instituce	74	14	18,9	3,2	29
CELKEM – všechny obory	2 360	479	20,3	202,5	
Podíl humanitních a společenských věd (%)	8,1	7,7			

Pramen: Rapport annuel 2011; vlastní výpočty podílů humanitních a společenských věd

Podíly úspěšnosti podaných návrhů projektů se pohybují kolem dvaceti procent. Kromě standardních projektů podporuje Národní agentura pro výzkum řadu specifických programů a programy mezinárodní spolupráce ve vybraných oblastech věd.

Zajímavým programem je program „Metamorfózy společnosti“ a jeho prioritní osa „Nerovnost – nerovnosti“, která částečně souvisí s výzkumem v oblasti kultury. Zaměření tohoto programu se v jednotlivých letech poněkud mění. V roce 2013, jak bude dále uvedeno, je zaměření na kulturu podstatně výraznější. V oblasti humanitních a společenských věd existují programy spolupráce s Německem, frankofonní provincií Kanady Québecem a Japonskem. V následující tabulce jsou uvedeny základní parametry těchto programů v roce 2011.

Tab. č. 2 Bilanční ukazatele vybraných programů výzkumu v humanitních a společenských vědách v roce 2011

	Předložené projekty	Financované projekty	Podíl (%)	Poskytnutá podpora (mil. Euro)	Počet partnerů
Nerovnost – nerovnost	47	11	23,4	2,4	29
Franco – allemand	72	17	23,6	4,1	37
Franco – québécois	98	8	8,2	1,2	27
Franco – japonais CHORUS	11	5	45,5	0,4	10

Pramen: Rapport annuel 2011

V oblasti humanitních a společenských věd budou v roce 2013 přijímány návrhy projektů do pěti programů:

- ORA Plus (Open Research Area for the social Sciences). V programu jsou podporovány kooperační projekty, na jejichž řešení se podílí výzkumné týmy nejméně tří z pěti spolupracujících zemí (Francie, Německo, Spojené Království, Nizozemsko a USA). Tematicky není zaměření projektů vymezeno.

- FREAL (franco–allemand). V programu jsou podporovány výzkumné projekty zaměřené na francouzsko – německé vztahy v podstatě ve všech možných oblastech.
- Proměny společnosti. Program je zaměřen na vznik kultur. V roce 2013 jsou přijímány návrhy projektů na „Vznik a vývoj kultur a kulturních jevů“ orientované na čtyři základní směry:
 - Původ a vývoj lidské rozmanitosti;
 - Vznik a vývoj jazyků, způsoby prezentace a systémy symbolů (Jazyk; Psaní a grafická vyjádření; Náboženství a mýtické systémy);
 - Pluralita a variabilita kultur (Invarianty; Rozdíly mezi kulturami a rozdíly v přístupech k nim).
- Dynamika vývoje (Podmínky; Regiony – centra – periferie; Transfery kultur)
- Vzdělávání (Learning). Průřezový program je zaměřen na obnovu výzkumu vzdělávání v nových sociálních a kognitivních podmínkách. Zahrnuje v podstatě všechny obory humanitních a společenských věd.
- Inovační společnost. Program je zaměřen na řešení humanitních a sociálních otázek vyplývajících z nejrůznějších vědních oborů a rozvoje technologií. Jedním z jeho cílů je posílit výzkumná partnerství podniků, vědeckých laboratoří a týmů humanitních a společenských věd. Hlavní úlohu v tomto programu mají interdisciplinární přístupy.

4.2. *Infrastruktury výzkumu*

Jak již bylo uvedeno, v říjnu 2012 francouzská vláda schválila Národní strategii infrastruktur 2012–2020 a podrobnou roadmap realizace těchto infrastruktur. Francouzská strategie infrastruktur rozlišuje 5 skupin infrastruktur: Lokalizované infrastruktury; Síť platform; Virtuální výzkumné infrastruktury, databáze; Sbírkové, archivy a vědecké knihovny; Infrastruktury založené na sociálních sítích s velmi značnou vědeckou hodnotou. Francouzská strategie těsně navazuje na strategii infrastruktur výzkumu EU (ESFRI). Francie se podílí na infrastrukturách EU pro humanitní a společenské vědy CESSDA (Přístup k významným databázím informací pro společenský výzkum), CLARIN (Infrastruktura pro výzkum v lingvistice), DARIAH (Infrastruktura digitalizovaných objektů pro výzkum kulturního dědictví); ESS (Datová infrastruktura pro výzkum změn ve společnosti).

V příloze Národní strategie infrastruktur je uveden přehled národních infrastruktur, které jsou podporovány v roce 2013. Z oblasti humanitních a společenských věd jsou podporované infrastruktury uvedeny v následující tabulce.

Tab. č. 3 Infrastruktury výzkumu v humanitních a společenských vědách podporované v roce 2013

Označení	Charakteristika
Humanités numériques	Síť platform pro digitalizaci, standardizaci a přístup k informačním zdrojům důležitým pro výzkum v humanitních a společenských vědách

Označení	Charakteristika
PRODEGO	Přístup k veřejným statistikám pro analýzy a šetření o změnách společnosti
NEFIAS	Velké síť pro internacionalizaci humanitních a společenských věd
RMSH	Sít' spolupracujících platforem pro „Maisons des Sciences del l'Homme“ (Zařízení pro humanitní vědy)
BSN	Digitalizované vědecké knihovny
CollEx	Excelentní sbírky – síť digitalizovaných knihoven

Pramen: Strategies national – Infrastructure 2012–2020

4.3. *Institucionální zázemí*

Pokud jde o institucionální zabezpečení je možné uvést především dvě instituce (organizace):

- Rada pro rozvoj humanitních a společenských věd (Conseil pour le développement des humanités et des sciences sociales – C.D.H.S.S);
- Národní centra pro vědecký výzkum (C.N.R.S. Centre national de la recherche scientifique), především Ústav pro humanitní a společenské vědy (Institute de sciences humaines et sociale – ISH)
- Asociace center vědecké, technické a průmyslové kultury (Association des Centres de Culture scientifique, technique et industrielle ACCSTI; www.ccasti.fr)

Rada pro rozvoj humanitních a společenských věd je jedním z hlavních poradních orgánů Ministerstva pro vysoké školy a výzkum. Rada připravuje a posuzuje návrhy politiky, struktur a priorit humanitních a společenských věd. Rada má 27 členů jmenovaných ministrem pro vysoké školy a výzkum. Rada má dvě kolegia. Vědecké kolegium (22 členů) jsou špičkoví výzkumní pracovníci z oblasti humanitních a společenských věd. Kolegium zaměstnavatelů (5 členů) jsou vedoucí představitelé podniků a institucí, které zaměstnávají absolventy vysokoškolského studia humanitního a společenského zaměření.

Asociace Center vědecké, technické a průmyslové kultury sdružuje 34 organizací dvojího typu. Jednak jsou tzv. „organizace zdrojové“ (knihovny, média, vědecké sítě apod.), jednak organizace, které se zabývají výrobou a prezentací kulturních produktů (konference, výstavy, výukové sady apod.). Asociace je podporována Ministerstvem pro vysoké školy a výzkum. Jejím hlavním úkolem je prezentovat veřejnosti, zejména mladým lidem, výsledky vědy a techniky. Asociace přispívá k vytvoření potřebných vazeb mezi vědou, kulturou, vzděláváním a společností.

Ministerstvo v rámci své kulturní politiky podporuje i další sdružení, která se zabývají prezentací vědy, techniky a inovací. K nejvýznamnějším z těchto sdružení patří:

- AMSCSTI – Asociace vedoucích pracovníků muzeí a center vědecké, technické a průmyslové kultury;
- Asociace vedoucích pracovníků francouzských hvězdáren a planetárií.

5. Švýcarsko – výzkum v oblasti kultury

Relativně složitý systém státní správy ve Švýcarsku – kantonální uspořádání – se samozřejmě projevuje i ve veřejné podpoře výzkumu, vývoje a inovací. Kantony mají rozsáhlejší působnosti než například spolkové země v Německu a Rakousku. Do konce roku 2012 byly působnosti pro výzkum, vysoké školy a inovace na úrovni švýcarské konfederace rozděleny do několika „státních“ orgánů.

Na opakovaná doporučení Švýcarské rady pro vědu a technologie (SWTR) byl zřízen nový orgán federální státní správy, a to Ministerstvo pro hospodářství, vzdělání a výzkum (WBF). Ministerstvo vzniklo z bývalého Ministerstva hospodářství. Celkový počet „spolkových“ ministerstev – 7 – zůstal nezměněn. Do nového ministerstva byly začleněny bývalý Státní sekretariát pro vzdělání a výzkum a bývalý Spolkový úřad pro profesní vzdělávání a technologie. Uvedené dva útvary byly sloučeny do nového Státního sekretariátu pro vzdělání, výzkum a inovace. Tento sekretariát bude mít i působnost pro záležitosti tří Švýcarských technických vysokých škol (ETH) – Eidgenössische technische Hochschule. Ostatní univerzity a odborné vysoké školy patří do působnosti kantonů. Pro oblast kultury nemá Švýcarsko federální orgán.

Pro oblast VaVaI existují dále standardní instituce:

- již zmíněná Švýcarská rada pro vědu a technologie (SWTR), poradní orgán švýcarské (spolkové) vlády – Národní rady;
- Národní fond pro podporu vědeckého výzkumu (NSF), největší švýcarská agentura pro účelovou podporu výzkumu především základního.
- Komise pro technologie a inovace (KTI), instituce patřící do působnosti Spolkového Ministerstva pro hospodářství, vzdělání a výzkum. Komise podporuje aplikovaný výzkum a inovace.

Ve Švýcarsku řadu let probíhala a stále ještě v širší odborné veřejnosti probíhá intenzivní diskuse o výzkumu v umění. Švýcarsko bylo místem důležitých konferencí a východiskem pro založení časopisu „Journal for Artistics Research a příslušné odborné společnosti.

Diskuse často působí, jakoby umění bylo jedinou, nebo alespoň nejvýznamnější oblastí kultury, v které má být prováděn výzkum. Nebo jinak řečeno. Z diskuse vzniká dojem, že výzkum v ostatních oblastech kultury zabezpečují jiné, již etablované vědní obory.

Problematiku komplexně vystihuje podrobná studie „Podpora výzkumu v oblasti umění“, která byla zpracována na základě zadání švýcarské Vědecké rady pro výzkum a technologie. Rada studii doplnila souhrnem a vlastními doporučeními. Obsah zajímavého dokumentu je uveden v příloze 2. V souhrnu dokumentu se kromě jiného uvádí.

„Umění je „předváděcí, komponující a inscenující práce na vnímání a utváření světa a tím soutěží ve vzájemných podnětech s technikou, masmédií, náboženstvím a vědou. Výzkum a

vývoj jsou v této souvislosti stále více začleňovány do neobvyklých sítí praktického užití, akademického výzkumu a teoretické reflexe. V těchto sítích může podpora vzdělání a výzkumu převzít úlohu donátora, podněcovatele a zprostředkovatele (makléře).

Umění je a spočívá na „Recherche“ (hledání). To znamená metodické hledání obsahu a forem vyjádření. To není jen vlastnost současného umění, nýbrž zasahuje daleko zpět do historie „učených umělců“. Umění je vždy Recherche (hledání), tedy je také výzkumem. Tento výzkum vyplývá z umělecké praxe a je při nejmenším i uměleckou aktivitou.

Umělecké vysoké školy v celém světě sledují cíl etablovat výzkum a na výzkumu založené vzdělávací programy. Výzkum slouží na jedné straně k profilování uměleckých vysokých škol ve vzájemné soutěži, na straně druhé je předmětem vzdělávacích programů. Výzkum je prováděn a vyučován, výzkum je doprovázen zkušenými umělci – výzkumníky.

Většina zahraničních uměleckých vysokých škol provádí výzkum, který je koncipován jako kombinace vědeckých a uměleckých prvků. Výzkumníci se považují za umělce, kteří využívají vědecké metody výzkumu, a tyto uplatňují formou určitého „hybridu“ ve svých uměleckých projektech. Z toho vyplývá, že se vzdělávají ve vědeckých metodách natolik, nakolik je to potřebné. Tito výzkumníci předpokládají, že jejich výzkum bude posuzován jak podle uměleckých kritérií, tak i podle kritérií vědeckých. Kombinace uměleckých a vědeckých elementů se volí v závislosti na profilu příslušné umělecké vysoké školy“.

5.1. Švýcarské specifikum – výzkum v oblasti umění

S podporou poskytnutou Spolkovým úřadem pro profesní vzdělávání a technologie zavedly odborné vysoké školy a jejich umělecké části do svých strategií a struktur na zkoušku výzkum. Konsolidace výzkumu natrvalo na uměleckých vysokých školách však stále ještě zůstává jen přáním. To však nebrání tomu, aby byly řešeny a dokončovány četné zajímavé projekty výzkumu.

Švýcarský národní fond pro podporu výzkumu (SNF) (a z počátku i Komise pro technologie a inovace – KTI) měly k dispozici až do roku 2011 zvláštní prostředky na program „Do Research“ (DORE). KTI je sice otevřená pro všechny obory. Poskytuje však především podporu projektů s vysokým ekonomickým a inovačním potenciálem. V oblasti umění to bývá většinou obor designu (tvorba, konzervování, restaurace), ale jen zřídka projektům z oborů hudba, divadlo a další umění. Na projektech VaV v EU se doposud umělecké vysoké školy nepodílely. Pravděpodobně proto, že projekty EU vyžadují značné předběžné (přípravné) náklady a výzkumné pracoviště či tým musí prokázat dostatečnou kritickou kapacitu.

Úspěšný průběh programu DORE však narazil na své meze, protože objem disponibilních prostředků byl omezený. Dále SNF podpořil 93 projektů DORE a 11 projektů předložených skupině humanitních a společenských věd, jeden interdisciplinární projekt, 48 konferencí a seminářů a dvě publikace.

Celkem SNF vynaložil v uvedených sedmi letech 16,7 mil. CHF Euro (cca 420 mil. Kč) na podporu výzkumu v oblasti umění. Největší část prostředků pochází z dočasného (termínovaného) nástroje DORE. Tento nástroj, který je oddělen od celkové heterogenní oblasti možných návrhů projektů, vykazuje pokles podílů úspěšnosti při zvyšujícím se počtu

předkládaných návrhů projektů. Podíl úspěšných návrhů projektů z oblasti „Hudba, divadlo, ostatní umění a design“ v období 2004 až 2007 činil 46,3 %. Podíl úspěšných návrhů projektů v oblasti „Humanitní a společenské vědy“ ve stejném období činil 62,7 %.

Od podzimu 2011 se všichni zainteresovaní ucházejí o prostředky na podporu projektů u oddělení I (Humanitní a společenské vědy) SNF. Samostatná podpora výzkumu v oblasti umění již neexistuje, snad jen položka „Aplikační orientace“. Pokud si uchazeč vybere tuto položku, nebude jeho projekt již posuzován jen z hlediska vědecké kvality, nýbrž i z hlediska vztahu k praxi.

5.2. Účelová podpora

Národní fond pro podporu vědeckého výzkumu (SNF) z pověření spolkové (švýcarské) vlády zabezpečuje účelovou podporu národních programů výzkumu a účelovou podporu národních priorit výzkumu. Kromě toho poskytuje výběrovou podporu projektům, jejich zaměření si stanovují výzkumní pracovníci sami (postup bottom up).

Z devíti v současné době řešených národních programů výzkumu by snad bylo možné za výzkum v oblasti kultury považovat programy „Nová kvalita urbanismu“ a „Rovné postavení pohlaví (gender)“.

Národní program výzkumu „Nová kvalita urbanismu“ je zaměřen na vývoj a další rozvoj koncepcí a strategií nové kvality urbanismu a na ověřování výsledků výzkumu. Mají být navrženy středně a dlouhodobě realizovatelné inovativní způsoby rozvoje měst ve Švýcarsku při jejich přestavbě a nové výstavbě. Na urbánní centra ve Švýcarsku budou kladeny nové požadavky společnosti, hospodářství a životního prostředí. Tyto požadavky vyvolávají četné kontroverzní diskuse. Je proto nutné výzkumně tyto nové požadavky řešit. Na programu se podílejí organizace a týmy nejrůznějších výzkumných oborů. Na program bylo v období 2009–2012 vynaloženo 5 mil. švýcarských franků (CHF).

Národní výzkumný program „Rovné postavení pohlaví“ je zaměřen na analýzu politiky rovného postavení a opatření na realizaci této politiky. Výzkumně jsou řešeny příčiny setrvávání nerovnosti v postavení pohlaví. Program sleduje tři směry výzkumu: Analýza politických procesů; Evaluace opatření pro rovné postavení; Problémově orientované analýzy rodiny, zaměstnání a vzdělávání. Výsledky výzkumu mají být využity v nové, udržitelné politice rovného postavení. Na program bylo v období 2009–2012 vynaloženo 8 mil. švýcarských franků (CHF).

Oba uvedené programy zřejmě budou podle nové švýcarské politiky vzdělávání, výzkumu a inovací pokračovat ještě v roce 2013.

Švýcarsko má 27 národních priorit výzkumu. K výzkumu v oblasti kultury by bylo zřejmě možné přiřadit následující.

Národní priorita výzkumu „Vědy o afektech – emoce v individuálním chování a ve společenských procesech“ je jednou z celosvětově prvních multidisciplinárních výzkumných sítí, které se komplexně zabývají problematikou emocí. Celkové výdaje v období 2009–2013 cca 29 mil. CHF, příspěvek Národního fondu pro vědecký výzkum (SNF) 10 mil. CHF.

Národní priorita výzkumu „Kritika obrazů – síla (moc) a význam obrazů“ vychází

z rámcových podmínek vytvořených digitální revolucí. Tato revoluce vytvořila novou, obrazy podporovanou společnost. Obrazy jsou dnes předmětem univerzální komunikace a nástroj zprostředkování znalostí. Znalostní společnost je společností obrazů (zobrazování). Znalosti však nadržují krok se specifiky, funkcemi, mocí a dopady obrazů. V rámci programu jsou řešeny otázky: Jak obrazy vytvářejí smysl ve vědě, v každodenním životě a umění? Co ovlivňuje obrazy a jak se obrazy ovlivňují vzájemně? V čem spočívá specifická síla (moc) obrazů? V rámci programu jsou podporovány čtyři klasy:

- Meze a dopady obrazů
- Obraz, písmo, ornament
- Znalosti o obrazech a společenský význam
- Obraz, model, návrh

Celkové výdaje v období 2009–2013 cca 18,2 mil. CH, příspěvek Národního fondu pro vědecký výzkum (SNF) 7,5 mil. CHF.

Národní priorita výzkumu „Demokracie – požadavky na demokracii v 21. století“ je zaměřena na vývoj demokracie v aktuálních podmínkách globalizace a medializace. Zkoumá se jednak vliv globalizace a pokračující evropské integrace na národní struktury rozhodování, jedna vliv rostoucí vliv medií na politiku a na veřejné diskuse s velkým významem pro demokracii. Celkové výdaje v období 2009–2013 cca 15,1 mil. CHF, příspěvek Národního fondu pro vědecký výzkum (SNF) 7,5 mil. CHF.

Národní priorita výzkumu „Výzkumná kooperace Sever – jih pro zmírnění syndromů globálních změn“ je zaměřena na hledání odpovědí na změny vyvolávající napětí a krize. V síti tohoto programu působí více než 350 výzkumných pracovníků ze 40 zemí. Celkové výdaje v období 2009–2013 cca 39,5 mil. CH, příspěvek Národního fondu pro vědecký výzkum (SNF) 8 mil. CHF.

Určitou podporu v oblasti kultury poskytuje i Švýcarská akademie pro humanitní a společenské vědy (www.sagw.ch). Společnost má 8 dílčích oblastí (sektorů): Historické a archeologické vědy; Vědy o umění; Vědy o kultuře, Jazykověda a vědy o literatuře; Ekonomické a právní vědy; Společenské vědy; Věda – technika – společnost. Z hlediska předkládaného dokumentu jsou relevantní dílčí oblasti věd o kultuře a věd o umění

Členské instituce Švýcarské akademie pro humanitní a společenské vědy v sektoru věd o kultuře:

- Švýcarská národopisná společnost
- Švýcarská etnologická společnost
- Švýcarská společnost pro Asii
- Švýcarská společnost pro Ameriku
- Švýcarská společnost pro africká studia
- Švýcarská společnost pro Střední východ a islámské kultury
- Švýcarská společnost pro vědy o náboženství

Švýcarská filozofická společnost

Švýcarská společnost pro výzkum judaismu

Členské instituce v sektoru věd o umění

Společnost pro dějiny umění Švýcarska

Švýcarský ústav pro vědy o umění

Švýcarská společnost pro divadelní kulturu

Sdružení historiků umění

Švýcarská společnost pro výzkum hudby

Svaz švýcarských muzeí / International Council of Museums (ICOM)

Národní informační agentura pro zachování kulturních statků (Kulturgüter)

Nadační knihovna Wenera Oechslina

6. Spojené království – výzkum v oblasti kultury

Ve Spojeném království jsou veřejné prostředky na VaVaI poskytovány prostřednictvím tří hlavních skupin poskytovatelů:

- Rady pro výzkum
- Ministerstva
- Rady pro financování vysokoškolského vzdělávání (Higher Education Funding Councils)

V současné době existuje 7 Rad pro výzkum. Počet rad a jejich zaměření se v posledních patnácti letech několikrát měnilo.

Rady pro výzkum:

- Rada pro výzkum umění a humanitní vědy (Arts & Humanities Research Council – AHRC)
- Rada pro výzkum biotechnologií & biologické vědy (Biotechnology & Biological Sciences Research Council – BBSRC)
- Rada pro ekonomický a společenský výzkum (Economic & Social Research Council – ESRC)
- Rada pro inženýrský a fyzikální výzkum (Engineering & Physical Sciences Research Council – EPSRC)
- Rada pro lékařský výzkum (Medical Research Council – MRC)
- Rada pro výzkum přírodního (životního) prostředí (Natural Environment Research Council – NERC)
- Rada pro zařízení ve vědě a technologiích (Science & Technology Facilities Council – STFC)

Rady zabezpečují jedna všeobecnou účelovou podporu výzkumu, jednak institucionální podporu „svým“ organizacím.

Obvyklý problém evropských zemí, zvláště (oddělená) podpora výzkumu v oblasti

kultury, byla ve Spojeném království vyřešena následovně. Od roku 2011 byla zastavena oddělená podpora VaV v oblasti umění. Podpora uměleckého výzkumu v raných devadesátých letech již nebyla považována za potřebnou. Důvodem bylo, že již došlo k rozvoji metod a poznatků, existují dostatečné kapacity, hodnocení tohoto VaV se již etablovalo a katalog hodnotících kritérií VaV v oblasti umění byl integrován do celkového reglementu podpory.

6.1. Rada pro výzkum umění a humanitní vědy

Tab. č. 4 Veřejné výdaje na VaV ve Spojeném království (mil. £)

	2005–06	2006–07	2007–08	2008–09	2009–10	2010–11
Rady pro výzkum (všechny)	2 763	2 876	2 714	2 984	3 148	3 201
Rada pro výzkum umění a humanitní vědy (AHRC)	58	70	86	91	87	89
Civilní ministerstva	1 721	1 652	2 104	2 131	2 438	2 311
Ministerstvo obrany	2 243	2 124	2 139	1 991	1 752	1 560
Rady pro financování vysokoškolského vzdělávání	1 928	2 085	2 234	2 227	2 395	2 303
Příspěvky do rozpočtu EU na VaV	365	374	374	593	668	637
CELKEM	9 021	9 119	9 564	9 925	10 401	10 012

Pramen: Science and Engineering and Technology Statistics, BIS 29. září 2012

Tab. č. 5 Podíly výdajů Rady pro výzkum umění a humanitní vědy – AHRC (%)

	2005–06	2006–07	2007–08	2008–09	2009–10	2010–11
z výdajů všech Rad pro výzkum	2,1	2,4	3,2	3,1	2,8	2,8
z celkových výdajů na VaV	0,6	0,8	0,9	0,9	0,8	0,9

Pramen: Vlastní výpočet z dat v tabulce Tab. č. 1.

Rada pro výzkum a umění (AHRC) rozděluje méně než jedno procento celkových veřejných výdajů na VaV ve Spojeném království. S jistotou však lze předpokládat, že umění a humanitní vědy, tedy i kultura, jsou částečně podporovány i ze zdrojů Rad pro financování vysokoškolského vzdělávání. Konkrétní data nejsou ve statistikách těchto Rad k dispozici.

Rada pro výzkum umění a humanitní vědy UK– AHRC (www.ahrc.ac.uk) obdobně jako ostatní Rady podporuje účelově projekty v rámci strategických programů, institucionálně vybrané výzkumné organizace a některé další aktivity.

Strategické programy

- Interpretace textů
- Design pro 21. století

- Diaspory, migrace a identity
- ICT ve výzkumu umění a v humanitních vědách
- Krajina a životní prostředí
- Náboženství a společnost
- Věda a dědictví (kulturní odkaz)

Další podpůrné aktivity:

- Muzea a galerie
- Výzkumná centra
- Teritoriální, na jazycích založená studia
- Projekt kulturní hodnoty

Rada pro výzkum umění a humanitní vědy (AHRC) podporuje institucionálně 19 následujících výzkumných center:

AHRC Centre for the Study of the Domestic Interior

AHRC Parks Centre for Jewish/non-Jewish Relation

AHRC Centre for Asian and African Literatures

AHRC Centre for Byzantine Cultural History

AHRC Centre for British Film and Television Studies

AHRC Centre for Cultural Analysis, Theory and History

AHRC Centre for North-East England History

AHRC Centre for the Evolutionary Analysis of Cultural Behaviour

AHRC Research Centre for Studies of Surrealism and its Legacies

AHRC Research Centre for Textile Conservation and textile Studies

AHRC Research Centre for Cross-cultural Music and Dance Performance

AHRC Research Centre for Editing Lives and Letters

AHRC Research Centre for Environmental History

AHRC Research Centre for Logic, Language, Mathematics and Mind

AHRC Research Centre for Law, Gender and Sexuality

AHRC Research Centre for the History and Analysis of Recorded Music

AHRC Research Centre for Irish and Scottish Studies

AHRC Research Centre for the Evolution of Cultural Diversity

AHRC Research Centre for Studies in Intellectual Property and Technical Law

6.3. Rada pro ekonomický a společenský výzkum

Stejně jako v několika dalších zemích lze považovat část výzkumu v oblasti ekonomických a společenských věd za výzkum v oblasti kultury. Rada pro ekonomický a

společenský výzkum – ESRC (www.esrc.ac.uk) stejně jako ostatní Rady podporuje účelové projekty v rámci strategických programů a institucionálně vybrané výzkumné organizace. Ve Strategickém plánu ESRC na období 2009–2014 s podtitulem „Přínosy realizace výsledků společenských věd“ jsou uvedeny následující strategické programy:

- Výkonnost globální ekonomiky
- Politika a management
- Zdraví a spokojenost
- Studium individuálního chování
- Nové technologie, inovace a dovednosti
- Životní prostředí, energetika a adaptibilita
- Bezpečnost, konflikty a spravedlnost
- Sociální rozmanitost a populační dynamika

Výzkum v oblasti kultury je zřejmě částečně prováděn ve strategickém programu „Sociální rozmanitosti a populační dynamika“. Jedním ze čtyř prioritních směrů tohoto programu je směr „Kultury a identity“. Ve strategickém směru „Studium individuálního chování“ je podporován směr „Náboženství a společnost“. Rada pro ekonomický a společenský výzkum ESRC institucionálně podporuje sedm výzkumných organizací. Z jejich názvů lze odvodit, že některá z nich se zřejmě zabývají i výzkum v oblasti kultury:

Deafness, Cognition and Language Centre (DCAL)

Centre for East European Language-Based Area Studies (CEELBAS)

Centre for Population Change (CPC)

Centre for Research on Socio-Cultural Change (CRESC)

Centre for Russian, Central and Eastern European Studies (CRCEES)

Centre for the Advanced Study of the Arab World (CASAW)

Centre on Migration Policy and society (COMPAS)

7. Kanada – výzkum v oblasti kultury

Tato kapitola se omezuje na podporu výzkumu v oblasti kultury v největší kanadské provincii Québec.

Kanada: Fonds de recherche du Québec, Sociétés et culture

Výzkumný fond kanadské provincie Québec. Québec je největší kanadská provincie (1,5 mil. km², 8 mil. obyvatel). Québec má Ministerstvo pro vysoké školy, výzkum, vědu a techniku. Kromě Fondu na podporu společenských věd a kultury má Québec dva další fondy: Fond na podporu přírodních věd a technologií (FQRNT); Fond na podporu výzkumu zdraví (FRSQ). Každý z fondů má v preambuli, že podporuje výzkum a mladé výzkumné pracovníky.

Fond Společnost a kultura (Sociétés et culture) (FQRSC) – www.fqrsc.gouv.qc.ca – podporuje výzkum v následujících oblastech „společenských a humanitní věd, umění a literatura“ formou programů:

- Umění, literatura a společnost
- Umělecká tvorba a literatura
- Kultury, náboženství a civilizace
- Rozvoj a aktivity jednotlivců a komunit, život společnosti
- Ekonomie, zaměstnanost a trhy
- Vzdělávání, znalosti a dovednosti
- Základní problémy a smysl lidského života
- Organizací a řízení
- Jazykověda
- Média, komunikace a informace
- Životní prostředí, plánování a financování prostoru pro život lidí
- Transformace a řízení (governance) společnosti a institucí
 - Mezinárodní vztahy a jejich rozvoj

V každé z těchto oblastí je v současné době (březen 2013) podporováno kolem deseti projektů.

Fond dále podporuje vědecký dorost, rozšiřování a transfer poznatků. Fond kromě toho vytváří sítě a partnerství, zejména univerzit, vysokých škol, kulturních institucí a dalších veřejných institucí. „Création artistique et littéraire“ je podporována jako jedna ze tří oblastí, které podporuje FQRSC.

Programy podpory jsou vždy otevřené pro všechny navrhovatele z vybraných oborů a mají různé formy. Stipendia jsou poskytována domácím i zahraničním doktorandům. Stipendia pro excelentní výzkum jen zájemcům ze zahraničí, stejně jako postdoktorandská stipendia na projekty Recherche-création. Mezi programy na podporu vědeckého dorostu je i Start-up program pro nové (juniorské) „výzkumné“ profesory. Některé z programů FQRSC podporují i umění: Program Recherche–creation jednotlivců nebo tým; Interdisciplinární program pro inovativní projekty; Program podpory výzkumných týmů. Akční plán FQRSC transferu poznatků na období 2011–2014 obsahuje v souboru programů na podporu aktivit usnadňujících využití poznatků i studie o zprostředkování poznatků z oblasti umění, především o jeho formách a realizaci.

Z výroční zprávy FQRSC za finanční rok 2009–2010 vyplývá, že fond vydal celkem 41 mil. Euro (cca 103 mil. Kč). Z dalších údajů výroční zprávy lze vypočítat, že na oblast „Création artistique et littéraire“ bylo vynaloženo 1,2 mil. Euro (cca 31 mil. Kč), přičemž podíl podpořených projektů činil 50 až 52 % celkových finančních návrhů na podporu. Ve skupině juniorských profesur v oblasti umění činil finanční podíl podpořených projektů dokonce 67 %. V tomto podílu nejsou zahrnuty výdaje na podporu doktorandských projektů v oblasti umění a na podporu interdisciplinárních programů.

O podporu FQRSC se mohou ucházet pracovníci univerzitních fakult v Québecu, kteří působí v oblastech výzkumu nebo umění a mají oprávnění k výuce, nebo usilují o kariéru na univerzitách. Návrhy projektů posuzují evaluační výbory příslušného programu. Evaluační

výbory jsou složené převážně z vědecko-akademických odborníků z Québecu, Kanady a ze zahraničí, univerzitních profesorů a umělců různých oborů a zaměření. Evaluační komise, která odpovídá za příslušný program, posuzuje podané návrhy podle kritérií uvedených v dokumentu o vyhlášení programu. V případě potřeby může evaluační komise přizvat i další experty. Evaluační komise připraví pořadí projektů podle vhodnosti pro poskytnutí podpory.

Každý program má velmi podrobný popis, v kterém jsou uvedena kritéria pro hodnocení návrhů a jejich váhy. Váhy jednotlivých kritérií uvedeny body v rozpětí od pěti do padesáti. Čím komplexnější a rozsáhlejší je program, tím náročnější jsou kritéria hodnocení a tím více bodů je požadováno pro poskytnutí podpory. Návrh projektu musí k tomu, aby se dostal do dalšího (užšího) kola výběru získat alespoň 70 % maximálně dosažitelných bodů. Pro ilustraci lze uvést kritéria pro evaluaci návrhů projektů v programu „Recherche–création“. Kritéria jsou rozdělena do čtyř skupin:

- (1) Členové výzkumného týmu (kvalifikace jednotlivých členů, rozsah a kvalita uměleckého portfolia, počty a kvalita publikací, renomé ve skupinách peers) maximální počet bodů 35;
- (2) Návrh projektu (originalita, koherence, jasnost cílů, časový plán a rozpočet, potenciální dopady na rozvoj a obnovu v oblasti umění, zveřejňování výsledků projektu, externí financování) maximální počet bodů 40;
- (3) Složení týmu (vyváženost, kooperační vazby členů týmu) maximální počet bodů 15;
- (4) Příprava (trénink)

Komise připraví návrh pořadí projektů vhodných k podpoře a bere přitom ohled na předpokládaný objem disponibilních finančních prostředků. Návrh komise předloží výboru ředitelů FQRSC ke konečnému rozhodnutí o poskytnutí podpory.

Výroční zpráva za finanční rok 2009–2010 konstatuje, že lze pozitivně hodnotit: Program výzkumu v oblasti umění (který existuje od roku 2000) a program podpory spolupráce univerzitních výzkumných pracovníků v oblasti umění a umělců. Návrhy projektů předkládané nyní vykazují větší vyrovnanost reflexivních a kreativních aspektů, než dřívější návrhy projektů, dále roste počet promováných navrhovatelů a navrhovatelé jsou častěji vyznamenáváni různými cenami. Na závěr výroční zpráva konstatuje, že sektor výzkumu v oblasti umění a zejména spolupráce mezi univerzitními a uměleckými institucemi by měla být i nadále podporována.

8. EU – výzkum v oblasti kultury

Podpora výzkumu v oblasti kultury je samozřejmě poskytována i z rozpočtu EU. Podíl výdajů z rozpočtu EU nelze přesněji stanovit. Příčinou je nejednoznačnost vymezení oblasti kultury. Lze však předpokládat, že se tento podíl pohybuje v rozmezí 1 až 2 % celkových výdajů na výzkum, vývoj a inovace (VaVaI).

Podpora výzkumu v oblasti kultury je poskytována od 5. Rámcového programu výzkumu, vývoje a demonstrací (RP):

- v 5. RP (1998–2002) byla podpora výzkumu poskytována v rámci stěžejní aktivity „Města budoucnosti a kulturní dědictví“;

- v 6. RP (2002–2006) byla podpora poskytována v rámci směru „Kulturní dědictví a konzervační strategie“;
- v 7. RP (2007–2013) bylo v prvních čtyřech letech programů podpořeno 16 projektů výzkumu v oblasti kultury s celkovou výší podpory 32,5 mil. Euro, včetně velkého projektu (large-scale) „Klima a kultura“.
- V programu Horizont 2020 (2014–2020) („8. RP“) bude výzkum v oblasti kultury podporován standardními projekty v rámci podpory humanitních a společenských věd. V návrhu programu, respektive specifického programu k provedení Horizontu 2020 se předpokládá, že budou existovat četné možnosti na podporu prostřednictvím Evropské rady pro výzkum, akcí „Marie Curie“ nebo specifického cíle týkajícího se výzkumných infrastruktur. Irsko, jako země předsedající v prvním pololetí Radě předložilo 15. března 2013 návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Horizontu 2020 – rámcového programu pro výzkum a inovace (2014-2020). V tomto návrhu je výzkum v oblasti kultury zařazen v příloze I v části 5. „Oblast klimatu, účinné využívání zdrojů a suroviny“. Důraz je kladen na zabezpečení dynamického a trvalého rozvoje využívání kulturního dědictví v podmínkách změn klimatu. Výzkum v oblasti kulturního dědictví bude vyžadovat multidisciplinární přístupy.

Rozmanitost nástrojů podpory výzkumu v oblasti kultury, stejně jako v jiných oblastech postupně roste. Jde zejména o program Activity Marie Curie, soubor větších projektů ERA-NET, které slouží k zejména ke koordinaci politik VaVaI členských zemí EU, a dále Společné programové iniciativy (Joint Programming Initiative – JPI). Podporu projektům základního výzkumu v oblasti kultury poskytuje i Evropská rada pro výzkum (ERC). EU podporuje i několik infrastruktur výzkumu pro oblast kultury.

Společné programové iniciativy (JPI) zavedla EU s cílem podnítit zainteresované členské země EU, aby se samy dohodly na společných programech výzkumu, na jejich zaměření, cílech a řízení. JPI byly zavedeny dokumentem Evropské komise v roce 2008.

V následujících částech budou podány stručné informace o podpoře výzkumu v oblasti kultury v rámci:

- vybraných standardních projektů výzkumu v 7.RP;
- Evropské rady pro výzkum;
- vybraných infrastruktur výzkumu;
- Společné programové iniciativy „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu“.

8.1. Vybrané standardní projekty výzkumu v oblasti kultury v 7. RP

V 7 RP je výzkum zaměřen na ochranu, zachování a rozvíjení kulturního dědictví, včetně lidských sídel. Doposud pokračuje řešení řady projektů. K nejvýznamnějším patří:

3encult: Efficient energy for EU cultural Heritage (Efektivní energie pro kulturní dědictví EU). Trvání 42 měsíců (od října 2010 do března 2014). Příspěvek EU 5 mil. Euro. 22 partnerů

z 10 zemí. Za ČR se účastní ATREA s.r.o.

Climate for culture – (Klima a kultura). Trvání 2009–2014 (doba řešení 60 měsíců). Příspěvek EU 5 mil. Euro. Partneri: 27 z 10 zemí. Za ČR se účastní Strojní fakulta ČVUT Praha.

ESCUS – Energy efficiency for EU historic district sustainability (Energetická účinnost pro zachování historických objektů EU). Doba řešení 1. září 2009–31. 8. 2016. Příspěvek EU 5 mil. Euro. Koordinace Španělsko. ČR se nepodílí.

EU–CIC: European cultural heritage identity card (Evropská identifikační karta kulturního dědictví). Zajímavý projekt byl již ukončen. Jeho cílem bylo vyvinout a ověřit metodické pokyny pro efektivní sběr a ukládání dat o sledovaných památkách. Výsledky projektu mají usnadnit dlouhodobou údržbu, preventivní ochranu a rehabilitaci kulturních památek a dalších významných historických lokalit. Na řešení se podílelo 12 partnerů. Za ČR se zúčastnil Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i.

HEROMAT: Protection of Cultural heritage objects with multifunctional advanced materials (Ochrana objektů kulturního dědictví pokročilými multifunkčními materiály). Zahájení 1. prosince 2011, trvání 48 měsíců. Příspěvek EU 2,6 mil. Euro. Koordinace Srbsko. Na řešení se podílí 10 partnerů z 5 zemí. ČR se nezúčastní.

IMAT: Intelligent mobile multipurpose accurate thermo electrical (imat) device for art conservation (Inteligentní, mobilní, víceúčelové a přesné přístroje pro zachování uměleckých památek). Zahájení 1. listopadu 2011, ukončení 31. října 2014. Příspěvek EU 1,9 mil. Euro. Na řešení se podílí 10 partnerů ze 7 zemí. ČR se nezúčastní.

8.2. Evropská rada pro výzkum – podpora výzkumu v oblasti kultury

Výzkum v oblasti kultury podporuje i Evropská rada pro výzkum (European Research Council – ERC). Podpora výzkumu v oblasti kultury je poskytována ve skupině společenských a humanitních věd. Tato skupina je rozdělena do šesti podskupin:

- (SH 1) Jednotlivci, instituce a trhy
- (SH 2) Instituce, hodnoty, názory a chování
- (SH 3) Životní prostředí, prostory a obyvatelstvo
- (SH 4) Lidská mysl a její složitost
- (SH 5) Kultury a kulturní tvorba
- (SH 6) Studium historie lidstva

Evropská rada pro výzkum (ERC) podporuje dva druhy projektů: projekty pro talentované mladé projekty pro talentované mladé výzkumné pracovníky – Starting Grant; projekty pro zkušené a špičkové výzkumné pracovníky – Advanced Grant. V podskupině (SH 5) Kultury a kulturní tvorba byla v roce 2012 zahájena podpora 7 projektů zkušených a špičkových výzkumných pracovníků (Advanced Grant):

- Uplatnění nových technologických postupů v tvorbě a vysílání televize (UK)
- Fragmenty medicíny v babylonském talmudu psaném klínovým písmem: Uplatnění znalostí v pozdním starověku (DE)
- Islám v oblasti Afrického rohu: Srovnávací přístup k literatuře (IT)

- Moderní filmy: Kinetický transnacionalismus a kulturní rytmy v afro–diaspoře (UK)
- Kulturní politika (dirt) nečistot v Africe, 1880 – současnost (UK)
- Hudba v Londýně v období 1800–1851 (UK)
- Tichomořská současnost: Umění Tichého oceánu a evropská muzea (UK)

Ze 7 podpořených projektů 5 řeší špičkoví výzkumní pracovníci ze Spojeného království. Spojené království je výrazně nejúspěšnější zemí v získávání podpory od ERC.

Tab. č. 6 Počty podpořených projektu ve skupině společenských a humanitních věd v roce 2011 a 2012

Země	2011		2012	
	Starting Grant	Advanced Grant	Starting Grant	Advanced Grant
UK	33	12	36	20
NL	17	4	13	7
FR	5	6	11	7
DE	5	5	8	5
IT	6	9	7	4
BE	6	2	6	-
DK	6	2	6	-
CH	2	2	3	1
AT	1	-	3	1
FI	1	-	2	-
Izrael	-	2	2	3
NO	3	1	2	2
HU	2	-	2	1
PL	-	-	1	-
PT	-	1	1	-
SE	3	-	1	1
ES	1	3	-	4
IE	2	1	-	1

Pramen: ERC, List of Selected Principal Investigators, 2012

ČR nezískala v roce 2011 žádný grant ve skupině společenských a humanitních věd

8.3. Infrastruktury výzkumu v oblasti kultury

V EU stejně jako v řadě dalších zemí nejsou výzkum a infrastruktury výzkumu v oblasti věd o kultuře explicitně vymezeny. Jsou součástí širších oblastí výzkumu a infrastruktur výzkumu v humanitních a společenských vědách. Dále je uveden přehled v současné době podporovaných infrastruktur výzkumu v oblastech humanitních a společenských věd v EU. U některých z nich je uvedena subjektivní poznámka zpracovatele, zda danou infrastrukturu lze nebo nelze považovat za infrastrukturu výzkumu pro oblast věd o kultuře.

EU – Infrastruktury výzkumu v oblasti humanitních a společenských věd

CHARISMA: (Cultural Heritage Advanced Research Infrastructures: Synergy for a Multidisciplinary Approach to Conservation/Restoration) – Pokročilé infrastruktury pro výzkum kulturního dědictví: synergie multidisciplinárního přístupu k ochraně a restaurování. Zahájení 1. září 2009. Ukončení 31. srpna 2013. Trvání 48 měsíců. Příspěvek EU 7,6 mil. Euro. Infrastrukturu koordinuje Itálie. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu Charisma podílejí: FR (3 pracoviště), UK (2), DE (2). Z nových členských zemí PL a HU. Více informací na www.charismaproject.eu. Projekt lze bezesporu považovat za infrastrukturu výzkumu v oblasti kultury.

ESSi: (European Social Survey Infrastructure, Improving social measurement in Europe in summary) – Infrastruktury pro evropský společenský výzkum: zlepšení sociálních šetření v Evropě. Společná aktivita skončila v dubnu 2011, z uvedených zemí v tomto dokumentu se zúčastnily UK a DE.

ARIADNE: Advanced Research Infrastructure for Archaeological Dataset Networking in Europe – Špičkové infrastruktury výzkumu pro vytváření sítě archeologických dat. Zahájení 1. února 2013, ukončení 31. ledna 2017. Trvání 48 měsíců. Příspěvek EU 6,5 mil. Euro. Koordinace Itálie. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu ARIADNE podílejí (UK (3), DE (1), AT (1), ČR (Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.)). Projekt je zřejmě možné považovat za infrastrukturu v oblasti kultury.

CENDARI: Collaborative European Digital/Archival infrastructure – Kooperativní evropské digitální/archivní infrastruktury. Zahájení 1. února 2012, ukončení 31. ledna 2016. Trvání 48 měsíců. Příspěvek EU 6,5 mil. Euro. Koordinace Francie. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu podílejí UK (2), DE (3), FR, ČR (Národní knihovna ČR – Dr. Zdeněk Uhlíř). Projekt lze bezesporu považovat za infrastrukturu výzkumu v oblasti kultury.

DwB: Data without Boundaries – Data bez hranic. Zahájení 1. května 2011, ukončení 30. dubna 2015. Trvání 48 měsíců. Příspěvek EU 6,5 mil. Euro. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu podílejí FR (2), UK (2), DE (3). Z nových členských zemí RU (2), SL (2). Převážně statistické úřady jednotlivých zemí. Projekt je možné považovat za infrastrukturu pro výzkum v oblasti kultury.

EHRI: European Holocaust Research Infrastructure – Evropská infrastruktura pro výzkum holokaustu. Zahájení 1. října 2010, ukončení 30. září 2014. Trvání 48 měsíců. Příspěvek EU 9,4 mil. Euro. Koordinace Nizozemsko. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu podílejí DE (4), UK (2), FR, AT, ČR (2 – Židovské muzeum v Praze; Památník Terezín). Projekt lze beze sporu považovat za infrastrukturu výzkumu v oblasti kultury. www.ehri-project.eu

ESS-DACE: The European Social Survey - Data for a changing Europe – Evropská šetření o společnosti: data o měnící se Evropě. Zahájení 1. července 2007, ukončení 30. června 2014. Příspěvek EU 5 mil. Euro. Koordinace Spojené království. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu podílejí: DE, z nových členských zemí SI. Projekt zřejmě je

infrastrukturou výzkumu pro sociologii. www.gesis.org

SHARE M4: Multinational Advancement of Research Infrastructures on Ageing – Mnohonárodnostní rozvoj infrastruktur výzkumu pro problematiku stárnutí. Zahájení 1. ledna 2011, ukončení 31. prosince 2014. Příspěvek EU 5,5 mil. Euro. Koordinace Německo. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu podílejí: UK, DE, FR, ČR (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.). Projekt nelze považovat za infrastrukturu výzkumu v oblasti kultury.

DASISH: Data Service Infrastructure for the Social Sciences and Humanities – Infrastruktura datových služeb pro společenské a humanitní vědy. Zahájení 1. ledna 2012, ukončení 31. prosince 2014. Příspěvek EU 6,0 mil. Euro. Ze zemí uvedených v tomto dokumentu se na infrastrukturu podílejí: UK (3), DE (2), AT (2). DASISH souvisí s dalšími infrastrukturami pro oblasti humanitních a společenských věd CESSDA, CLARIN, DARIAH, ESS a SHARE. Vzhledem k tomu ji lze považovat za podpůrnou infrastrukturu věd v oblasti kultury.

Infrastrukturám výzkumu je v EU věnována značná pozornost. Většina infrastruktur výzkumu má formu konsorcií pro řešení společných aktivit (Integrating activities). Náležitosti konsorcií jsou vymezeny Nařízením Rady z 25. 6. 2009 o společném právním rámci pro Konsorcium evropských infrastruktur výzkumu (ERIC – European Research infrastructure Consortium).

8.3. Společné programová iniciativa „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu“.

Jak již bylo uvedeno, je společné plánování a řešení programů výzkumu členskými zeměmi EU jedním z významných nástrojů podpory VaVaI v EU. Členské země EU od roku 2009 začaly připravovat společnou programovou iniciativu (JPI) „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu“. V dubnu 2010 vydala Evropská komise doporučení k návrhu iniciativy. Doporučení Komise v českém znění je v příloze č. 3. V tomto doporučení Komise vyzvala členské státy, aby "vypracovaly společnou vizi, jak spolupráce a koordinace v oblasti výzkumu na úrovni Unie může pomoci zachovat kulturní dědictví ve všech jeho formách, zajistit jeho bezpečnosti a udržitelné využívání."

V souladu s výše zmíněným dokumentem Evropské komise o JPI byla ustavena řídicí struktura iniciativy: Governing Board; Executive Board, Scientific Committee a Advisory Board. Na přípravě se podílela i ČR. Prof. Miloš Drdák z Ústavu teoretické a aplikované mechaniky a předseda Vědecké rady ministerstva kultury ČR je členem Governing board a Executive Board. V Scientific Committee ČR nemá zástupce. Postupně byl připraven návrh společného výzkumného programu Kulturního dědictví (Joint Heritage European Programme – JHEP). Návrh programu JHEP byl schválen v říjnu 2009. Program byl zahájen 1. října 2011 a má být dokončen 30. září 2014. Na řešení se podílí 14 partnerů z 12 zemí, které i podílově spolufinancují program. Příspěvek EU má činit cca 3 mil. Euro. ČR není řádným členem, na spolufinancování se nepodílí. ČR má statut přidružené (asociované) země. Přidruženými (asociovanými) členy za ČR jsou Ministerstvo kultury ČR a Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i.

Výzkumná témata:

- Metody, nástroje (včetně nástrojů neinvazivních) a modely pro zjišťování mechanismů poškození a rozpadu objektů hmotného kulturního dědictví (včetně budov, lokalit a krajiny) se zahrnutím vlivů povětrnosti a změn klimatu.
- Materiály, technologie a postupy pro zachování kulturního dědictví.
- Využití a znovuvyužívání budov a krajín, včetně návazností na veřejnou politiku. Posuzování nákladů a přidané hodnoty.
- Rozvoj chápání kulturních hodnot, hodnocení kulturních hodnot, prezentace, etika a identita všech forem kulturního dědictví (hmotné, nehmotné i digitální).

Podpořeny budou vybrané projekty excelentních a inovativních sítí pracovišť a / nebo kooperativní projekty. Maximální délka projektů 36 měsíců. Disponibilní prostředky 3 mil. Euro.

Dne 10. ledna 2013 byla zveřejněna výzva k podávání návrhů projektů do programu JHEP. Uzávěrka podávání návrhu byla 5. dubna 2013. V Dodatku č. 5 je uvedeno financování první výzvy JPI. Do první výzvy se přihlásilo 13 zemí, přičemž platí zásada, že se projekt financuje, pokud jsou přihlášení nejméně 3 partneři ze tří různých zemí.

Další informace jsou k dispozici na adrese www.jpi-culturalheritage.eu.

9. Závěr

Současný stav ve vybraných zemích a v Evropské unii lze charakterizovat následovně.

Rakousko

- Relativně významná koncentrace podpory výzkumu v oblasti kultury na podporu výzkumu v umění. Existence samostatného programu na podporu výzkumu v umění.
- Rozsáhlá účelová podpora výzkumu v oblasti umění.
- Institucionální zázemí v Rakouské akademii věd a samozřejmě na vysokých školách.

Německo

- Často užívané rozlišování tří skupin věd – humanitní vědy, společenské vědy a vědy o kultuře (kulturní vědy).
- Důraz na výzkum v muzeích. Institucionální podpora výzkumných muzeí.
- Důraz na významné a velmi bohaté kulturní dědictví v muzeích, archivech, knihovnách a vědeckých sbírkách.
- Snahy o koordinovaná podchycení (inventarizaci) kulturního bohatství, jeho výzkumné posouzení a vhodnou transformaci (překlad, performing) pro veřejnost.
- Intenzivní mezinárodní spolupráce.

- Rozsáhlé institucionální zázemí pro výzkum v oblasti kultury.
- Četné infrastruktury výzkumu pro humanitní a společenské vědy (část z nich i pro výzkum v oblasti kultury).
- Značné úsilí o koordinovanou a efektivní digitální transformaci dokumentů a objektů kulturního dědictví, včetně řešení otázek autenticity a autorských práv.

Francie

- Mnohaletá tradice státem podporovaného výzkumu v oblasti kultury.
- Dva samostatné programy výzkumu v oblasti kultury – „Národní program poznávání a zachování kulturního dědictví“, „Mezikulturní aktivity institucí zabývajících se kulturním dědictvím“.
- Četná muzea s velkým rozsahem špičkového výzkumu v oblasti kultury. Některá z nich zabezpečují i vysokoškolské studijní programy v oblasti kultury.
- Rozsáhlá mezinárodní spolupráce, především s Německem, Kanadou a Japonskem.
- Četné infrastruktury výzkumu pro oblast kultury.

Švýcarsko

- Dosti výrazná koncentrace podpory výzkumu v oblasti kultury na výzkum umění.
- Švýcarsko v současné době nemá samostatný program podpory výzkumu v oblasti, pokud do této oblasti nezahrneme programy „Nová kvalita urbanismu“ a Rovné příležitosti pro obě pohlaví (gender)“.
- Dvě priority (z celkového počtu 27 priorit) švýcarské politiky výzkumu, vysokoškolského vzdělávání a inovací do jisté míry souvisí s kulturou „Kritika obrazů – síla (moc) a význam obrazů“ a „Výzkumná kooperace Sever – jih pro zmírnění syndromů globálních změn“.
- Relativně rozsáhlé institucionální zázemí pro výzkum v oblasti kultury v ústavech Švýcarské akademie humanitních a společenských věd.

Spojené království

- Účelová i institucionální podpora výzkumu v oblasti kultury dvěma ze sedmi Rad pro výzkum, a to Radou pro výzkum umění a humanitní vědy a Radou pro společenský a ekonomický výzkum.
- Spojené království nemá od roku 2011 samostatný program podpory výzkumu v oblasti umění.
- Významné institucionální zázemí ve výzkumných organizacích dvou výše uvedených Rad pro výzkum a na vysokých školách.

Kanada (Québec)

- Existence fondu na podporu společenských věd a kultury
- Řada obecnějších programů výzkumu v oblasti kultury.
- Programy nemají přesnější tematické vymezení. Kanada (Québec) u návrhu projektů výrazně upřednostňuje postup bottom-up.
- Rozsáhlá mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vysokoškolském vzdělávání v oblasti kultury.

Evropská unie

- Nepříliš rozsáhlá podpora výzkumu v dosavadních 5., 6. a 7. Rámcovém programu. Podpora zřejmě nebude vyšší ani v připravovaném programu Horizont 2020 (2014–2020). Podpora se soustřeďuje na výzkum problematiky ochrany kulturního dědictví v podmínkách změn klimatu.
- Výzkum v oblasti kultury podporuje i Evropská rada pro výzkum (ERC) v rámci podpory humanitních a společenských věd. Podpora v rámci těchto věd zahrnuje 6 směrů, jedním z nich je směr „Kultura a kulturní tvorba“.
- Z prostředků rámcových programů podporuje EU i četné infrastruktury výzkumu. Několik z nich lze považovat za infrastruktury výzkumu v oblasti kultury.
- Relativně novým nástrojem podpory výzkumu a vývoje jsou společné programy výzkumu zainteresovaných členských zemí s mírnou podporou EU. Společné programy vznikají na základě Společných programových iniciativ (JPI). Tímto postupem byl připraven a již zahájen Společný program výzkumu Kulturního dědictví (Joint Heritage European Programme – JHEP) na období 2012–2014.
- Slabá účast ČR na výše uvedených aktivitách výzkumu v oblasti kultury. Účast se však nijak podstatně neliší od české účasti v jiných oblastech VaVaI.

Souhrnně je možné konstatovat, že.

- Rozsah podpory výzkumu v oblasti kultury se pohybuje v rozsahu 1 % až 2 % (max. do 3 %) ¹ celkových veřejných výdajů na VaV a je logicky vyšší v zemích s bohatým kulturním dědictvím.

¹ Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace České republiky jsou v r. 2013 26,1 mld. Kč (tj. analogicky zahraničí by měl objem podpory výzkumu národní a kulturní identity činit 261 – 522 mil. Kč, max. 783 mil. Kč). V roce 2013 je tato oblast v České republice podporována účelově programem NAKI (399 mil. Kč) a institucionálně a aplikovaně výzkumu a vývoji prostřednictvím výzkumných organizací Ministerstva kultury (72 mil. Kč), celkem 471 mil. Kč. S přihlédnutím k neostrému rozdělení základního a aplikovaného výzkumu a vývoje v zahraničí lze konstatovat, že **podílem** výzkumu národní a kulturní identity na veřejných výdajích se Česká republika pohybuje na průměru vyspělých zemí. Základní rozdíl oproti zahraničí je ale v celkovém objemu veřejných výdajů a tím i v absolutním objemu výdajů nejen na tuto oblast v České republice.

- Ve více než polovině vybraných zemí neexistují samostatné programy výzkumu v oblasti kultury a tato oblast je podporována institucionálně (ale forma podpory silně závisí na systému výzkumu v dané zemi).
- Základní a aplikovaný výzkum není v oblasti kultury rozlišován vůbec, nebo jen velmi neurčitě.
- Silný důraz je kladen na využití výsledků výzkumu, především jejich moderní prezentaci veřejnosti.

10. Seznam dodatků

- Dodatek č. 1 - Klasifikace oborů společenských a humanitních věd dle „Revidovaného seznam oborů vědy“ (Revised Field of Science) pro Manual Frascati OECD
- Dodatek č. 2 - Obsah dokumentu Švýcarské rady pro vědu a technologie (SWT) „Podpora výzkumu v oblasti umění, – 4/2011 (Forschungsförderung im Kunstbereich)
- Dodatek č. 3 - Doporučení Komise C (2010) 2535 z 26. 4. 2010 k výzkumné iniciativě společného programování „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu“
- Dodatek č. 4 - Struktura veřejných výdajů na výzkum a vývoj ve Francii v roce 2011
- Dodatek č. 5 – JPI "Cultural Heritage and Global Change" - financování první výzvy

11. Seznam literatury

1. Strategie national – infrastructure 2012–2020 ; Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche; říjen 2012 ; Francie
2. Rapport annuel 2011; L'agence national de la Recherche; Francie
3. Empfehlungen zur Weiterentwicklung der wissenschaftlichen Informationsinfrastrukturen in Deutschland bis 2020 (Drs. 2359-12); Wissenschaftsrat; červenec 2012; Německo
4. Museen: Forschung, die sich sehen lässt; Bundesministerium für Bildung und Forschung; květen 2012; Německo
5. Forschungsförderung im Kunstbereich; Schweizerische Rat für Wissenschaft und Technologien; duben 2011; Švýcarsko
6. Science and Engineering and Technology Statistics, Department for Business Innovation & Skills; 29. září 2012, Spojené království

12. Seznam použitých internetových portálů

Rakousko	
www.bmwf.gv.at	Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung
www.bmvti.gv.at	Bundesministerium für Verkehr, Technologien und Innovation
www.bmukk.gv.at	Bundesministerium für Unterricht, Kultur und Kunst
www.fwf.ac.at	Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung

www.ffg.at	Österreichische Forschungsförderungsgesellschaft
www.oeaw.ac.at	Österreichische Akademie der Wissenschaften
www.oeaw.ac.at/ikt	Institut für Kulturwissenschaften und Theatergeschichte
Německo	
www.bmft.de	Bundesministerium für Bildung und Forschung
www.gwk-bonn.de	Gemeinsame Wissenschaftskonferenz
www.wissenschaftsrat.de	Wissenschaftsrat
www.e-fi.de	Expertenkommission für Forschung und Innovation
www.dfg.de	Deutsche Forschungsgemeinschaft
www.mpg.de	Max-Planck Gesellschaft
www.wgl.de	Wilhelm Gottfried Leibniz Gemeinschaft
www.kulturstiftung-des-bundes.de	Kulturstiftung des Bundes
Francie	
www.recherche.gouv.fr	Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche
www.culturecommunication.gouv.fr	Ministère de la Culture et de la Communication
www.agence-nationale-recherche.fr	L'agence nationale de la Recherche
www.ccsti.fr	Association des Centres de Culture scientifique, technique et industrielle ACCSTI
přes adresu: www.recherche.gouv.fr	Conseil pour le développement des humanités et des sciences sociales – C.D.H.S.S
www.cnrs.fr	C.N.R.S. Centre national de la recherche scientifique
www.cnrs.fr/insh	Institute de sciences humaines et sociale
Švýcarsko	
www.swtr.ch	Schweizerische Wissenschaft und Technologie Rat
www.wbf.admin.ch	Eidgenössisches Department für Wirtschaft, Bildung und Forschung
www.snf.ch	Schweizerische Nationalfonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung
www.kti.admin.ch	Kommission für Technologie und Innovation
www.sagw.ch	Schweizerische Akademie der Geistes- und Sozialwissenschaften
Spojené království	
www.bis.gov.uk	Department for Business Innovation & Skills
www.hefce.ac.uk	Higher Education Funding Council of England
www.ahrc.ac.uk	Arts & Humanities Research Council – AHRC
www.esrc.ac.uk	Economic & Social Research Council – ESRC
Evropská unie	

http://ec.europa.eu/research	European Commission, Research & Innovation
http://erc.europa.eu	European Research Council – ERC
http://ec.europa.eu/research/esfri	European Strategy Forum on Research Infrastructures
www.jpi-culturalheritage.eu	Joint Programming Initiative on Cultural Heritage and global Change

Dodatek č. 1 - Klasifikace oborů společenských a humanitních věd dle „Revidovaného seznam oborů vědy“ (Revised Field of Science)² pro Manual Frascati OECD

KLASIFIKACE

oborů společenských a humanitních věd dle „Revidovaného seznam oborů vědy“ (Revised Field of Science)³ pro Manual Frascati OECD

5. Social sciences

5.1 Psychology

- Psychology (including human - machine relations);
- Psychology, special (including therapy for learning, speech, hearing, visual and other physical and mental disabilities);

5.2 Economics and Business

- Economics, Econometrics; Industrial relations;
- Business and Management;

5.3 Educational sciences

- Education, general; including training, pedagogy, didactics;
- Education, special (to gifted persons, those with learning disabilities);

5.4 Sociology

- Sociology; Demography; Anthropology, ethnology,
- Social topics (Women's and gender studies; Social issues; Family studies, Social work);

5.5 Law

- Law, criminology, penology;

5.6 Political science

- Political science; public administration; organization theory;

5.7 Social and economic geography

- Environmental sciences (social aspects); Cultural and economic geography; Urban studies (Planning and development);
- Transport planning and social aspects of transport (*transport engineering to be 2.1*);

5.8 Media and communications

- Journalism; Information science (social aspects); Library science; Media and socio-cultural communication;

5.9 Other social sciences

- Social sciences, interdisciplinary;

² Ředitelství pro vědu, technologie a průmysl OECD, 27. února 2007

³ Ředitelství pro vědu, technologie a průmysl OECD, 27. února 2007

- Other social sciences;

6. Humanities

6.1 History and Archaeology

- History (*history of science and technology to be 6.3, history of specific sciences to be under the respective headings*); Archaeology;

6.2 Languages and Literature

- General language studies; Specific languages; General literature studies; Literary theory; Specific literatures; Linguistics;

6.3 Philosophy, Ethics and Religion

- Philosophy, History and philosophy of science and technology;
- Ethics (except ethics related to specific subfields); Theology; Religious studies;

6.4 Arts (*arts, history of arts, performing arts, music*)

- Arts, Art history; Architectural design; Performing arts studies (Musicology, Theater science, Dramaturgy); Folklore studies;
- Studies on Film, Radio and Television;

6.5 Other humanities

Dodatek č. 2 - Obsah dokumentu Švýcarské rady pro vědu a technologie (SWT) „Podpora výzkumu v oblasti umění,, – 4/2011 (Forschungsförderung im Kunstbereich)

OBSAH

dokumentu Švýcarské rady pro vědu a technologie (SWT)

„Podpora výzkumu v oblasti umění ,, – 4/2011

(Forschungsförderung im Kunstbereich)

Syntéza a doporučení Švýcarské rady pro vědu a technologie (SWTR)

I. Úvod

Výzkum v oblasti umění

Podpora výzkumu

II. Doporučení

1. Zdroje
2. Spolupráce
3. Sledování a hodnocení podpory

Vlastní podkladová zpráva

Seznam zkratk

Shrnutí (německy, francouzsky, anglicky)

1. Úvod
 - 1.1. Cíle zprávy
 - 1.2. Základy zprávy
 - 1.3. Obsah a matrix zprávy
 - 1.3.1. Specifikum 1: Institucionální souvislosti VaV
 - 1.3.2. Specifikum 2: Strategické funkce VaV
 - 1.3.3. Specifikum 3: Kategorie osob provádějících VaV
 - 1.3.4. Specifikum 4: Funkce VaV v kariéře osob provádějících VaV
 - 1.3.5. Specifikum 5: Rozlišování úrovně vlivem (prostřednictvím) paradigmat VaV
 - 1.3.6. Specifikum 6: Přístup ke zdrojům na aktivity VaV
2. Struktury, personál, Rozlišování úrovně VaV umělecké oblasti ve Švýcarsku
 - 2.1. Výchozí stav
 - 2.2. Oborové a organizační struktury
 - 2.3. Instituce umělecké pedagogiky a prezentace umění
 - 2.3.1. Vzdělávání
 - 2.3.2. Výzkum a vývoj
 - 2.4. Strategické rozlišení uměleckých vysokých škol na základě VaV
 - 2.5. Personál a integrace VaV a výuky
 - 2.6. Závěr ke specifiku 1: Institucionální souvislosti VaV
 - 2.7. Závěr ke specifiku 2: Strategická funkce VaV při rozlišování vysokých škol

- 2.7.1. VaV v rámci institucionálního cíle rozlišení úrovně vysokých škol
 - 2.7.2. VaV jako strategický prvek profesionalizace
- 2.8. Závěr ke specifiku 3: Kategorie osob provádějících VaV
 - 2.8.1. Kategorie osob podle druhu pracovního zařazení
 - 2.8.2. Kategorie osob podle profesionální identity
- 3. Vzdělávání prostřednictvím výzkumu a pro výzkum: mezinárodní třetí cykly
 - 3.1. Podmínky přijetí ke studiu
 - 3.2. Doby a struktura studia
 - 3.3. Ukončení studia a nároky na ukončení
 - 3.4. Ověřování a zkoušení
 - 3.5. Studijní poplatky a přístup k podpoře
 - 3.6. Absolvent – Absolventky
 - 3.7. Závěr ke specifiku 4: Funkce VaV v kariéře osob provádějících VaV
 - 3.7.1. Cíle absolvování studia
 - 3.7.2. Kvalifikační cíle
- 4. Postupy a pojetí VaV v oblasti umění
 - 4.1. Výzkum (Postupy výzkumu) akademicky – vědeckého druhu
 - 4.2. Výzkum (Postupy výzkumu) technického druhu zaměřeného na potřeby umění
 - 4.3. Výzkum (Postupy výzkumu) uměleckého druhu
 - 4.4. Závěr ke specifiku 5: Rozlišení úrovně na základě paradigmat
 - 4.4.1. Reference konkrétních paradigmat
 - 4.4.2. Komunikace aktivit VaV
 - 4.4.3. Úroveň autonomie – heteronomie
- 5. Podpora výzkumu v oblasti umění
 - 5.1. Zdroje a agentury podpory ve Švýcarsku
 - 5.2. Podpora výzkumu a kultury ve Švýcarsku
 - 5.3. Pohled do zahraničí
 - 5.4. Závěr ke specifiku 6: Výzkum a přístup ke zdrojům
 - 5.4.1. Interní a externí zdroje
 - 5.4.2. Zdroje autonomního a heteronomního původu
- 6. Výsledky
 - 6.1. Specifikum 1. Institucionální souvislosti VaV
 - 6.2. Specifikum 2: Strategická funkce VaV při rozlišování úrovně uměleckých vysokých škol
 - 6.3. Specifikum 3: Kategorie osob provádějících VaV
 - 6.4. Specifikum 4: Funkce VaV v kariéře osob provádějících VaV
 - 6.5. Specifikum 5: Rozlišování na základě paradigmat
 - 6.6. Specifikum 6: Přístup ke zdrojům na aktivity VaV
- 7. Reference
- 8. Přílohy
 - 8.1. EDK uznávané monodisciplinární diplomy o ukončení studia v hudbě/vizuálním umění

- 8.2. Personál VaV; asistenti a vědecký personál na švýcarských odborných vysokých školách
- 8.3. Hodnocené třetí cykly podle institucí, oborů a úspěšně ukončeného studia
- 8.4. Henk Borgdorffova expertiza výzkumu v oblasti umění
- 8.5. Kontakty (partneři) při přípravě zprávy

Dodatek č. 3 - Doporučení Komise C (2010) 2535 z 26. 4. 2010 k výzkumné iniciativě společného programování „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu

EVROPSKÁ KOMISE
V Bruselu dne 26.4.2010
K(2010)2535 v konečném znění

DOPORUČENÍ KOMISE
ze dne 26.4.2010
o výzkumné iniciativě společného plánování „Kulturní dědictví a
globální změny: nová
výzva pro Evropu“
SEK(2010)451

EVROPSKÁ KOMISE

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 181 této smlouvy, vzhledem k těmto důvodům:

(1) Kulturní dědictví ve smyslu úmluv UNESCO o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a o zachování nemateriálního kulturního dědictví⁴, je velmi křehké a je vystaveno mnoha nebezpečím v důsledku stárnutí, nepříznivých podmínek prostředí a působení lidské činnosti.

(2) Pro většinu evropských občanů jsou hodnoty kulturního dědictví jedinečné a nenahraditelné ve svém zhmotnění v podobě historických budov, sbírek, památek a movitých předmětů, jakož i ve své nehmotné podobě, která zahrnuje dějiny, kolektivní paměť a identitu.

(3) Společné účinky změny klimatu, dalších změn životního prostředí, lidských zásahů a bezpečnostních rizik ohrožuje kulturní dědictví Evropy. Zejména změna klimatu může vést k nenapravitelnému poškození nebo ztrátě statků kulturního dědictví v důsledku jejich křehkosti a stárání. Fyzickou podstatu statků kulturního dědictví jakožto symbolů a pozoruhodností evropských měst a památkových lokalit navíc ohrožují katastrofy a bezpečnostní rizika.

(4) Je nutné vynaložit koordinované úsilí, aby tato kombinovaná rizika ohrožující evropské kulturní dědictví nezpůsobila nevratné škody.

(5) Na svém zasedání dne 3. prosince 2009 Rada ve složení pro konkurenceschopnost uznala iniciativu „Kulturní dědictví, změna klimatu a bezpečnost“ (tento název byl později změněn na „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu“) za oblast, ve které

⁴ Definice „hmotného a nehmotného kulturního dědictví“ viz: Úmluva UNESCO o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, Paříž, 16. listopadu 1972; Úmluva UNESCO o zachování nemateriálního kulturního dědictví, Paříž, 17. října 2003.

by společné plánování významně přispělo ke zlepšení stávajícího roztržitěného úsilí členských států v oblasti výzkumu. Z toho důvodu přijala závěry, v nichž uznala, že je nezbytné zahájit iniciativu společného plánování věnovanou tomuto tématu, a vyzvala Komisi, aby přispěla k její přípravě. Rada také potvrdila, že společné plánování je proces vedený členskými státy a úlohou Komise je tento proces usnadňovat.

(6) Společné plánování výzkumu kulturního dědictví a globálních změn by umožnilo koordinaci výzkumu v této oblasti, což by významně přispělo k vytvoření plně funkčního Evropského výzkumného prostoru zaměřeného na zachování kulturního dědictví a posílilo vedoucí úlohu Evropy a konkurenceschopnost výzkumu na tomto poli.

(7) Za účelem dosažení cílů vytyčených v tomto doporučení by členské státy měly spolupracovat s Komisí při zvažování možných iniciativ Komise, které by členskými státy pomohly při přípravě a provádění strategického plánu výzkumu.

(8) Aby Komise mohla pravidelně podávat Evropskému parlamentu a Radě zprávy, měly by členské státy pravidelně podávat Komisi zprávy o pokroku této iniciativy společného plánování,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1) Členské státy se vyzývají, aby vytvořily společnou vizi, jak může spolupráce a koordinace v oblasti výzkumu na úrovni Unie pomoci zachovat kulturní dědictví ve všech jeho formách a zajistit jeho bezpečnost a udržitelné využívání.

2) Členské státy se vyzývají, aby vypracovaly společný strategický plán výzkumu stanovující střednědobé až dlouhodobé potřeby a cíle výzkumu v oblasti zachování a využívání kulturního dědictví v souvislosti s globálními změnami. Strategický plán výzkumu by měl obsahovat prováděcí plán, který stanoví priority a časové rozvrhy a přesně vymezí činnosti, nástroje a zdroje potřebné k jeho provádění.

3) Členské státy se vyzývají, aby do strategického plánu výzkumu a prováděcího plánu zahrnuly tato opatření:

a) zjišťování a výměnu informací o příslušných národních programech a výzkumných činnostech;

b) posílení kapacit pro společné prognózy a posuzování technologií, zejména co se týče dopadu globálních změn na statky kulturního dědictví a příslušných reakcí v oblasti prevence a ochrany;

c) výměnu informací, zdrojů, osvědčených postupů, metodik a pokynů;

d) určení oblastí nebo výzkumných činností, které by měly prospěch z koordinace nebo společných výzev k předkládání návrhů nebo sdružování zdrojů;

e) definování způsobů výzkumu, který má být společně prováděn v oblastech uvedených v písm. d);

f) zvážení měnících se potřeb návštěvníků a spotřebitelů při definování cílů programů

výzkumu kulturního dědictví;

g) ve vhodných případech sdílení stávajících výzkumných infrastruktur nebo budování nových zařízení, například koordinovaných databank, nebo vývoj modelů pro studium procesů zhoršování stavu kulturního dědictví;

h) podněcování lepší spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem, jakož i otevřené inovace mezi různými výzkumnými činnostmi a podnikatelskými odvětvími týkajícími se kulturního dědictví, včetně cestovního ruchu, udržitelné správy a budování nebo rekonstrukce pamětihodností, budov nebo krajiny a souvisejících podnikatelských služeb;

i) poskytování a šíření znalostí, inovací a mezioborových metodických přístupů;

j) budování sítí středisek, která se věnují výzkumu kulturního dědictví.

1) Členské státy se vyzývají, aby zřídily společnou řídicí strukturu pro oblast kulturního dědictví a globálních změn, pověřenou stanovením společných podmínek, pravidel a postupů pro spolupráci a koordinaci a sledováním provádění strategického plánu výzkumu.

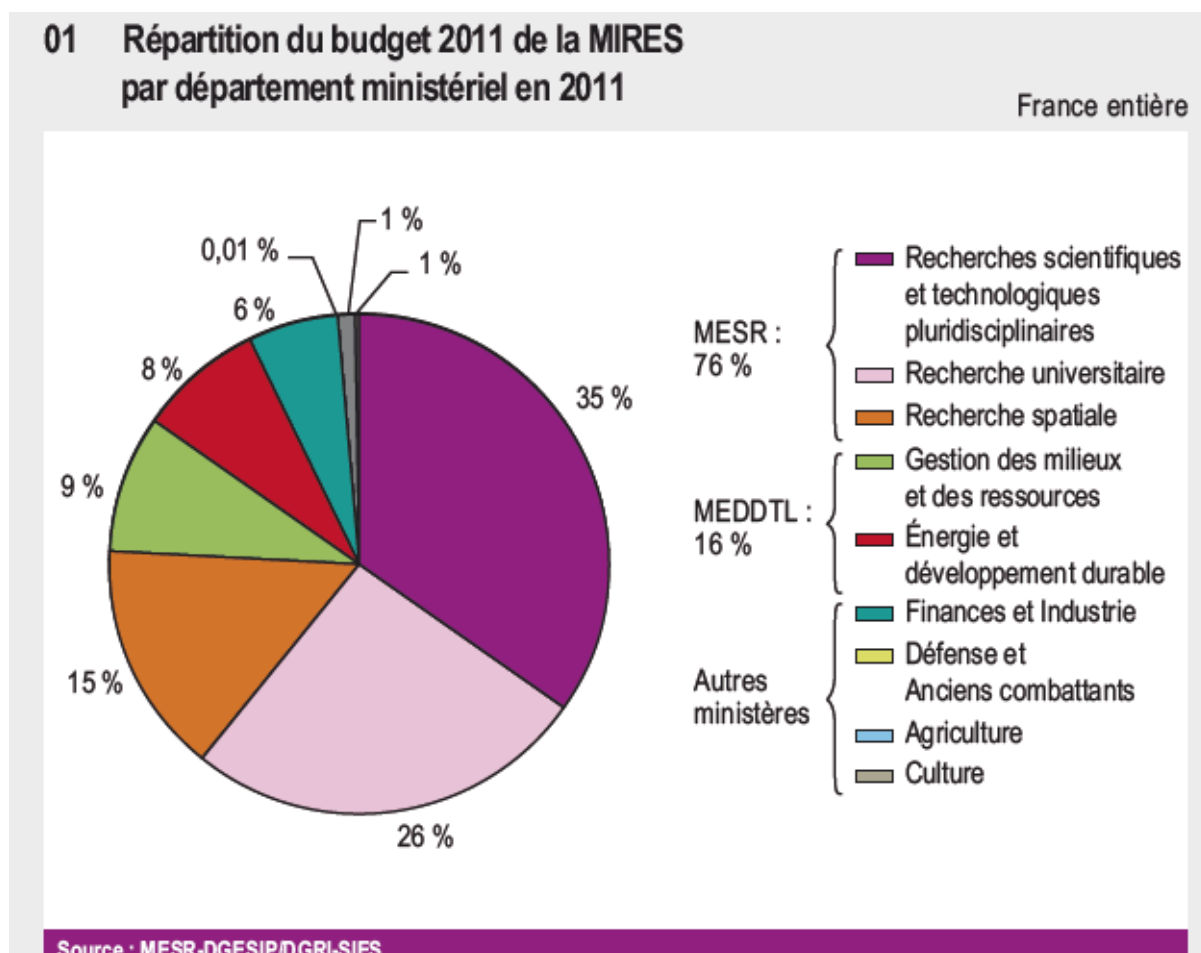
2) Členské státy se vyzývají, aby společně prováděly strategický plán výzkumu, mimo jiné prostřednictvím svých národních programů výzkumu nebo jiných vnitrostátních výzkumných činností.

3) Členské státy se vyzývají, aby spolupracovaly s Komisí s cílem prozkoumat možné iniciativy Komise na pomoc členským státům při přípravě a provádění strategického plánu výzkumu a koordinovat společné programy s jinými iniciativami Unie v této oblasti.

4) Členské státy se vyzývají, aby pravidelně podávaly Komisi zprávy o pokroku této iniciativy společného plánování.

STRUKTURA veřejných výdajů na výzkum a vývoj ve Francii v roce 2011

Graf. č. 1: Struktura veřejných výdajů na výzkum a vývoj ve Francii v roce 2011

MIREs – Meziministerská mise pro výzkum a vysoké školy (La Mission interministérielle Recherche et Enseignement supérieur)

MEST – Ministerstvo pro výzkum a vysoké školy (Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche)

MEDDTL – Ministerstvo pro životní prostředí, udržitelný rozvoj a energetiku (Ministère de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie)

JPI "Cultural Heritage and Global Change"
- financování první výzvy

Země	Financující agentura - partner	Národní program	Rozpočet v EUR	Pozn.:
Belgie	Belgian Federal Science Policy BELSPO	BRAIN-be	400 000	Bez spec.prgm
Belgie	Research Foundation Flanders FWO	FWO	400 000	Bez spec.prgm
Kypr	Research promotion foundation RPF	Socio-economic sciences and humanities	200 000	
Dánsko	Danish Foundation for Science, Technology and Innovation DASTI	The Danish Council for Independent Research / Humanities	100 000	
Francie	Ministère de la culture et communication (MCC)	Programme national sur la connaissance de conservation des matériaux du patrimoine culturel (PNRCC)	300 000	
Irsko	The Heritage Council of Ireland	Heritage Council Grants Programme	100 000	
Itálie	Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca (MIUR) a Ministero per i Beni e le Attività Culturali (MIBAC)	Programma per ricerca e innovazione tecnologica nei processi di conoscenza, tutela, valorizzazione e sicurezza dei Beni Culturali	750 000	
Litva	Research Council of Lithuania (RCL)	----	100 000	Bez spec.prgm
Holandsko	Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO) Council for Humanities	Internationalisation Humanities	100 000	
Holandsko	Cultural Heritage Agency (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) RCE	RCE Portfolio and research funds	150 000	Bez spec.prgm
Holandsko	Cultural Heritage Agency (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) RCE	RCE Portfolio and research funds	50 000	Bez spec.prgm
Norsko	The Research Council of Norway (RCN)	Miljo2015 - Norwegian environmental research towards 2015	150 000	
Polsko	National Science Centre (NCN)	----	150 000	Jen ZV, bez prgm
Slovinsko	Ministry of Education, Science, Culture and Sports	Ministry budget	100 000	Bez spec.prgm
Španělsko	Ministerio de Economía y Competitividad (MINECO)	Proyectos de Investigación	100 000	Bez spec.prgm
Velká Británie	Arts & Humanities Research Council (AHRC)	----	120 000	Bez spec.prgm

Příloha č. 3 - Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje v kultuře v ČR

Aplikovaný výzkum a vývoj v kultuře, resp. v oblasti národní a kulturní identity, v České republice byl analyzován ze tří hledisek:

- a) Analýza řešených projektů (projektů, které byly vybrány k podpoře) v Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) v letech 2011 až 2017
 - Počet projektů financovaných z NAKI v jednotlivých letech
 - Výše finančních prostředků v jednotlivých letech na program NAKI
 - Počet všech účastníků v programu NAKI v letech 2011 až 2017
 - Rozdělení všech účastníků programu NAKI za celou dobu trvání programu (2011 až 2017) dle právní formy
 - Rozdělení projektů dle oborů projektu (hlavního, vedlejšího, dalšího vedlejšího)

- b) Analýza výzkumných organizací (druhé fáze hodnocení) v působnosti Ministerstva kultury
 - Výše institucionální a účelové podpory výzkumných organizací 2. fáze v působnosti Ministerstva kultury
 - Souhrn zdrojů financování výzkumných organizací 2. fáze (s institucionální podporou) v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)
 - Zdroje financování 13 výzkumných organizací 2. fáze (s institucionální podporou) v působnosti Ministerstva kultury

- c) Analýza výsledků zařazených do IS VaVaI – RIV v r. 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury
 - Počet všech druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury
 - Struktura druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury
 - Počet výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury

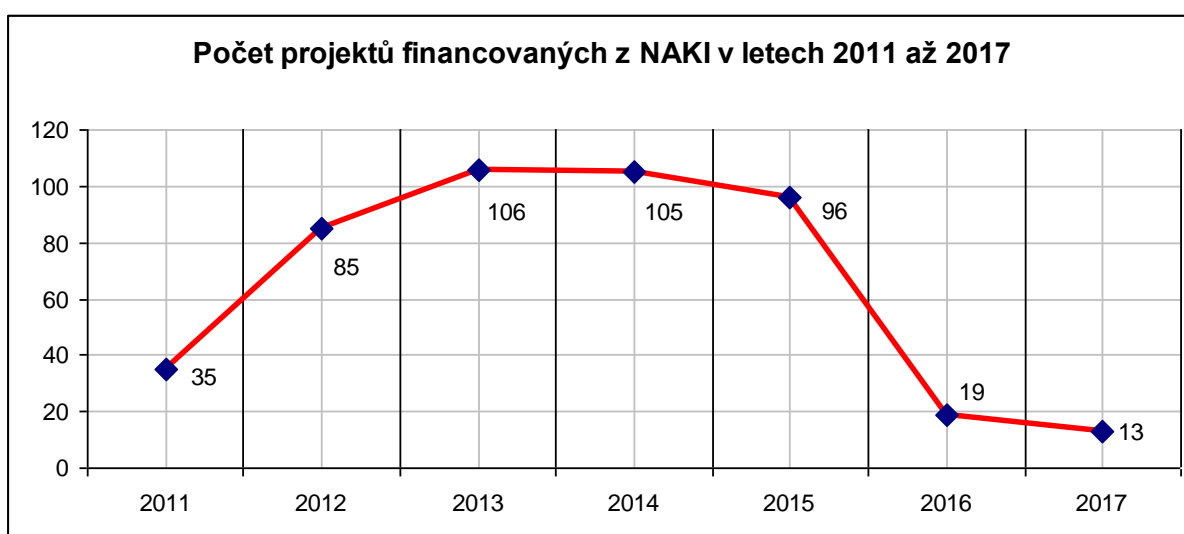
Analýza řešených projektů (projektů, které byly vybrány k podpoře) v Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) v letech 2011 až 2017

Tab. č. 7 Počet projektů financovaných z NAKI v jednotlivých letech (v ks)

Počet projektů financovaných z NAKI v jednotlivých letech								
rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
počet projektů	35	85	106	105	96	19	13	459

Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 2: Počet projektů financovaných z NAKI v jednotlivých letech (v ks)

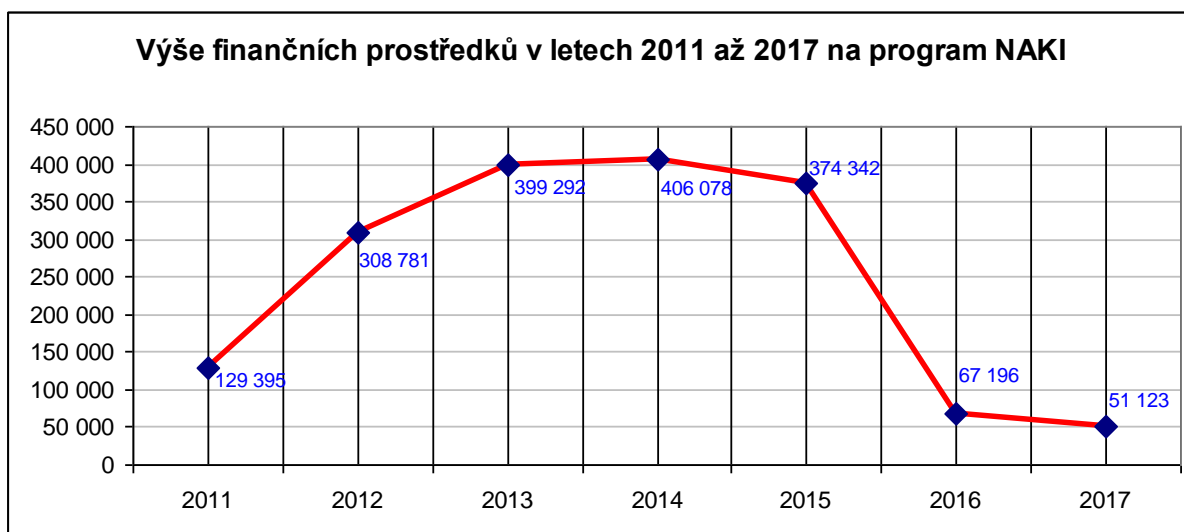
Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Tab. č. 8 Výše finančních prostředků v jednotlivých letech na program NAKI (v tis. Kč)

Výše finančních prostředků v letech 2011 až 2017 na program NAKI								
rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
Výše finančních prostředků v daném roce na všechny projekty (ze SR)	129 395	308 781	399 292	406 078	374 342	67 196	51 123	1 736 207

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 3: Výše finančních prostředků v letech 2011 až 2017 na program NAKI (v tis. Kč)

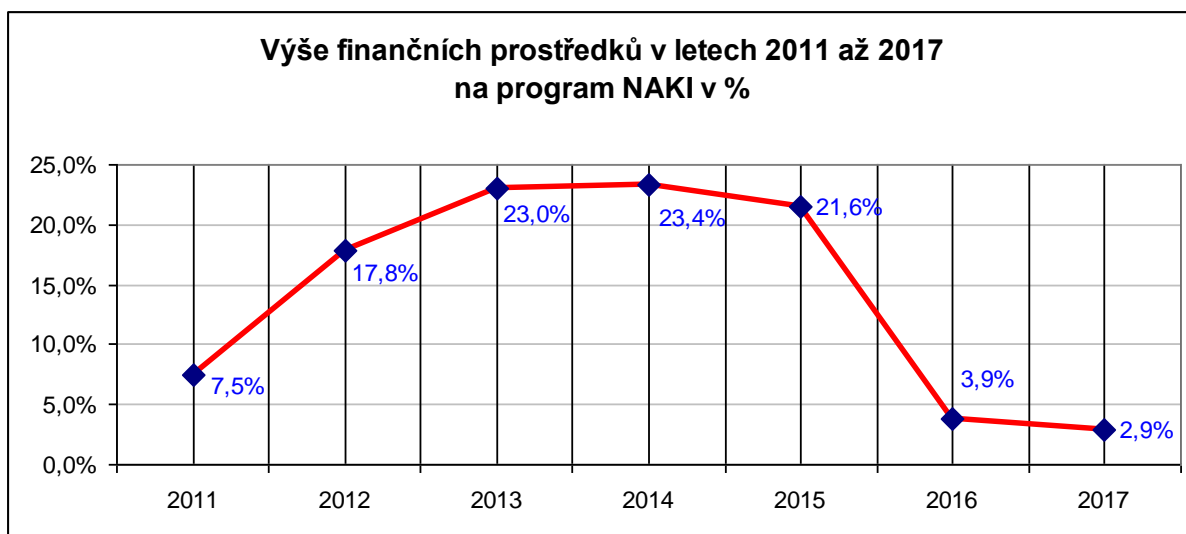
Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Tab. č. 9 Výše finančních prostředků v jednotlivých letech na program NAKI (v %)

Výše finančních prostředků v letech 2011 až 2017 na program NAKI								
rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
Výše finančních prostředků v daném roce na všechny projekty (ze SR)	7,5%	17,8%	23,0%	23,4%	21,6%	3,9%	2,9%	100,0%

Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 4: Výše finančních prostředků v letech 2011 až 2017 na program NAKI (v %)

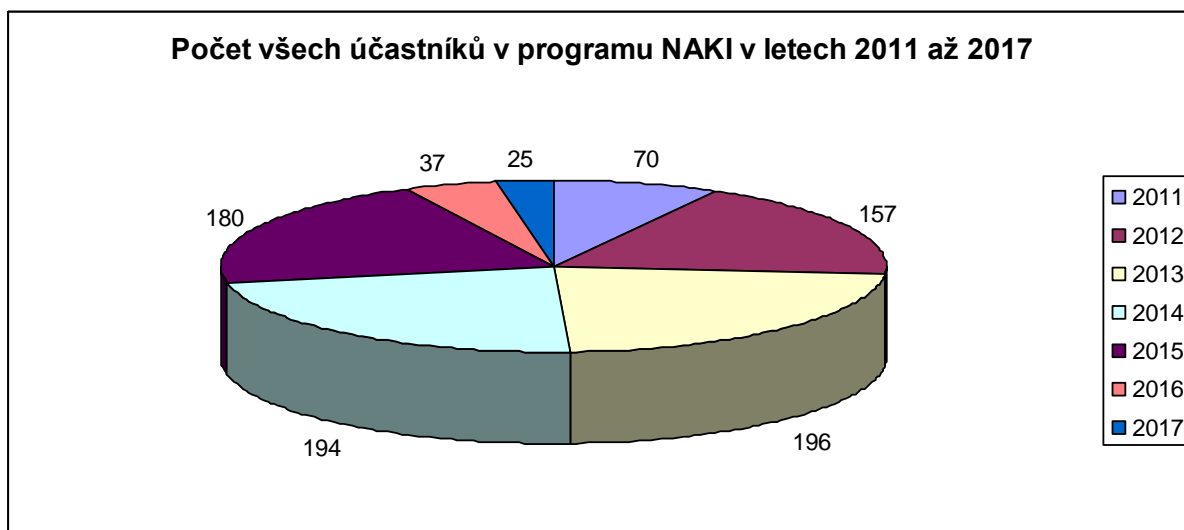
Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Tab. č. 10 Počet všech účastníků v programu NAKI v letech 2011 až 2017 (v ks)

Počet všech účastníků v programu NAKI v jednotlivých letech								
rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
počet všech účastníků	70	157	196	194	180	37	25	859

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 5: Počet všech účastníků v programu NAKI v letech 2011 až 2017 (v ks)

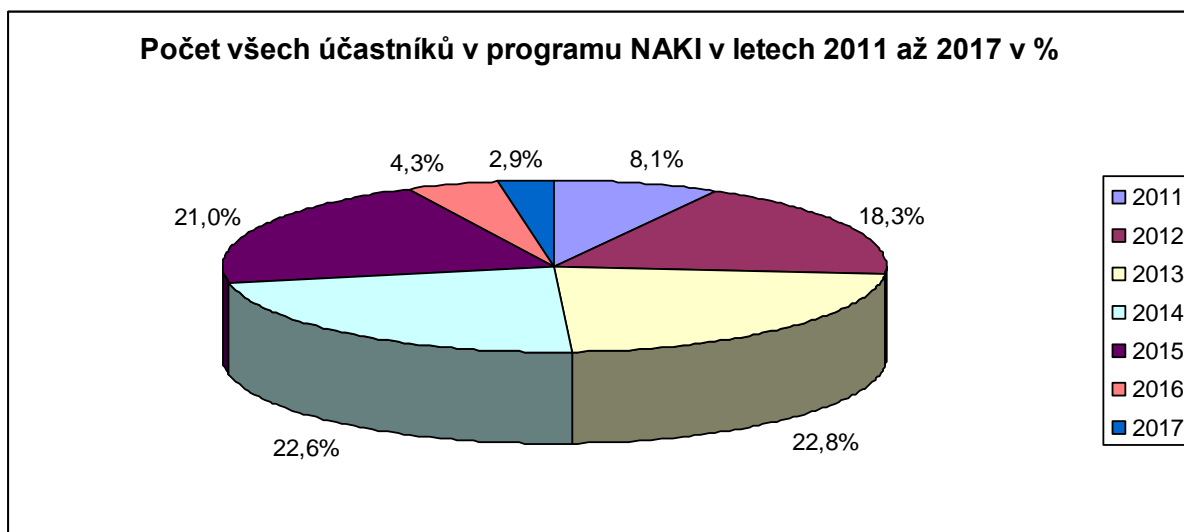
Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Tab. č. 11 Počet všech účastníků v programu NAKI v letech 2011 až 2017 (v %)

Počet všech účastníků v programu NAKI v jednotlivých letech								
rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
počet všech účastníků	8,1%	18,3%	22,8%	22,6%	21,0%	4,3%	2,9%	100,0%

Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 6: Počet všech účastníků v programu NAKI v letech 2011 až 2017 (v %)

Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

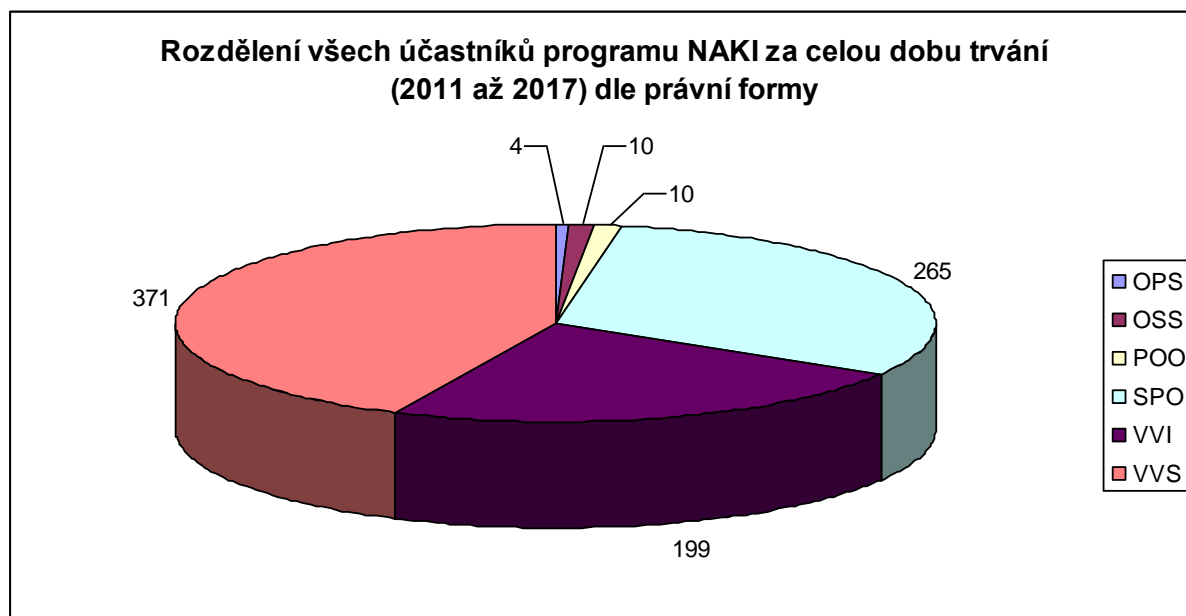
Tab. č. 12 Rozdělení všech účastníků programu NAKI za celou dobu trvání programu (2011 až 2017) dle právní formy (v ks)

Rozdělení všech účastníků programu NAKI za celou dobu trvání programu (2011 až 2017) dle právní formy								
právní forma	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
OPS	0	0	1	1	1	1	0	4
OSS	2	2	2	2	2	0	0	10
POO	2	2	2	2	2	0	0	10
SPO	15	43	60	59	56	17	15	265
VVI	21	39	45	45	42	5	2	199
VVS	30	71	86	85	77	14	8	371
celkem účastníků	70	157	196	194	180	37	25	859

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Vysvětlivky: OPS - obecně prospěšná společnost; OSS - organizační složka státu; POO - právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku; SPO - příspěvková organizace; VVI - veřejná výzkumná organizace; VVS - veřejná nebo státní vysoká škola

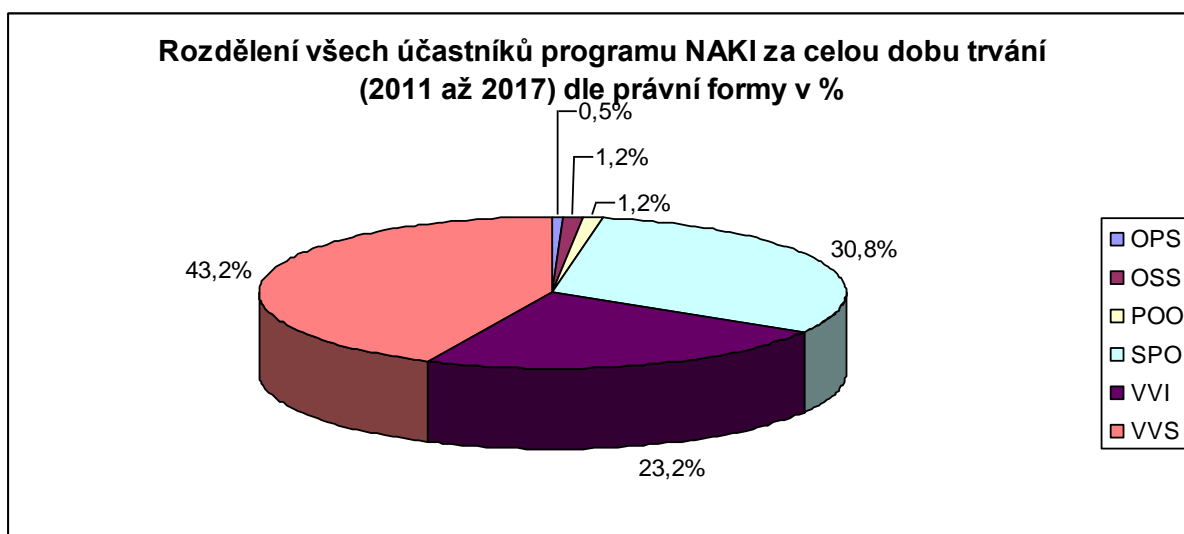
Graf č. 7: Rozdělení všech účastníků programu NAKI za celou dobu trvání programu (2011 až 2017) dle právní formy (v ks)

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Vysvětlivky: OPS - obecně prospěšná společnost; OSS - organizační složka státu; POO - právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku; SPO - příspěvková organizace; VVI - veřejná výzkumná organizace; VVS - veřejná nebo státní vysoká škola

Graf č. 8: Rozdělení všech účastníků programu NAKI za celou dobu trvání programu (2011 až 2017) dle právní formy (v %)

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

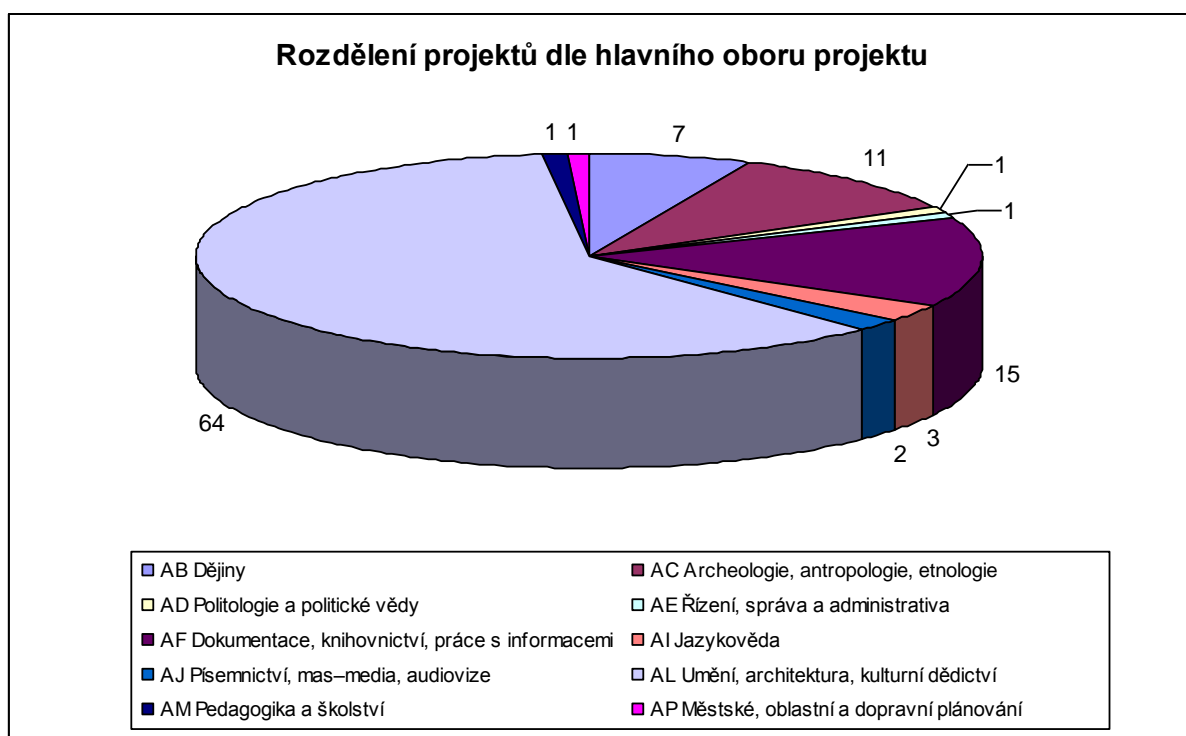
Vysvětlivky: OPS - obecně prospěšná společnost; OSS - organizační složka státu; POO - právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku; SPO - příspěvková organizace; VVI - veřejná výzkumná organizace; VVS - veřejná nebo státní vysoká škola

Tab. č. 13 Rozdělení projektů dle hlavního oboru projektu (v ks)

Rozdělení projektů dle hlavního oboru projektu		
kód	Popis oborů	počet
AB	Dějiny	7
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	11
AD	Politologie a politické vědy	1
AE	Řízení, správa a administrativa	1
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	15
AI	Jazykověda	3
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	2
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	64
AM	Pedagogika a školství	1
AP	Městské, oblastní a dopravní plánování	1
	celkem	106

Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 9: Rozdělení projektů dle hlavního oboru projektu (v ks)

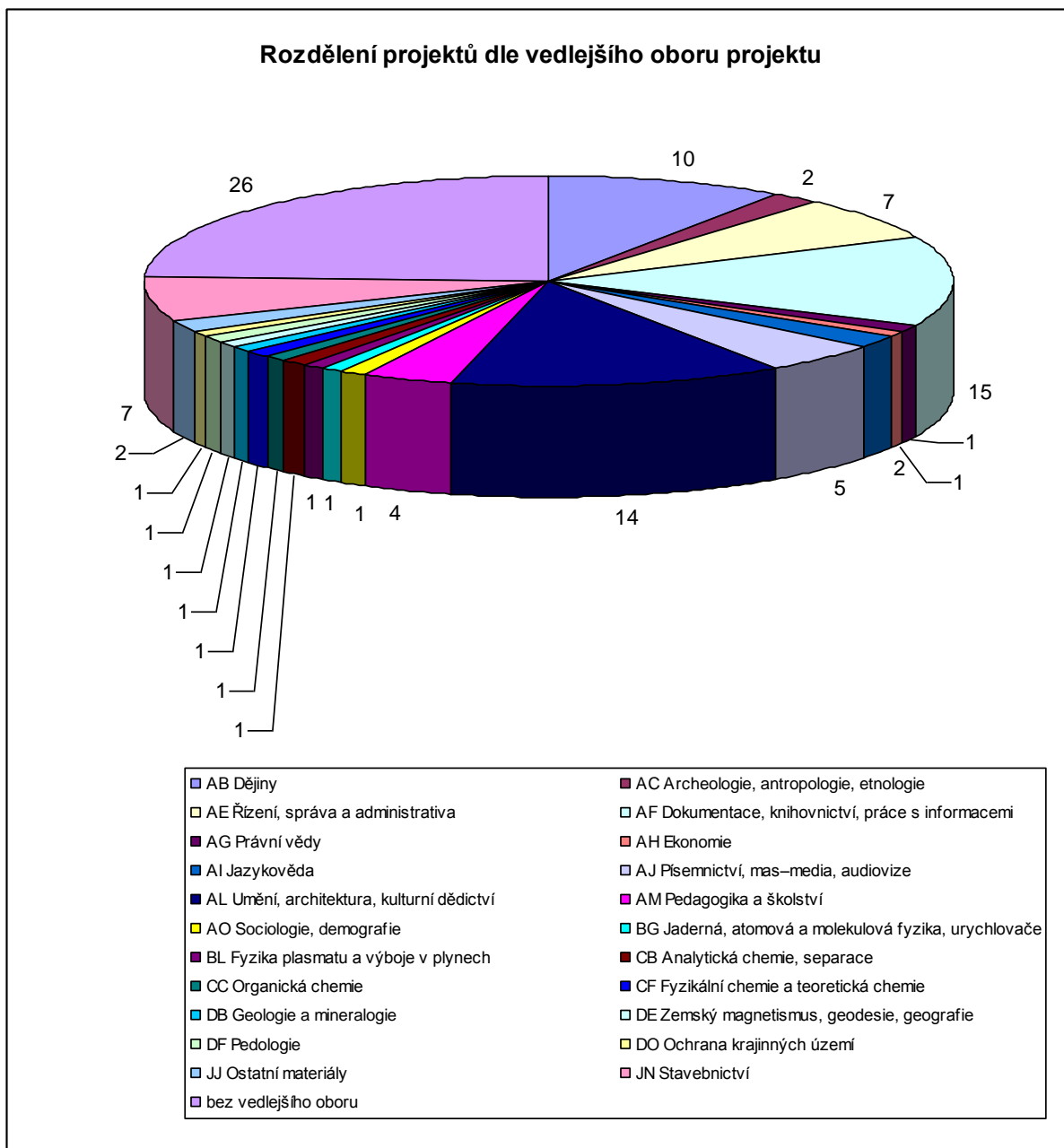
Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Tab. č. 14 Rozdělení projektů dle vedlejšího oboru projektu (v ks)

Rozdělení projektů dle vedlejšího oboru projektu		
kód	popis oboru	počet
AB	Dějiny	10
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	2
AE	Řízení, správa a administrativa	7
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	15
AG	Právní vědy	1
AH	Ekonomie	1
AI	Jazykověda	2
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	5
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	14
AM	Pedagogika a školství	4
AO	Sociologie, demografie	1
BG	Jaderná, atomová a molekulová fyzika, urychlovače	1
BL	Fyzika plazmatu a výboje v plynech	1
CB	Analytická chemie, separace	1
CC	Organická chemie	1
CF	Fyzikální chemie a teoretická chemie	1
DB	Geologie a mineralogie	1
DE	Zemský magnetismus, geodesie, geografie	1
DF	Pedologie	1
DO	Ochrana krajinných území	1
JJ	Ostatní materiály	2
JN	Stavebnictví	7
bez vedlejšího oboru		26
	celkem	106

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 10: Rozdělení projektů dle vedlejšího oboru projektu (v ks)

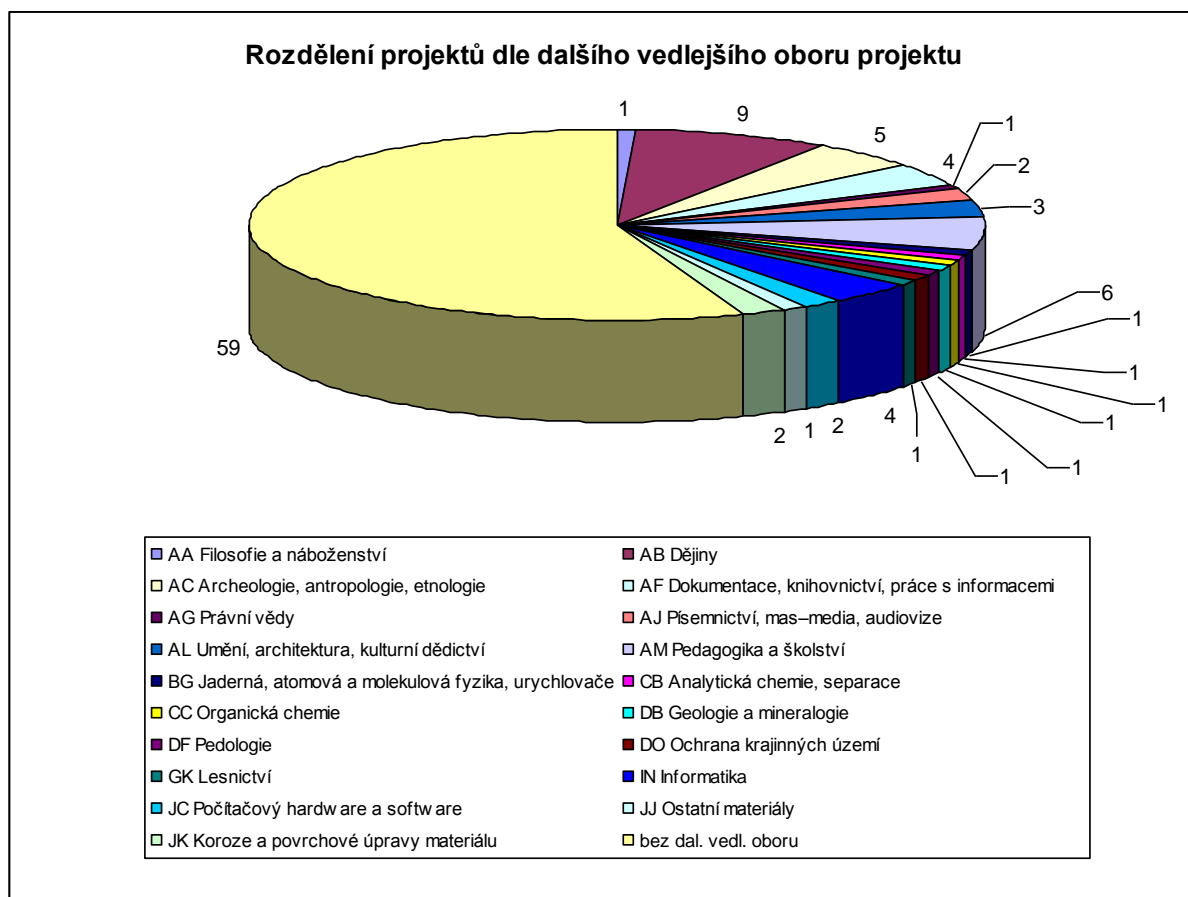
Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Tab. č. 15 Rozdělení projektů dle dalšího vedlejšího oboru projektu (v ks)

Rozdělení projektů dle dalšího vedlejšího oboru projektu		
kód	popis oborů	počet
AA	Filosofie a náboženství	1
AB	Dějiny	9
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	5
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	4
AG	Právní vědy	1
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	2
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	3
AM	Pedagogika a školství	6
BG	Jaderná, atomová a molekulová fyzika, urychlovače	1
CB	Analytická chemie, separace	1
CC	Organická chemie	1
DB	Geologie a mineralogie	1
DF	Pedologie	1
DO	Ochrana krajinných území	1
GK	Lesnictví	1
IN	Informatika	4
JC	Počítačový hardware a software	2
JJ	Ostatní materiály	1
JK	Koroze a povrchové úpravy materiálu	2
bez dal. vedl. oboru		59
	celkem	106

Zdroj: IS VaVal, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 11: Rozdělení projektů dle dalšího vedlejšího oboru projektu (v ks)

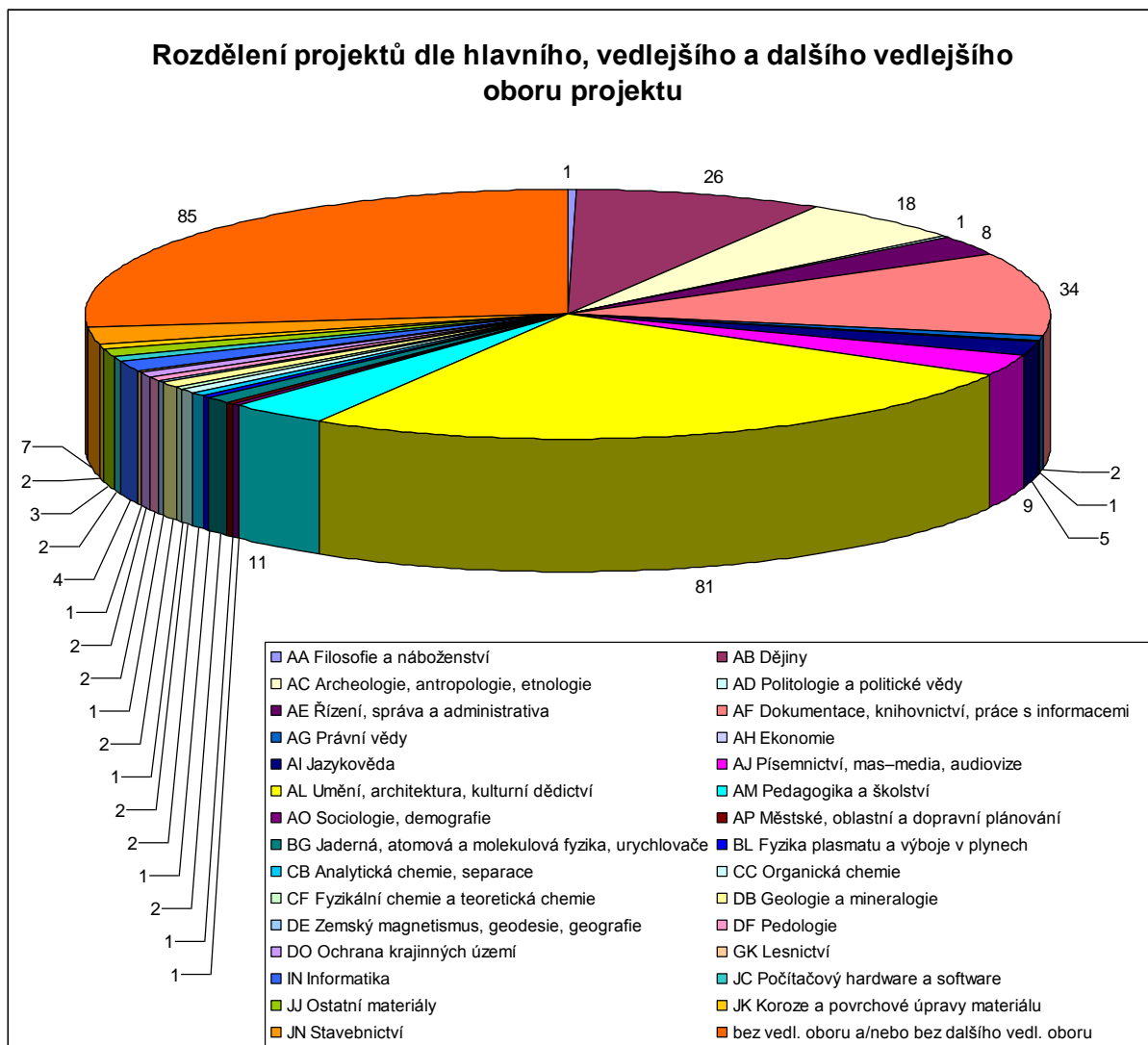
Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Tab. č. 16 Rozdělení projektů dle hlavního, vedlejšího a dalšího vedlejšího oboru projektu (v ks)

Rozdělení projektů dle hlavního, vedlejšího a dalšího vedlejšího oboru projektu		
kód	popis oboru	počet
AA	Filosofie a náboženství	1
AB	Dějiny	26
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	18
AD	Politologie a politické vědy	1
AE	Řízení, správa a administrativa	8
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	34
AG	Právní vědy	2
AH	Ekonomie	1
AI	Jazykověda	5
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovizie	9
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	81
AM	Pedagogika a školství	11
AO	Sociologie, demografie	1
AP	Městské, oblastní a dopravní plánování	1
BG	Jaderná, atomová a molekulová fyzika, urychlovače	2
BL	Fyzika plasmatu a výboje v plynech	1
CB	Analytická chemie, separace	2
CC	Organická chemie	2
CF	Fyzikální chemie a teoretická chemie	1
DB	Geologie a mineralogie	2
DE	Zemský magnetismus, geodesie, geografie	1
DF	Pedologie	2
DO	Ochrana krajinných území	2
GK	Lesnictví	1
IN	Informatika	4
JC	Počítačový hardware a software	2
JJ	Ostatní materiály	3
JK	Koroze a povrchové úpravy materiálu	2
JN	Stavebnictví	7
	bez vedlejšího oboru a/nebo bez dalšího vedlejšího oboru	85
	celkem	318

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

Graf č. 12: Rozdělení projektů dle hlavního, vedlejšího a dalšího vedlejšího oboru projektu (v ks)

Zdroj: IS VaVaI, CEP, k 5.5.2013

**Analýza výzkumných organizací (druhé fáze hodnocení)
v působnosti Ministerstva kultury**

Tab. č. 17 Zdroje financování výzkumných organizací 2. fáze (s institucionální podporou) v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Zdroje financování výzkumných organizací 2. fáze (s institucionální podporou) v působnosti MK								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AV ČR	Projekty SR VaVaI	2 124	1 774	705	574	0	0	0
GA ČR	Projekty SR VaVaI	12 159	8 600	8 980	7 560	7 729	5 821	3 022
MK	Projekty SR VaVaI	10 726	11 405	12 708	13 189	34 892	80 634	110 980
MK	Výzkumné záměry	76 429	68 065	67 392	53 856	27 824	0	0
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací	0	0	0	18 599	40 106	63 730	72 682
MŠMT	Projekty SR VaVaI	11 884	12 275	4 655	12 386	12 259	0	0
MŠMT	Dofinancování mezinárodních VaV projektů	0	0	52	153	0	0	42
MŠMT	Dofinancování projektů OP ve VaV	0	0	0	0	0	3 402	3 018
MŽP	Projekty SR VaVaI	0	81	123	152	0	0	0
Celkem		113 322	102 200	94 615	106 469	122 810	153 587	189 744

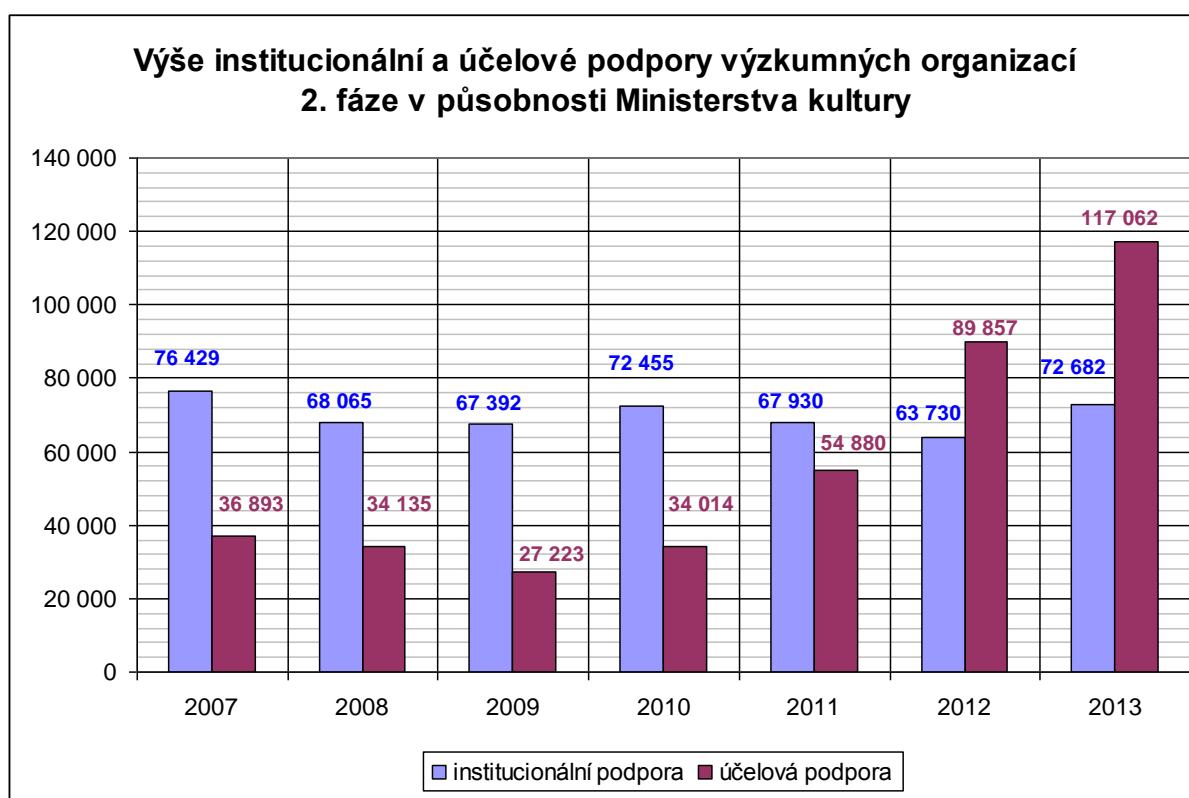
Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 18 Výše institucionální a účelové podpory výzkumných organizací 2. fáze v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Výše institucionální a účelové podpory výzkumných organizací 2. fáze v působnosti MK								
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	celkem
institucionální podpora	76 429	68 065	67 392	72 455	67 930	63 730	72 682	488 683
účelová podpora	36 893	34 135	27 223	34 014	54 880	89 857	117 062	394 064

Zdroj: IS VaVaI, CEP a CEA, k 6.5.2013

Graf č. 13: Výše institucionální a účelové podpory výzkumných organizací 2. fáze v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Zdroj: IS VaVaI, CEP a CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 19 Zdroje financování výzkumných organizací 2. fáze (s institucionální podporou) v působnosti Ministerstva kultury (v %)

Zdroje financování výzkumných organizací 2. fáze (s institucionální podporou) v působnosti MK								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AV ČR	Projekty SR VaVaI	1,9	1,7	0,7	0,5	0,0	0,0	0,0
GA ČR	Projekty SR VaVaI	10,7	8,4	9,5	7,1	6,3	3,8	1,6
MK	Projekty SR VaVaI	9,5	11,2	13,5	12,4	28,4	52,5	58,5
MK	Výzkumné záměry	67,4	66,6	71,5	50,6	22,7	0,0	0,0
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací	0,0	0,0	0,0	17,5	32,7	41,5	38,3
MŠMT	Projekty SR VaVaI	10,5	12,0	4,9	11,6	10,0	0,0	0,0
MŠMT	Dofinancování mezinárodních VaV projektů	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
MŠMT	Dofinancování projektů OP ve VaV	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	1,6
MŽP	Projekty SR VaVaI	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Celkem		100,0	100,0	100,3	100,0	100,0	100,0	100,0

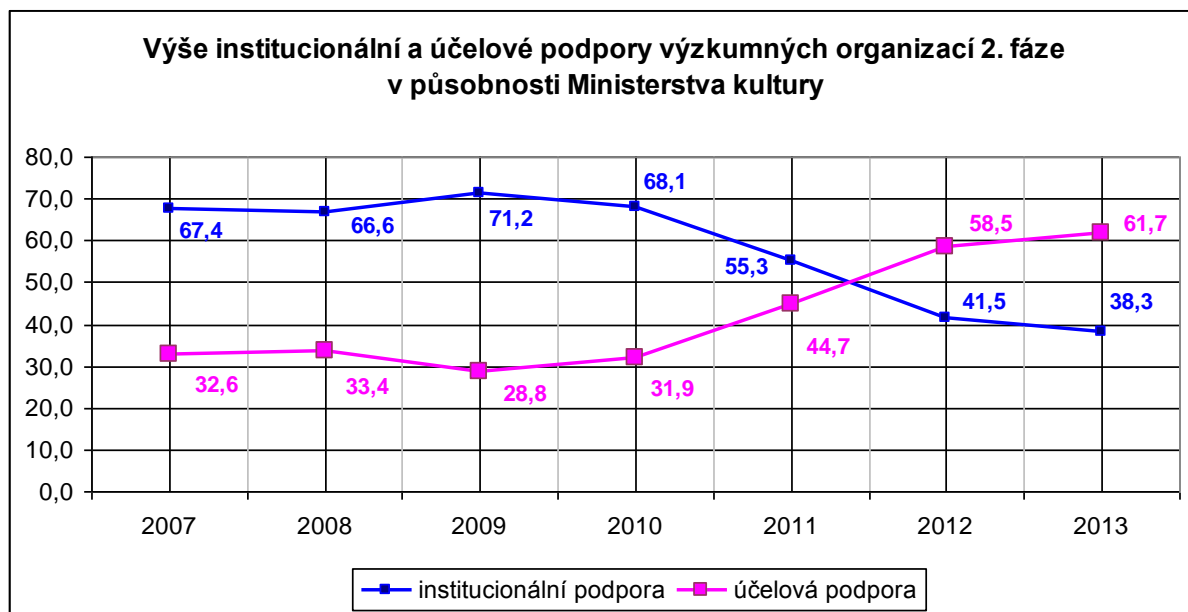
Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 20 Výše institucionální a účelové podpory výzkumných organizací 2. fáze v působnosti Ministerstva kultury (v %)

Výše institucionální a účelové podpory výzkumných organizací 2. fáze v působnosti MK							
rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
institucionální podpora	67,4	66,6	71,2	68,1	55,3	41,5	38,3
účelová podpora	32,6	33,4	28,8	31,9	44,7	58,5	61,7

Zdroj: IS VaVaI, CEP a CEA, k 6.5.2013

Graf č. 14: Výše institucionální a účelové podpory výzkumných organizací 2. fáze v působnosti Ministerstva kultury (v %)

Zdroj: IS VaVal, CEP a CEA, k 6.5.2013

Zdroje financování jednotlivých výzkumných organizací 2. fáze (s institucionální podporou) v působnosti Ministerstva kultury

Tab. č. 21 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Institutu umění - Divadelní ústav“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Institut umění - Divadelní ústav								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GA ČR	Projekty SR VaVaI	389	155	367	174	134		
MK	Projekty SR VaVaI	1 687	1 283	1 485	1 443	5 306	2 990	4 011
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací					0	1 248	1 364
Celkem		2 076	1 438	1 852	1 617	5 440	4 238	5 375

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 22 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Národní knihovny České republiky“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Národní knihovna České republiky								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GA ČR	Projekty SR VaVaI	454	268	335				
MK	Projekty SR VaVaI	2 747	3 136	3 067	3 384	9 518	17 552	25 340
MK	Výzkumné záměry	8 076	7 596	6 391	4 889	541		
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				2 692	5 265	3 876	4 077
MŠMT	Projekty SR VaVaI	11 820	12 230	4 555	12 330	12 259		
MŠMT	Dofinancování mezinárodních VaV projektů			52	25			
Celkem		23 097	23 230	14 400	23 320	27 583	21 428	29 417

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 23 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Národního muzea“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Národní muzeum								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AV ČR	Projekty SR VaVaI	1 762	1 739	705	574			
GA ČR	Projekty SR VaVaI	3 117	2 171	3 185	1 024	1 519	1 684	973
MK	Projekty SR VaVaI	1 896	2 466	2 723	2 213	840	15 765	14 051
MK	Výzkumné záměry	7 174	7 000	8 000	6 496	6 005		
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				3 968	9 138	16 976	23 154
MŠMT	Projekty SR VaVaI			50	56			
MŠMT	Dofinancování mezinárodních VaV projektů							42
Celkem		13 949	13 376	14 663	14 331	17 502	34 425	38 220

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 24 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Národní galerie v Praze“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Národní galerie v Praze								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GA ČR	Projekty SR VaVaI	1 974	584	910	2 099	1 476	834	0
MK	Projekty SR VaVaI					881	2 042	9 771
MK	Výzkumné záměry	4 100	3 800	4 200	3 411	2 059		
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				384	576	1 639	1 666
Celkem		6 074	4 384	5 110	5 894	4 992	4 515	11 437

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 25 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Národního technického musea“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Národní technické museum								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MK	Projekty SR VaVaI					744	4 275	6 002
MK	Výzkumné záměry	3 000	2 800	3 000	2 239			
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				380	1073	1958	2029
Celkem		3 000	2 800	3 000	2 619	1 817	6 233	8 031

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 26 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Památníku národního písemnictví“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Památník národního písemnictví								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GA ČR	Projekty SR VaVaI	536	239	244	244	601		
MK	Projekty SR VaVaI	320	320	300	300	280		
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací					0	208	277
Celkem		856	559	544	544	881	208	277

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 27 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Uměleckoprůmyslového musea v Praze“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Uměleckoprůmyslové museum v Praze								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GA ČR	Projekty SR VaVaI	426	334	162			230	240
MK	Projekty SR VaVaI					146	55	2605
MK	Výzkumné záměry	4200	4000	4716	3614			
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				343	1975	2794	3159
Celkem		4626	4334	4878	3957	2121	3079	6004

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 28 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Moravského zemského muzea“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Moravské zemské muzeum								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AV ČR	Projekty SR VaVaI	21						
GA ČR	Projekty SR VaVaI	2602	2026	1804	1423	2207	1085	377
MK	Projekty SR VaVaI	1358	1865	1674	1237	804	247	243
MK	Výzkumné záměry	3500	3200	3500	2834	2299		
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				3571	6030	10003	10319
MŠMT	Projekty SR VaVaI		45	50				
MŠMT	Dofinancování projektů OP ve VaV						3402	3018
Celkem		7481	7136	7028	9065	11340	14737	13957

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 29 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Moravské galerie v Brně“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Moravská galerie v Brně								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GA ČR	Projekty SR VaVaI	401	264	310	292	311	442	0
MK	Projekty SR VaVaI							698
MK	Výzkumné záměry	2100	2000	1830	1380	965		
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				598	1312	2968	2968
Celkem		2501	2264	2140	2270	2588	3410	3666

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 30 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Národního ústavu lidové kultury“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Národní ústav lidové kultury								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MK	Projekty SR VaVaI					4409	3754	2915
MK	Výzkumné záměry	5532	3831	4587	3725			
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				488	1578	1514	1515
Celkem		5532	3831	4587	4213	5987	5268	4430

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 31 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Moravské zemské knihovny v Brně“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Moravská zemská knihovna v Brně								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GA ČR	Projekty SR VaVaI	172	270					
MK	Projekty SR VaVaI		737	1234	2231	1678	6048	6663
MK	Výzkumné záměry	1558	1436	1745	1418			
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				354	1000	2164	2679
MŠMT	Projekty SR VaVaI	64						
MŠMT	Dofinancování mezinárodních VaV projektů				128			
Celkem		1794	2443	2979	4131	2678	8212	9342

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 32 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Slezského zemského muzea“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Slezské zemské muzeum								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AV ČR	Projekty SR VaVaI	60	35					
GA ČR	Projekty SR VaVaI	817	1358	613	851	650	943	421
MK	Projekty SR VaVaI					4554	4520	3938
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				0	1649	2696	3619
MŽP	Projekty SR VaVaI		81	123	152			
Celkem		877	1474	736	1003	6853	8159	7978

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Tab. č. 33 Zdroje financování výzkumné organizace 2. fáze (s institucionální podporou) – „Národního památkového ústavu“ - v působnosti Ministerstva kultury (v tis. Kč)

Národní památkový ústav								
Poskyt.	Druh podpory	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AV ČR	Projekty SR VaVaI	281						
GA ČR	Projekty SR VaVaI	1271	931	1050	1453	831	603	1011
MK	Projekty SR VaVaI	2718	1598	2225	2381	5732	23386	34743
MK	Výzkumné záměry	37189	32402	29423	23850	15955		
MK	Podpora na rozvoj výzkumných organizací				5821	10510	15686	15856
Celkem		41459	34931	32698	33505	33028	39675	51610

Zdroj: IS VaVaI, CEA, k 6.5.2013

Analýza výsledků zařazených do IS VaVaI – RIV v r. 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury

Tab. č. 34 Počet všech druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet všech výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury							
rok uplatnění ⁵	2007	2008	2009	2010	2011	2012	celkem
počet všech výsledků	678	669	671	776	831	36	3 661

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

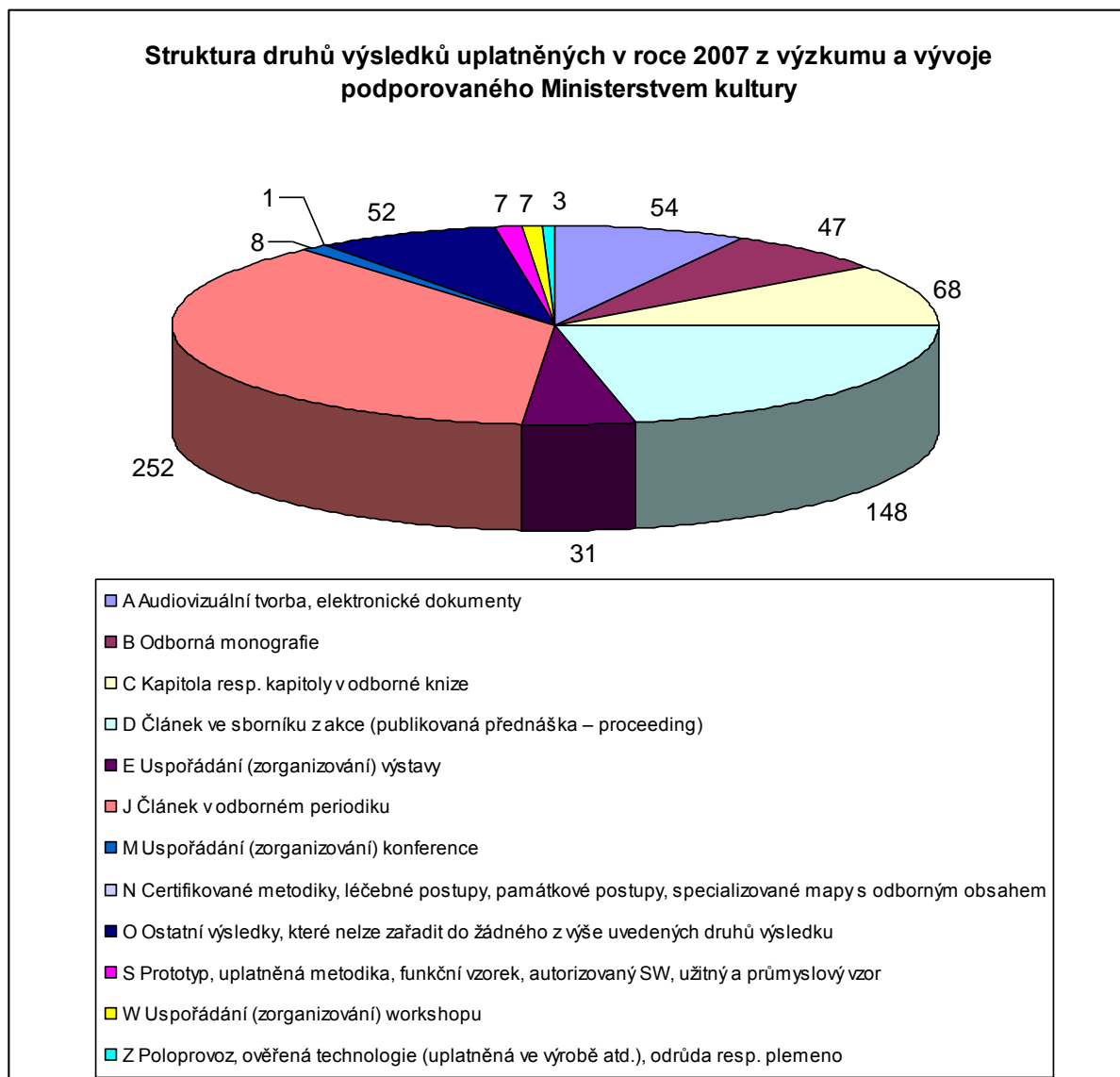
Tab. č. 35 Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2007 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2007 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
kód	Popis	počet
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	53
B	Odborná monografie	47
C	Kapitola resp. kapitoly v odborné knize	68
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	148
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	31
J	Článek v odborném periodiku	252
M	Uspořádání (zorganizování) konference	8
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	1
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	52
S	prototyp, uplatněná metodika, funkční vzorek, autorizovaný SW, užitný a průmyslový vzor	7
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	7
Z	Poloprovoz, ověřená technologie (uplatněná ve výrobě atd.), odrůda resp. plemeno	3

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

⁵ Tj. nejde o rok předání údajů do IS VaVaI, ale o rok uplatnění výsledků a proto údaje za r. 2012 ještě nejsou úplné.

Graf č. 15: Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2007 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

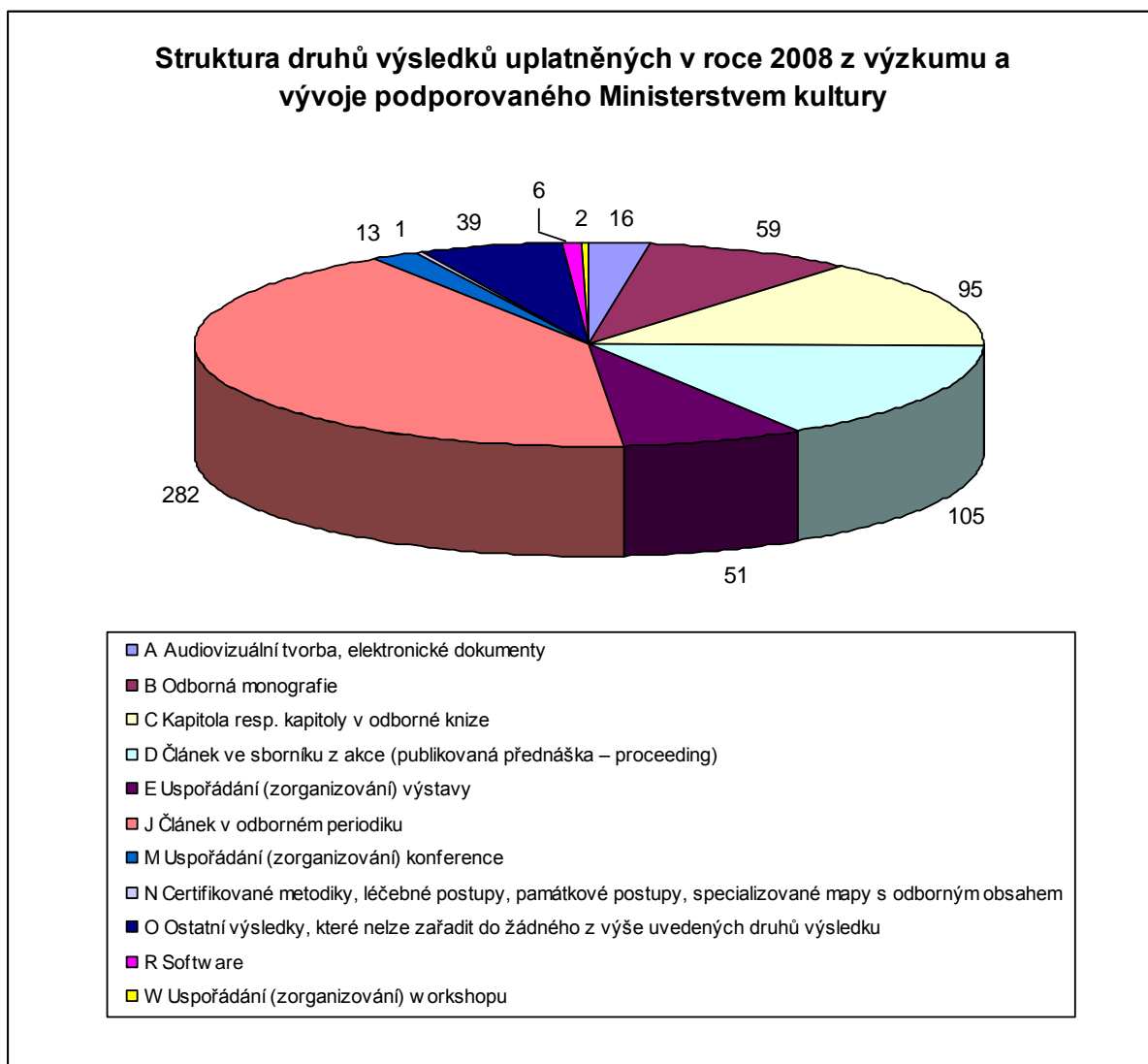
Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 36 Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2008 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2008 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
kód	Popis	počet
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	16
B	Odborná monografie	59
C	Kapitola resp. kapitoly v odborné knize	95
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	105
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	51
J	Článek v odborném periodiku	282
M	Uspořádání (zorganizování) konference	13
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	1
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	39
R	Software	6
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	2

Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 16: Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2008 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

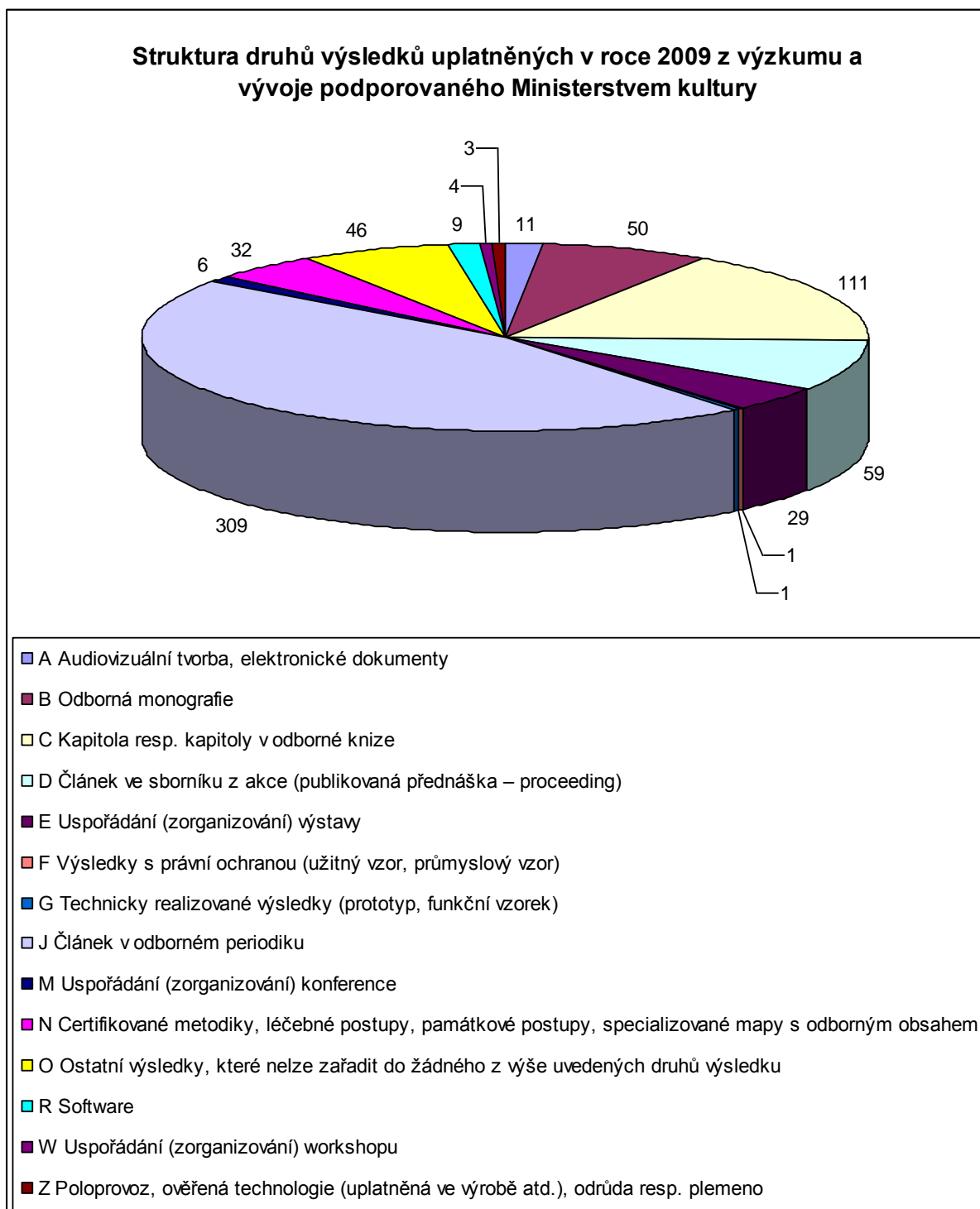
Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 37 Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2009 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2009 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
kód	Popis	počet
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	11
B	Odborná monografie	50
C	Kapitola resp. kapitoly v odborné knize	111
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	59
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	29
F	Výsledky s právní ochranou (užitný vzor, průmyslový vzor)	1
G	Technicky realizované výsledky (prototyp, funkční vzorek)	1
J	Článek v odborném periodiku	309
M	Uspořádání (zorganizování) konference	6
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	32
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	46
R	Software	9
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	4
Z	Poloprovoz, ověřená technologie (uplatněná ve výrobě atd.), odrůda resp. plemeno	3

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 17: Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2009 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

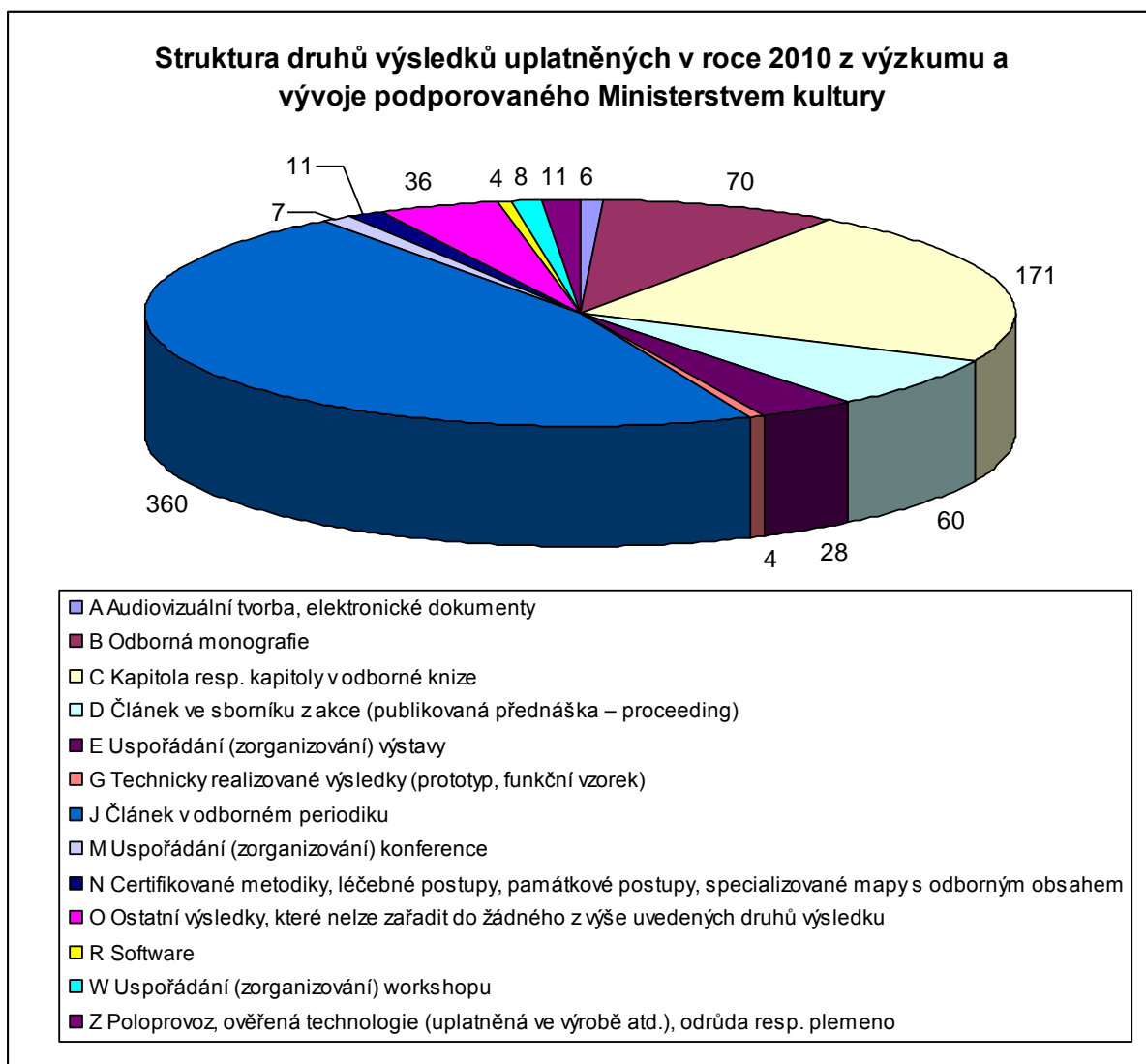
Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 38 Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2010 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2010 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
kód	Popis	počet
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	6
B	Odborná monografie	70
C	Kapitola resp. kapitoly v odborné knize	171
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	60
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	28
G	Technicky realizované výsledky (prototyp, funkční vzorek)	4
J	Článek v odborném periodiku	360
M	Uspořádání (zorganizování) konference	7
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	11
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	36
R	Software	4
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	8
Z	Poloprovoz, ověřená technologie (uplatněná ve výrobě atd.), odrůda resp. plemeno	11

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 18: Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2010 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

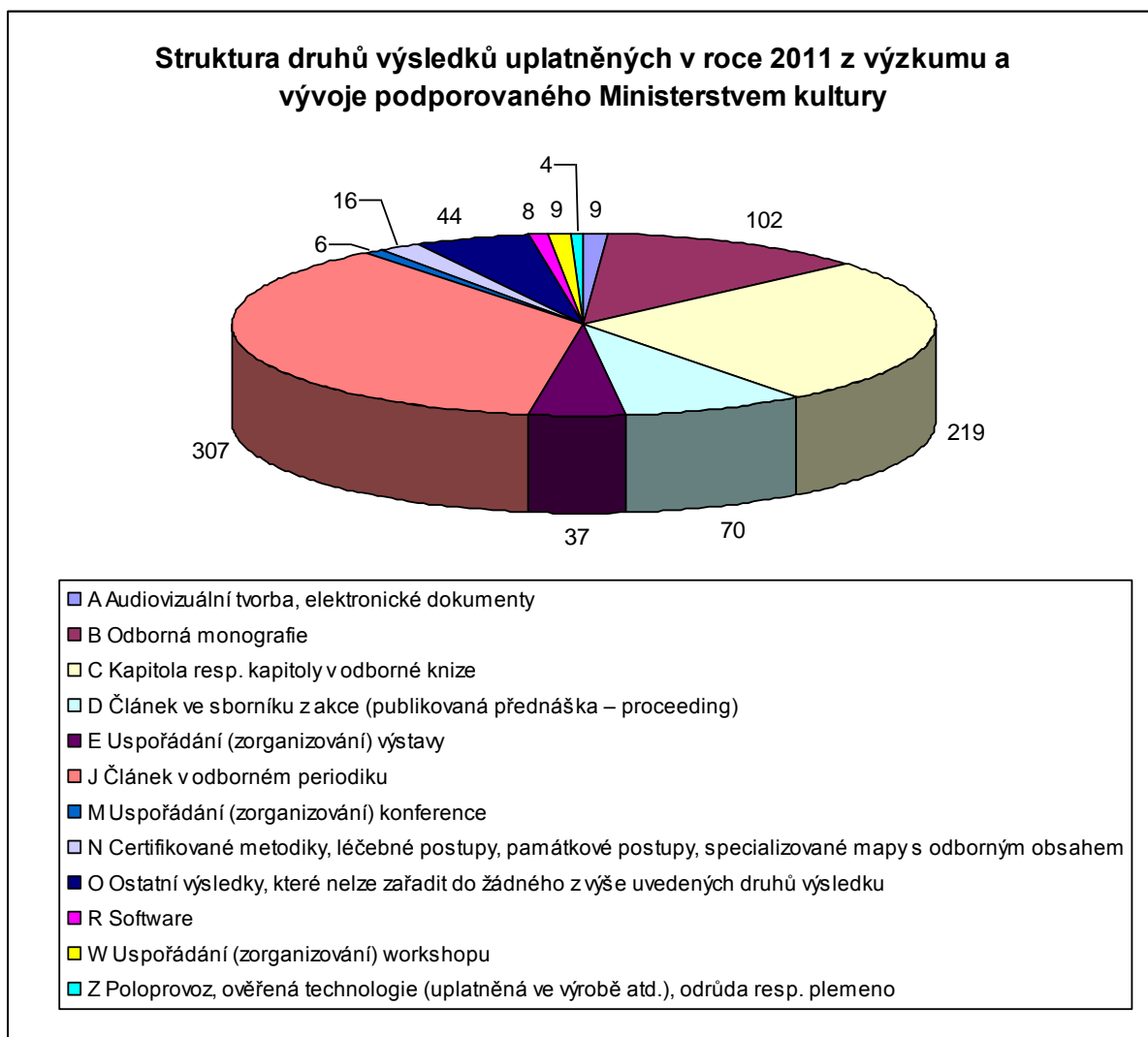
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 39 Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2011 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2011 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
kód	Popis	počet
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	9
B	Odborná monografie	102
C	Kapitola resp. kapitoly v odborné knize	219
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	70
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	37
J	Článek v odborném periodiku	307
M	Uspořádání (zorganizování) konference	6
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	16
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	44
R	Software	8
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	9
Z	Poloprovoz, ověřená technologie (uplatněná ve výrobě atd.), odrůda resp. plemeno	4

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 19: Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2011 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

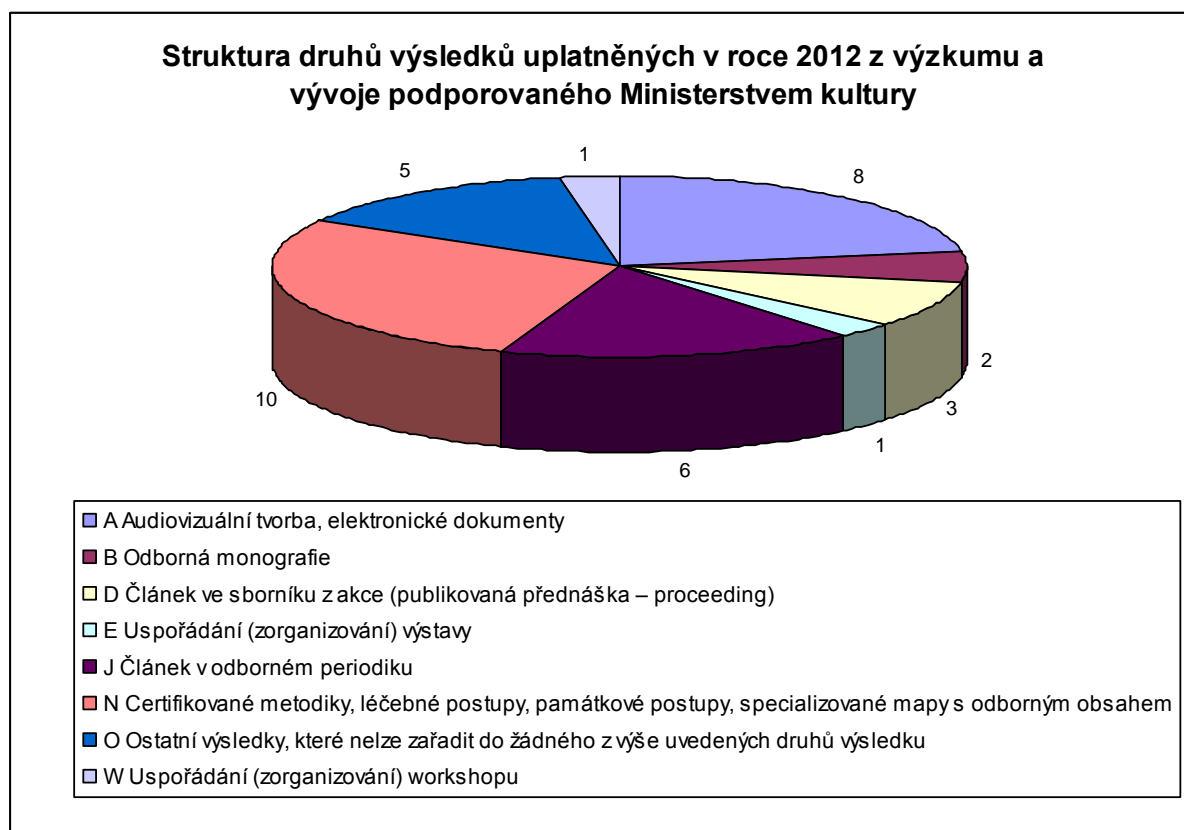
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 40 Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
kód	Popis	počet
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	8
B	Odborná monografie	2
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	3
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	1
J	Článek v odborném periodiku	6
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	10
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	5
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	1

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 20: Struktura druhů výsledků uplatněných v roce 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

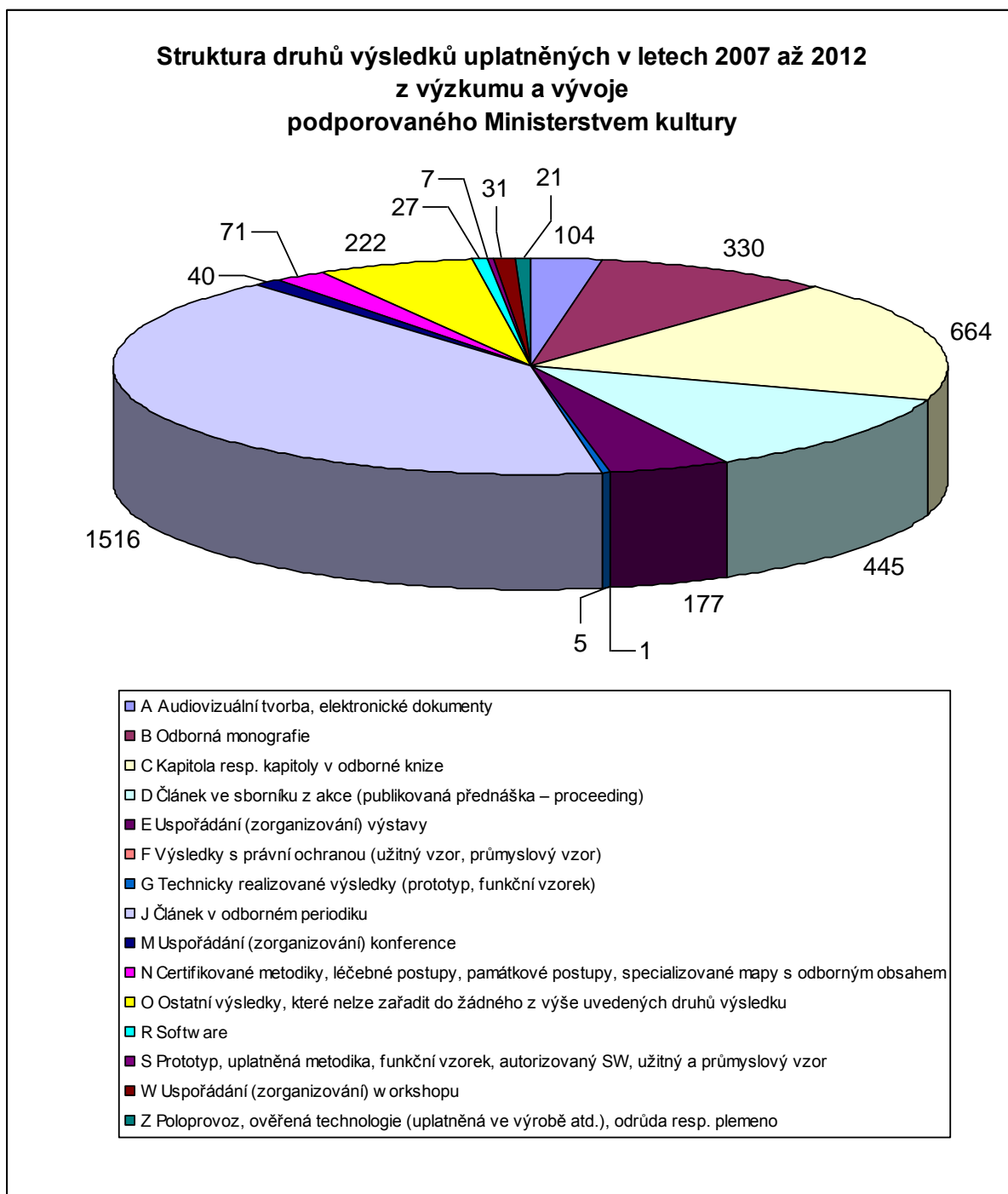
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 41 Struktura druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Struktura druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury								
kód	Popis	2007	2008	2009	2010	2011	2012	celkem
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	54	16	11	6	9	8	104
B	Odborná monografie	47	59	50	70	102	2	330
C	Kapitola resp. kapitoly v odborné knize	68	95	111	171	219	0	664
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	148	105	59	60	70	3	445
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	31	51	29	28	37	1	177
F	Výsledky s právní ochranou (užitný vzor, průmyslový vzor)	0	0	1	0	0	0	1
G	Technicky realizované výsledky (prototyp, funkční vzorek)	0	0	1	4	0	0	5
J	Článek v odborném periodiku	252	282	309	360	307	6	1516
M	Uspořádání (zorganizování) konference	8	13	6	7	6	0	40
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	1	1	32	11	16	10	71
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	52	39	46	36	44	5	222
R	Software	0	6	9	4	8	0	27
S	Prototyp, uplatněná metodika, funkční vzorek, autorizovaný SW, užitný a průmyslový vzor	7	0	0	0	0	0	7
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	7	2	4	8	9	1	31
Z	Poloprovoz, ověřená technologie (uplatněná ve výrobě atd.), odrůda resp. plemeno	3	0	3	11	4	0	21
	celkem v jednotlivých letech uplatněných výsledků	678	669	671	776	831	36	3661

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 21: Struktura druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

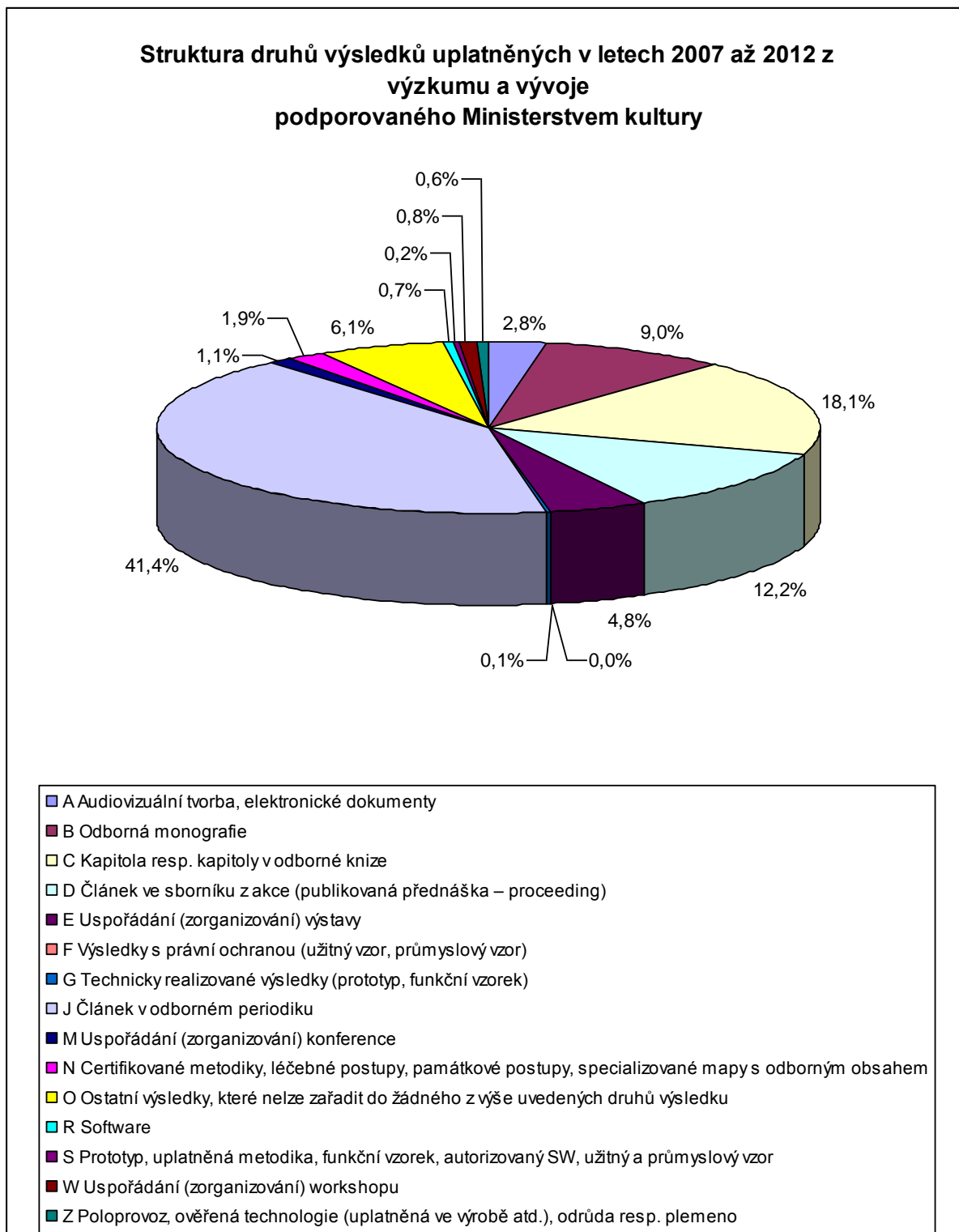
Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 42 Struktura druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v %)

Struktura druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury								
kód	Popis	2007	2008	2009	2010	2011	2012	celkem
A	Audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty	1,5%	0,4%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	2,8%
B	Odborná monografie	1,3%	1,6%	1,4%	1,9%	2,8%	0,1%	9,0%
C	Kapitola resp. kapitoly v odborné knize	1,9%	2,6%	3,0%	4,7%	6,0%	0,0%	18,1%
D	Článek ve sborníku z akce (publikovaná přednáška – proceeding)	4,0%	2,9%	1,6%	1,6%	1,9%	0,1%	12,2%
E	Uspořádání (zorganizování) výstavy	0,8%	1,4%	0,8%	0,8%	1,0%	0,0%	4,8%
F	Výsledky s právní ochranou (užitný vzor, průmyslový vzor)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
G	Technicky realizované výsledky (prototyp, funkční vzorek)	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
J	Článek v odborném periodiku	6,9%	7,7%	8,4%	9,8%	8,4%	0,2%	41,4%
M	Uspořádání (zorganizování) konference	0,2%	0,4%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	1,1%
N	Certifikované metodiky, léčebné postupy, památkové postupy, specializované mapy s odborným obsahem	0,0%	0,0%	0,9%	0,3%	0,4%	0,3%	1,9%
O	Ostatní výsledky, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledku	1,4%	1,1%	1,3%	1,0%	1,2%	0,1%	6,1%
R	Software	0,0%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,0%	0,7%
S	Prototyp, uplatněná metodika, funkční vzorek, autorizovaný SW, užitný a průmyslový vzor	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
W	Uspořádání (zorganizování) workshopu	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,0%	0,8%
Z	Poloprovoz, ověřená technologie (uplatněná ve výrobě atd.), odrůda resp. plemeno	0,1%	0,0%	0,1%	0,3%	0,1%	0,0%	0,6%
	celkem v jednotlivých letech uplatněných výsledků	18,5%	18,3%	18,3%	21,2%	22,7%	1,0%	100,0%

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 22: Struktura druhů výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v %)

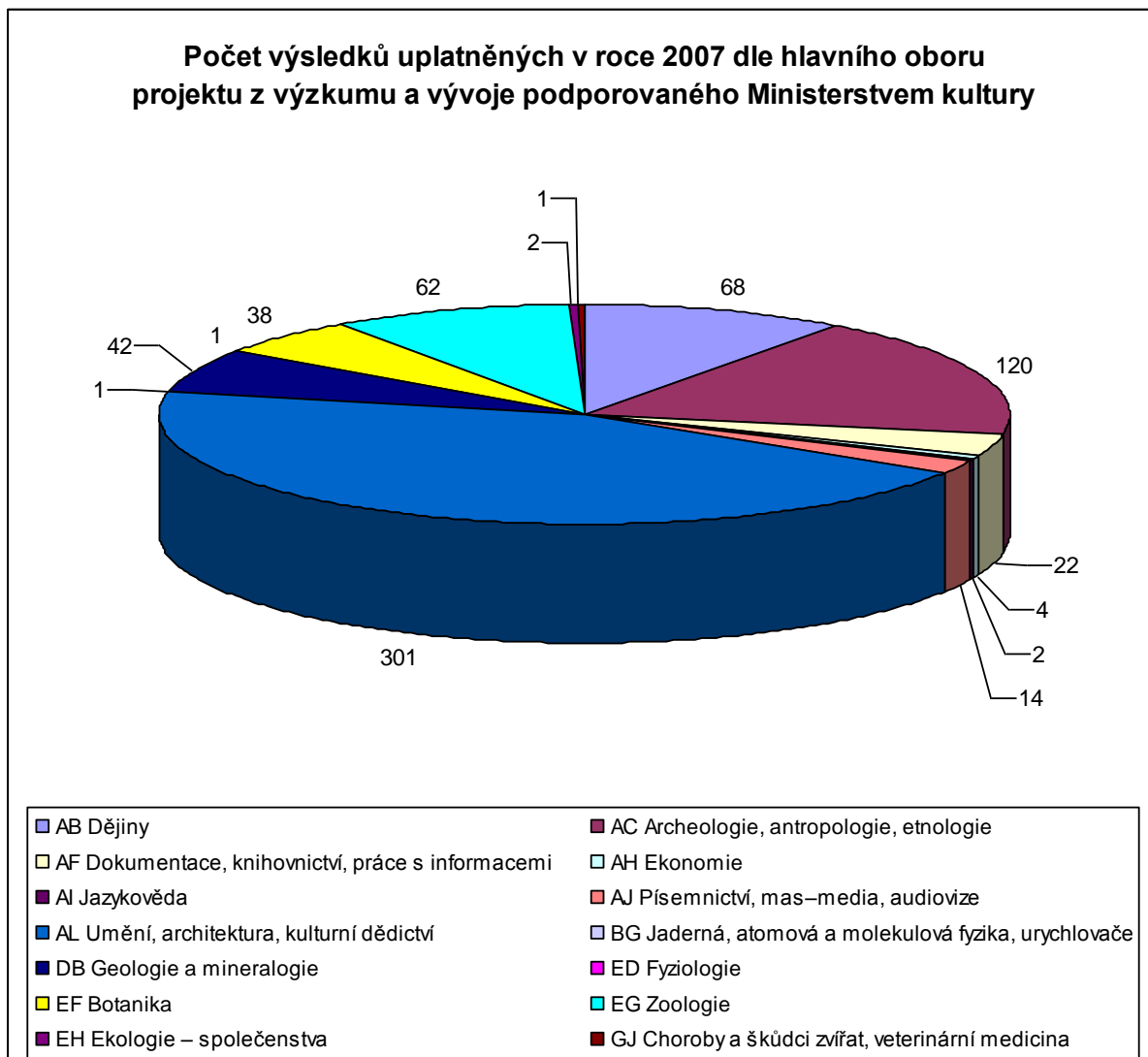
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 43 Počet výsledků uplatněných v roce 2007 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet výsledků uplatněných v roce 2007 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
Kód	Popis	Počet
AB	Dějiny	68
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	120
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	22
AH	Ekonomie	4
AI	Jazykověda	2
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	14
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	301
BG	Jaderná, atomová a molekulová fyzika, urychlovače	1
DB	Geologie a mineralogie	42
ED	Fyziologie	1
EF	Botanika	38
EG	Zoologie	62
EH	Ekologie – společenstva	2
GJ	Choroby a škůdci zvířat, veterinární medicína	1
	Celkem	678

Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 23: Počet výsledků uplatněných v roce 2007 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

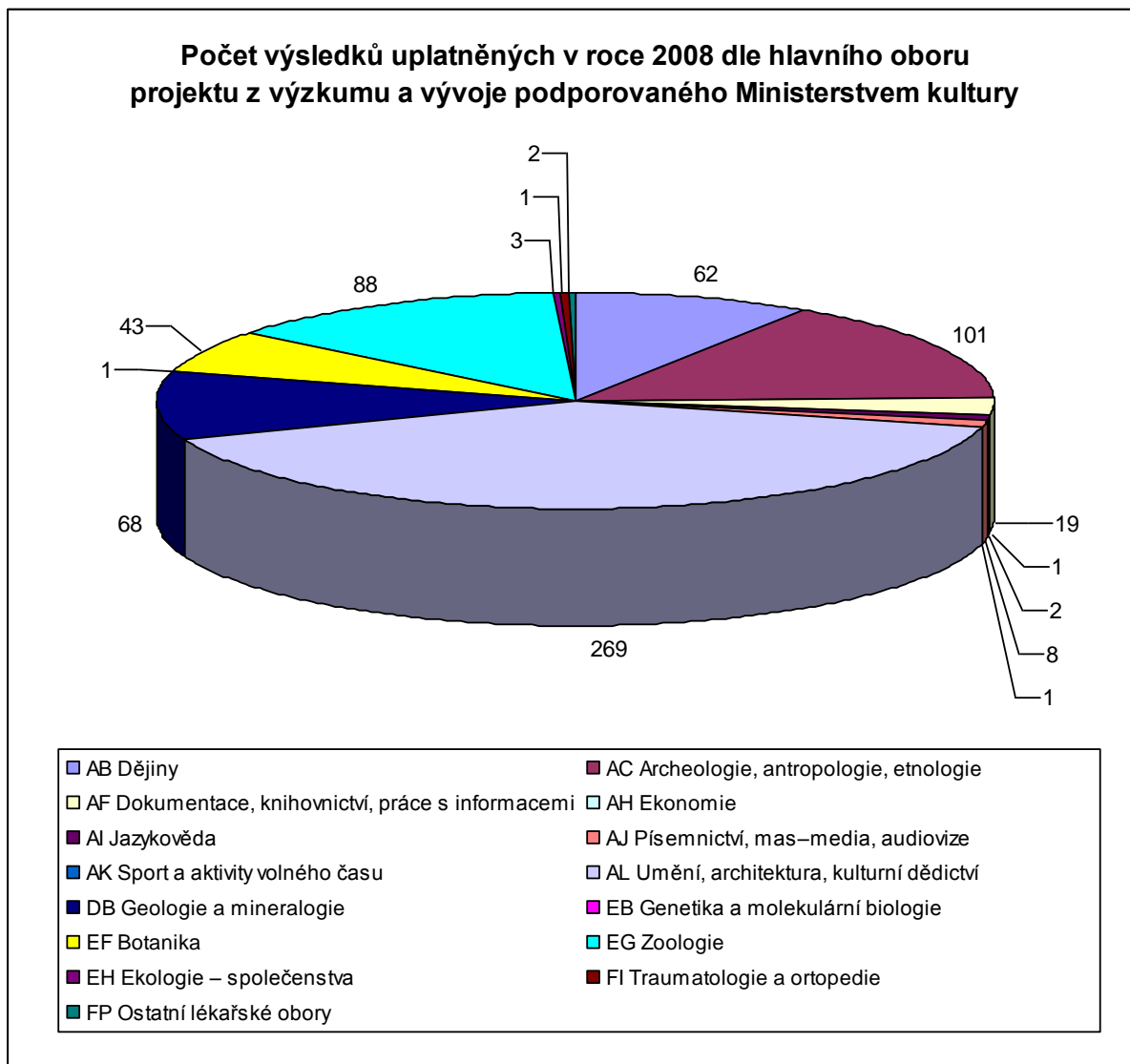
Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 44 Počet výsledků uplatněných v roce 2008 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet výsledků uplatněných v roce 2008 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
Kód	Popis	Počet
AB	Dějiny	62
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	101
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	19
AH	Ekonomie	1
AI	Jazykověda	2
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	8
AK	Sport a aktivity volného času	1
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	269
DB	Geologie a mineralogie	68
EB	Genetika a molekulární biologie	1
EF	Botanika	43
EG	Zoologie	88
EH	Ekologie – společenstva	3
FI	Traumatologie a ortopedie	1
FP	Ostatní lékařské obory	2
	Celkem	669

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 24: Počet výsledků uplatněných v roce 2008 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

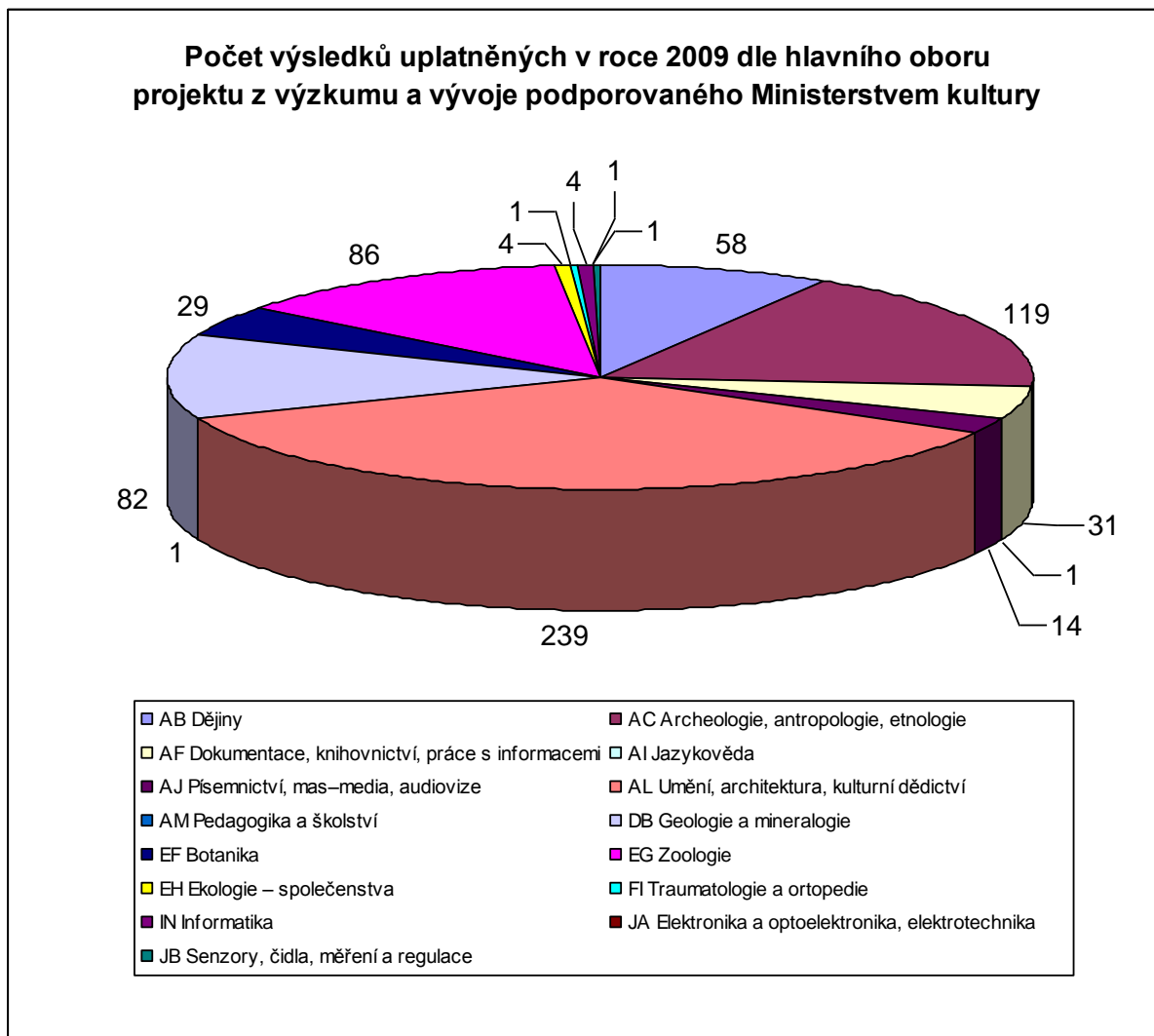
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 45 Počet výsledků uplatněných v roce 2009 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet výsledků uplatněných v roce 2009 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
Kód	Popis	Počet
AB	Dějiny	58
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	119
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	31
AI	Jazykověda	1
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	14
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	239
AM	Pedagogika a školství	1
DB	Geologie a mineralogie	82
EF	Botanika	29
EG	Zoologie	86
EH	Ekologie – společenstva	4
FI	Traumatologie a ortopedie	1
IN	Informatika	4
JA	Elektronika a optoelektronika, elektrotechnika	1
JB	Senzory, čidla, měření a regulace	1
	Celkem	671

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 25: Počet výsledků uplatněných v roce 2009 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

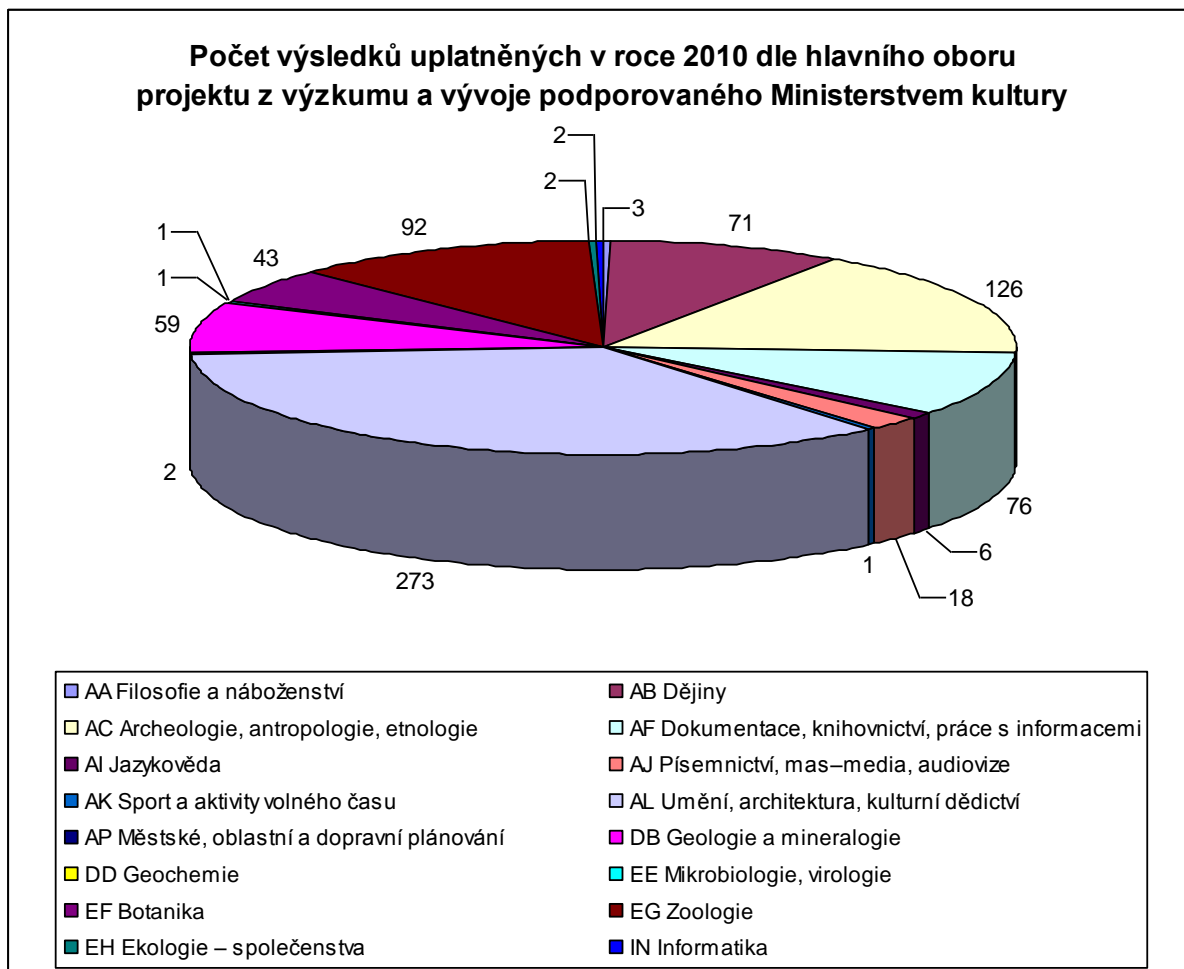
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 46 Počet výsledků uplatněných v roce 2010 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet výsledků uplatněných v roce 2010 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
Kód	Popis	Počet
AA	Filosofie a náboženství	3
AB	Dějiny	71
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	126
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	76
AI	Jazykověda	6
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	18
AK	Sport a aktivity volného času	1
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	273
AP	Městské, oblastní a dopravní plánování	2
DB	Geologie a mineralogie	59
DD	Geochemie	1
EE	Mikrobiologie, virologie	1
EF	Botanika	43
EG	Zoologie	92
EH	Ekologie – společenstva	2
IN	Informatika	2
	Celkem	776

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 26: Počet výsledků uplatněných v roce 2010 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

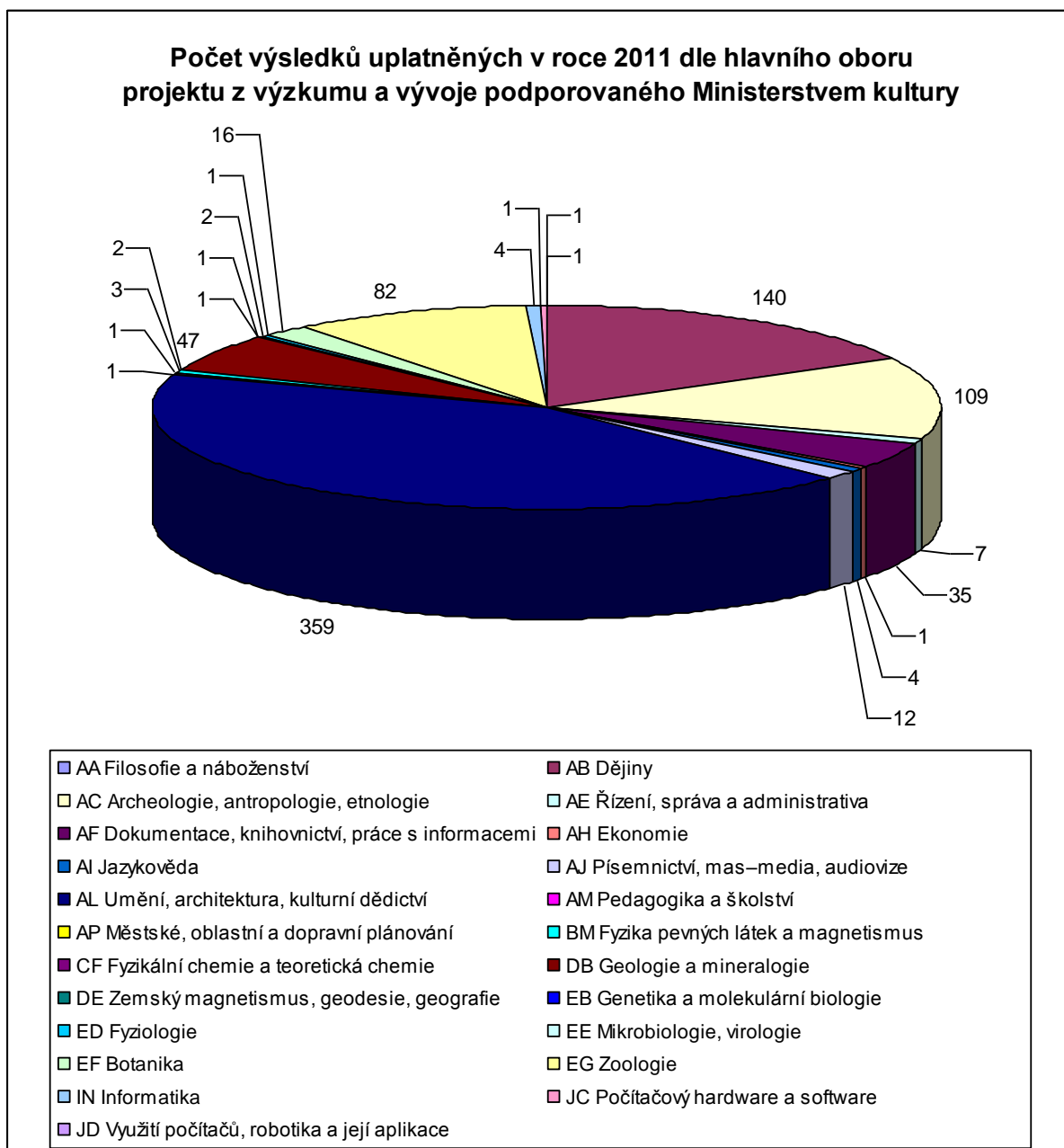
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 47 Počet výsledků uplatněných v roce 2011 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet výsledků uplatněných v roce 2011 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
Kód	Popis	Počet
AA	Filosofie a náboženství	1
AB	Dějiny	140
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	109
AE	Řízení, správa a administrativa	7
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	35
AH	Ekonomie	1
AI	Jazykověda	4
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovizie	12
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	359
AM	Pedagogika a školství	1
AP	Městské, oblastní a dopravní plánování	1
BM	Fyzika pevných látek a magnetismus	3
CF	Fyzikální chemie a teoretická chemie	2
DB	Geologie a mineralogie	47
DE	Zemský magnetismus, geodesie, geografie	1
EB	Genetika a molekulární biologie	1
ED	Fyziologie	2
EE	Mikrobiologie, virologie	1
EF	Botanika	16
EG	Zoologie	82
IN	Informatika	4
JC	Počítačový hardware a software	1
JD	Využití počítačů, robotika a její aplikace	1
	Celkem	831

Zdroj: IS VaVal, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 27: Počet výsledků uplatněných v roce 2011 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

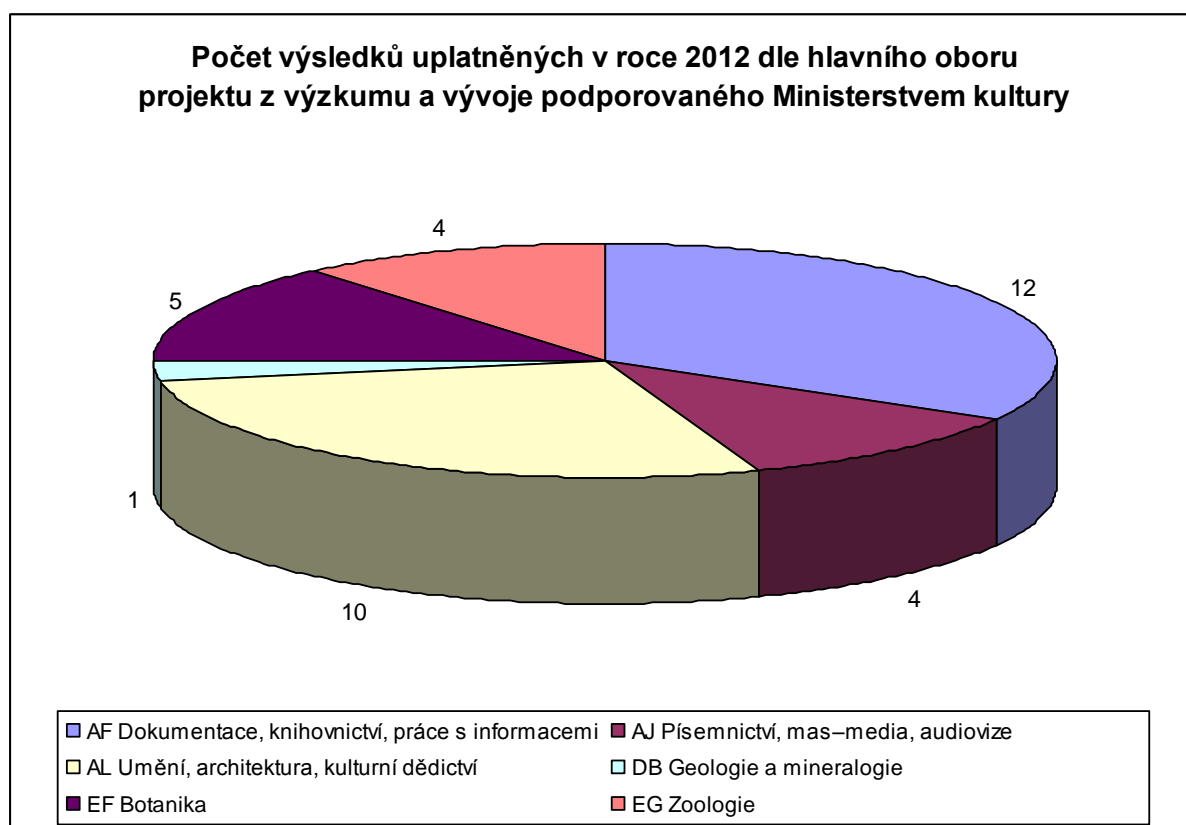
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 48 Počet výsledků uplatněných v roce 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet výsledků uplatněných v roce 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury		
Kód	Popis	Počet
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	12
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	4
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	10
DB	Geologie a mineralogie	1
EF	Botanika	5
EG	Zoologie	4
	Celkem	36

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 28: Počet výsledků uplatněných v roce 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 49 Počet výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Počet výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury								
Kód	Popis	2007	2008	2009	2010	2011	2012	celkem
AA	Filosofie a náboženství	0	0	0	3	1	0	4
AB	Dějiny	68	62	58	71	140	0	399
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	120	101	119	126	109	0	575
AE	Řízení, správa a administrativa	0	0	0	0	7	0	7
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	22	19	31	76	35	12	195
AH	Ekonomie	4	1	0	0	1	0	6
AI	Jazykověda	2	2	1	6	4	0	15
AJ	Pisemnictví, mas–media, audiovize	14	8	14	18	12	4	70
AK	Sport a aktivity volného času	0	1	0	1	0	0	2
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	301	269	239	273	359	10	1451
AM	Pedagogika a školství	0	0	1	0	1	0	2
AP	Městské, oblastní a dopravní plánování	0	0	0	2	1	0	3
BG	Jaderná, atomová a molekulová fyzika, urychlovače	1	0	0	0	0	0	1
BM	Fyzika pevných látek a magnetismus	0	0	0	0	3	0	3
CF	Fyzikální chemie a teoretická chemie	0	0	0	0	2	0	2
DB	Geologie a mineralogie	42	68	82	59	47	1	299
DD	Geochemie	0	0	0	1	0	0	1
DE	Zemský magnetismus, geodesie, geografie	0	0	0	0	1	0	1
EB	Genetika a molekulární biologie	0	1	0	0	1	0	2
ED	Fyziologie	1	0	0	0	2	0	3
EE	Mikrobiologie, virologie	0	0	0	1	1	0	2
EF	Botanika	38	43	29	43	16	5	174
EG	Zoologie	62	88	86	92	82	4	414
EH	Ekologie – společenstva	2	3	4	2	0	0	11
FI	Traumatologie a ortopedie	0	1	1	0	0	0	2
FP	Ostatní lékařské obory	0	2	0	0	0	0	2
GJ	Choroby a škůdci zvířat, veterinární medicína	1	0	0	0	0	0	1
IN	Informatika	0	0	4	2	4	0	10
JA	Elektronika a optoelektronika, elektrotechnika	0	0	1	0	0	0	1
JB	Senzory, čidla, měření a regulace	0	0	1	0	0	0	1
JC	Počítačový hardware a software	0	0	0	0	1	0	1
JD	Využití počítačů, robotika a její aplikace	0	0	0	0	1	0	1
	Celkem uplatněných výsledků v jednotlivých letech	678	669	671	776	831	36	3661

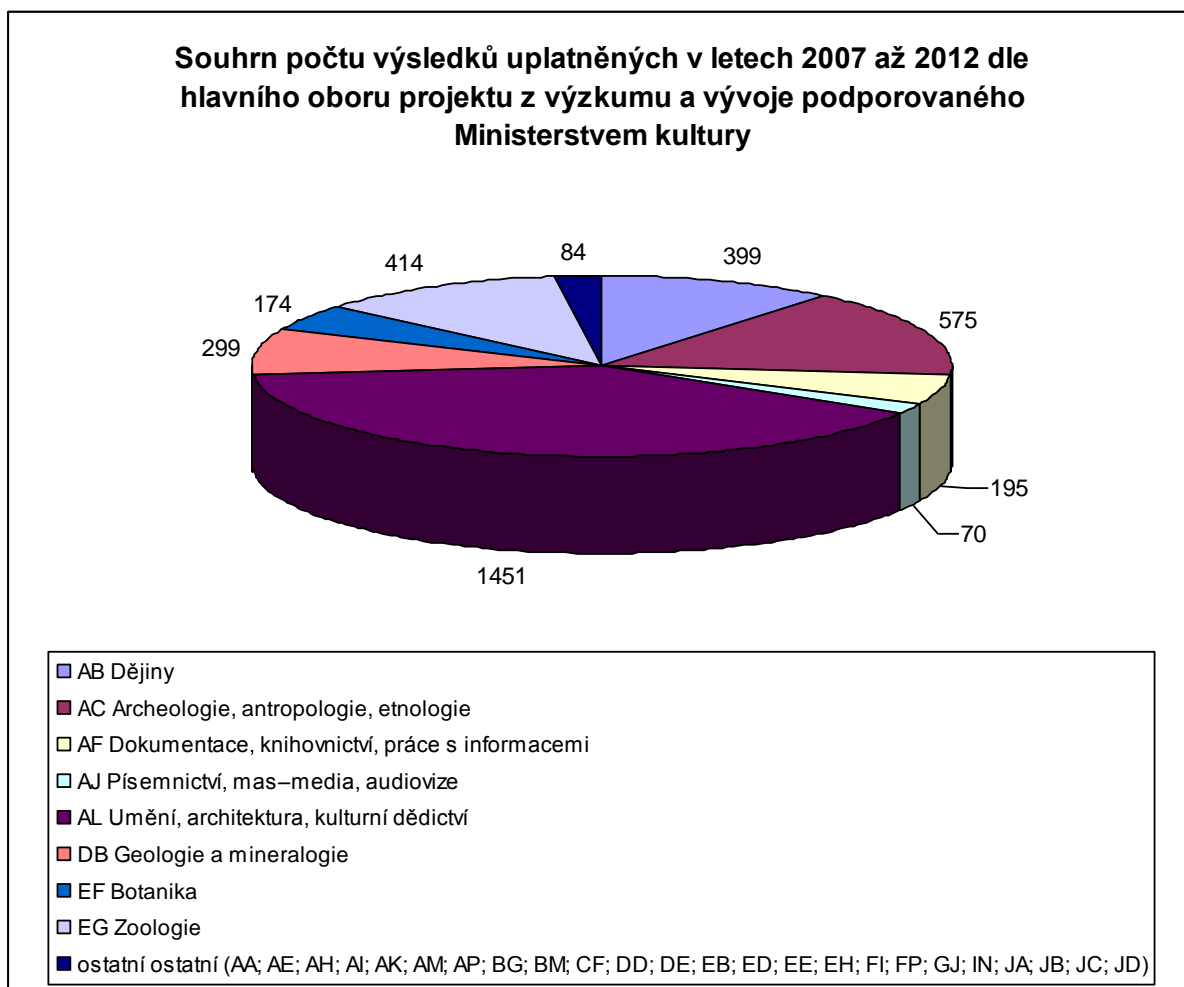
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 50 Souhrn počtu výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

Souhrn počtu výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury								
Kód	Popis	2007	2008	2009	2010	2011	2012	celkem
AB	Dějiny	68	62	58	71	140	0	399
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	120	101	119	126	109	0	575
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	22	19	31	76	35	12	195
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	14	8	14	18	12	4	70
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	301	269	239	273	359	10	1451
DB	Geologie a mineralogie	42	68	82	59	47	1	299
EF	Botanika	38	43	29	43	16	5	174
EG	Zoologie	62	88	86	92	82	4	414
	ostatní (AA; AE; AH; AI; AK; AM; AP; BG; BM; CF; DD; DE; EB; ED; EE; EH; FI; FP; GJ; IN; JA; JB; JC; JD)	11	11	13	18	31	0	84
	Celkem uplatněných výsledků v jednotlivých letech	678	669	671	776	831	36	3661

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 29: Souhrn počtu výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v ks)

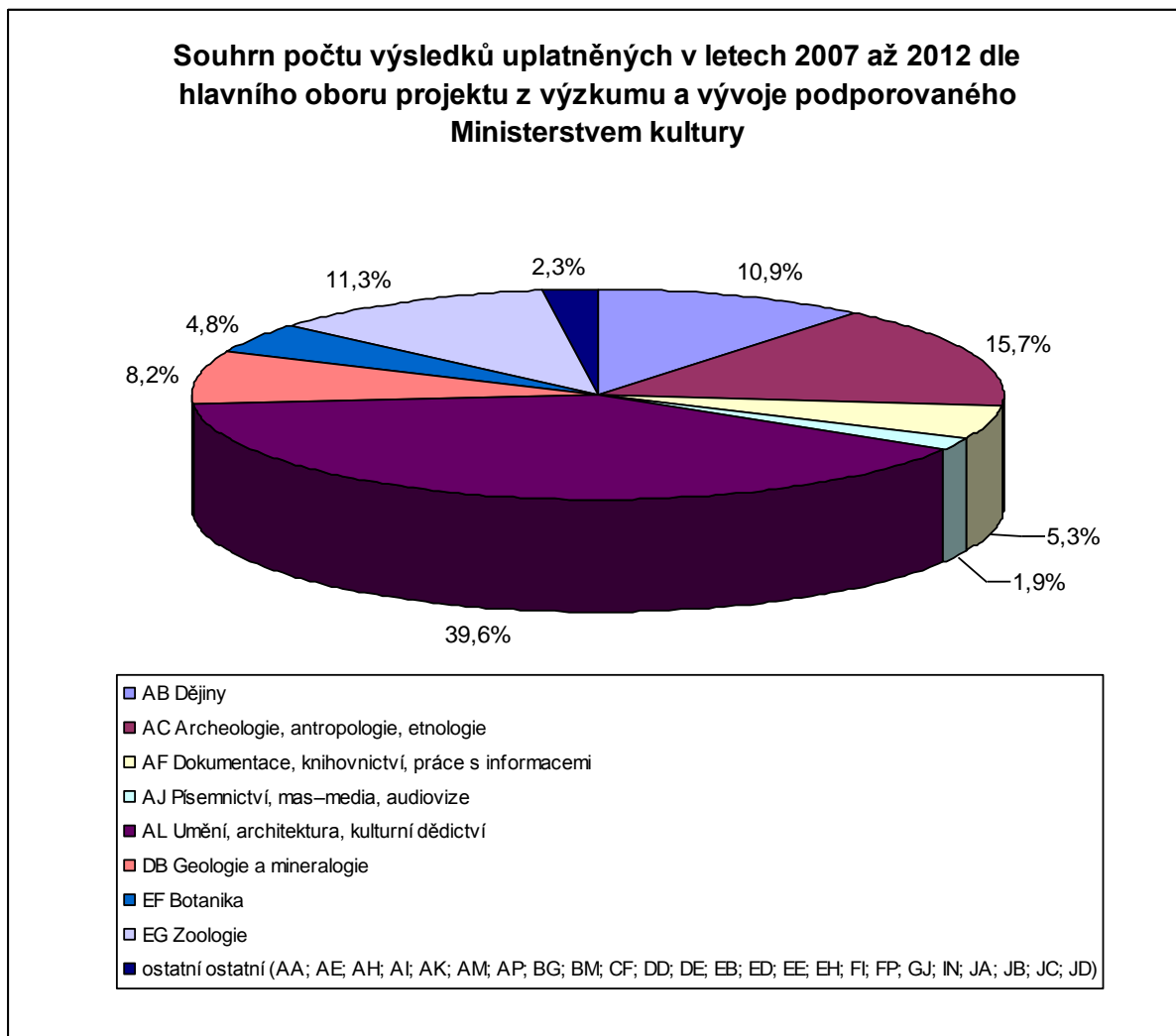
Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Tab. č. 51 Souhrn počtu výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v %)

Souhrn počtu výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury								
Kód	Popis	2007	2008	2009	2010	2011	2012	celkem
AB	Dějiny	1,9	1,7	1,6	1,9	3,8	0,0	10,9
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	3,3	2,8	3,3	3,4	3,0	0,0	15,7
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	0,6	0,5	0,8	2,1	1,0	0,3	5,3
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	0,4	0,2	0,4	0,5	0,3	0,1	1,9
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	8,2	7,3	6,5	7,5	9,8	0,3	39,6
DB	Geologie a mineralogie	1,1	1,9	2,2	1,6	1,3	0,0	8,2
EF	Botanika	1,0	1,2	0,8	1,2	0,4	0,1	4,8
EG	Zoologie	1,7	2,4	2,3	2,5	2,2	0,1	11,3
ostatní	ostatní (AA; AE; AH; AI; AK; AM; AP; BG; BM; CF; DD; DE; EB; ED; EE; EH; FI; FP; GJ; IN; JA; JB; JC; JD)	0,3	0,3	0,4	0,5	0,8	0,0	2,3
	Celkem uplatněných výsledků v jednotlivých letech	18,5	18,3	18,3	21,2	22,7	1,0	100,0

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Graf č. 30: Souhrn počtu výsledků uplatněných v letech 2007 až 2012 dle hlavního oboru projektu z výzkumu a vývoje podporovaného Ministerstvem kultury (v %)

Zdroj: IS VaVaI, RIV, k 7.5.2013

Příloha č. 4 - Výňatek z Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací; z přílohy 5: Sociální a kulturní výzvy: Podrobná specifikace prioritní oblasti; z oblasti 3 Kultura, hodnoty, identita a tradice

Tab. 1: Struktura prioritní oblasti Sociální a kulturní výzvy

Oblast	Podoblast	Prioritní dílčí cíle
3. Kultura, hodnoty, identita a tradice	3.1 Proměny hodnotových struktur a etika	3.1.1 Proměna základních etických principů života ve společnosti
		3.1.2 Filosofická a sociologická reflexe vlivu médií na proměnu lidského života a formování společnosti
	3.2 Národní, regionální a lokální identita a tradice	3.2.1 Znalosti historie jako předpoklad uchování a pěstování národní, regionální a lokální identity, paměti a tradice v národním kontextu
		3.2.2 Zkoumání jazyka a literatury jako nástrojů pro uchování identity
		3.2.3 Tvořivá historická a teoretická reflexe umělecké tvorby
	3.3 Hmotné a nehmotné kulturní dědictví	3.3.1 Aktivní ochrana kulturního dědictví
		3.3.2 Recepce kulturního dědictví jako prostředku národního sebeuvědomění a státní reprezentace
	3.4 Religiozita	3.4.1 Reflexe role náboženství v současné české společnosti a v globálním kontextu

Oblast 3: Kultura, hodnoty, identita a tradice

Každé společenství vytvářející komunitu konkrétního státu je existenciálně spjato s kategoriemi vlastní stability, funkční provázanosti a kooperativnosti. Přítomnost těchto kvalit ve společnosti je potvrzena vědomím sounáležitosti, schopnosti pozitivní komunikace a dlouhodobé součinnosti jako základních podmínek vnitřní akceschopnosti a vnější úspěšnosti. Základním jmenovatelem těchto vlastností a schopností je společná kultura národního horizontu definovaná kromě jazyka a historicky proměnlivého teritoria souborem obecně akceptovaných a tradovaných kulturních znaků. V současné multikulturní společnosti je ovšem existenčně žádoucí, aby příslušná komunita našla dostatek prvků, které jí dávají jednotící smysl i v případě, že sestává ze společenství značně kulturně odlišných. Společný jmenovatel v tomto případě souvisí především s historickým rozměrem konkrétní společnosti, který přináší nejvíce podnětů k hledání a nacházení společných vazeb a který navíc přináší logické vysvětlení příčin současného stavu společnosti.

Pozornost, kterou stát věnuje vlastní historii a péči o kulturní dědictví jako základnímu zdroji informací o historickém rozměru jeho existence, je dokladem jeho vyspělosti a dosvědčuje jeho vědomou snahu o dosahování vnitřní stability. Je zároveň také dokladem vědomí jeho suverenity, protože reflektuje soubor vlastních kulturních identit činících z něj unikátní

jednotku v globalizujícím se mezinárodním společenství. Proto je součástí kulturního dědictví jazyk, literatura, hudba, divadlo, architektura, výtvarné umění, lidové tradice i historická, filozofická a estetická reflexe. Jejich případný úpadek nebo zánik není formálním jevem, ale konkrétním pádem systému vnitřní kooperativnosti a vnější konkurenceschopnosti.

Součástí kulturního vědomí je schopnost hodnotového vážení jevů souvisejících s existencí a funkcí společnosti, tedy schopnost vytváření etického a morálního hodnotového systému a dodržování jeho principů. I to je nezbytným předpokladem pro dobrou funkci společnosti. Z historického rozměru kultury i v této oblasti vyplývá řada důležitých podnětů, příkladů a srovnání směřujících k žádoucí reflexi současnosti i očekávané budoucnosti, neboť dlouhodobá kontinuita existence posiluje naději na její pokračování.

Nebezpečí poklesu vzdělanosti a široce pojímané gramotnosti implikuje možnost přerušení kontaktu společnosti s vlastní historií a kulturním dědictvím, a tím ztrátu schopnosti vnímat současnou společnost a stát jako kulturně zakořeněný fenomén. Ztráta této dimenze podstatně ochuzuje kvalitu života, lidskou kreativitu i tradiční hodnoty, které společnost dlouhodobě vnímá jako základní. Proces evropské integrace, v němž se zdůrazňuje zachování identity státních subjektů vytvářejících evropské společenství, je zdánlivě paradoxní velkou příležitostí, jak poznání historické a kulturní identity, jedinečnosti, příbuznosti a komunikace významně rozšiřovat a prohlubovat.

Oblast je rozdělena do čtyř podoblastí: (1) Proměny hodnotových struktur a etika; (2) Národní, regionální a lokální identita a tradice; (3) Hmotné a nehmotné kulturní dědictví; a (4) Religiozita.

Podoblast 3.1: Proměny hodnotových struktur a etika

Podoblast je zaměřena na způsoby lidského poznávání a chápání světa a na nebezpečí zužování celého spektra s tím spjatých možností a příležitostí generujících životní hodnoty a postoje ke světu. Spotřební orientace naší společnosti navozuje přímočará zjednodušující myšlenková schémata, která vedou k jednostrannosti při posuzování duchovního rozměru lidské existence a k preferenci jejích momentálních hmotných koordinát. Smysluplné naplnění života je mnohostranně problematizováno, rodina rezignující na výchovu nedodává dostatek příkladů a modelů chování. Moderní technologie zdánlivě otevírají komunikační cesty, zároveň však člověka uzavírají do samoty bez osobního kontaktu. Falešný obraz „snadného“ a „úspěšného“ života, který je možno si koupit, ústí do střetu s realitou náročné každodennosti, případně do stresu, prázdnoty a ztráty životní motivace. Problematizuje se přirozený mezigenerační vztah, přirozené vnímání sociální struktury společnosti, jejích morálních standardů, etických norem regulujících zájmy individua a společnosti. V této souvislosti se často hovoří o nových typech zodpovědnosti, jde však o tradiční schémata kolektivní zodpovědnosti v nových politických, materiálních a společenských podmínkách.

Stěžejní cíl 3.1:

Stěžejním cílem je nalezení faktorů, ovlivňujících změny a ztráty vnímání tzv. tradičních hodnot a kultury jako základních stabilizačních společenských hybatelů. Důraz je kladen zejména na podporu etických základů společenské koexistence založené na vzájemném respektu a zodpovědnosti.

Dílčí cíl 3.1.1: Proměna základních etických principů života ve společnosti

Cílem je poznání dynamiky změn motivací k životu a životnímu štěstí a zkoumání

	kořenů egoismu a altruismu s důrazem na změny ve vnímání tradičních a importovaných hodnot ve společnosti.
	Dílčí cíl 3.1.2: Filosofická a sociologická reflexe vlivu médií na proměnu lidského života a formování společnosti Cílem je pojmenovat vliv médií na proměnu vnímání a prezentace světa a na kulturní sebeidentifikaci společnosti, hodnocení možných dopadů na společnost i média a návrh možností, jak tuto proměnu reflektovat v nastavení regulačních mechanismů a výchovných cílů.

Podoblast 3.2: Národní, regionální a lokální identita a tradice	
V souvislosti s evropskou integrací a globalizací společnosti se formuje nová národní, regionální a lokální identita a tradice. Objevují se otázky, co jim dává potenciál dlouhodobého přetrvávání i ve zdánlivě nepříznivých podmínkách. V detailním pohledu je pak třeba zabývat se existencí skutečného útlumu identit ve prospěch společných evropských hodnot a reálností homogenizace kulturních zvyků v globálním světě. Uchování regionálních kulturních specifik a vnímání kulturní příslušnosti, které je v mnoha aspektech stále živé, upírá pozornost na relevanci volby mezi multikulturalismem nebo kulturní adaptací migrantů.	
Předpokladem pro poznání a řešení problémů současnosti a budoucnosti je znalost historických procesů a souvislostí i komunikačních a kulturních fenoménů minulosti českých zemí (např. vícejazyčná kulturní a umělecká kultura), přirozeně v evropském kontextu. Jedním ze základních témat je v této oblasti komunikace a vývoj jazyka jako nástroje dorozumění i prostředku intelektuální produkce.	
Evropská historická zkušenost ovšem k tomuto tématu nabízí varování. Je třeba striktně rozlišovat mezi dvěma zřejmými póly všech měřítek identity. Mezi vědomím identity, které podporuje ztotožnění s kategorií domova a komunitní příslušnosti jako jedné ze základních lidských potřeb a mezi vědomím nesnášenlivé výlučnosti. Na velkém území mezi těmito kategoriemi se pohybují pojmy, s nimiž neumíme vždy adekvátně zacházet, jako je nacionalismus a vlastenectví, tradice a konzervativnost, hrdost a netečnost, národní identita a kosmopolitismus, etnicita a identita menšin. Možnost uvažovat o těchto pojmech je výrazně spjata se znalostí historických kořenů mnohdy konfliktního stavu souvisejících oblastí společnosti. Výklad utváření naší národní, kulturní a duchovní identity v dynamicky se transformujícím světě kolem nás je žádoucí oblastí, kterou do aplikovaného výzkumu s cílem posílení konkurenceschopnosti země mohou vstoupit humanitní a společenské vědy.	
Stěžejní cíl 3.2: Stěžejním cílem je historické vymezení a charakteristika procesu utváření národní, regionální a lokální identity a tradice ve vztahu k jejich současné problematizaci, stejně jako podpora její konstitutivní role v rámci současné a budoucí společnosti.	
	Dílčí cíl 3.2.1: Znalosti historie jako předpoklad uchovávání a pěstování národní, regionální a lokální identity, paměti a tradice v národním kontextu Cílem je rozvinout poznání historických procesů a kauzalit jako měřítko osobní i kolektivní sebeidentifikace, podpora pozitivních a spojujících momentů národní identity, směřující k víceúrovňové a pluralitní společnosti.
	Dílčí cíl 3.2.2: Zkoumání jazyka a literatury jako nástrojů pro uchovávání identity Cílem je pojmenování historických proměn a aktuálního fungování jazyka a jazykové komunikace, která podpoří úsilí za zachování národní identity, přispěje k rozvoji čtenářských dovedností a schopnosti interpretovat text, a to v národním a nadnárodním (vícejazyčném) kontextu.
	Dílčí cíl 3.2.3: Tvořivá historická a teoretická reflexe umělecké tvorby Cílem je posílení národní identity pomocí formulování národní specifičnosti a

pojmenování společného evropského kontextu prostřednictvím reflexe a interpretace profesionální a amatérské umělecké tvorby.
--

Podoblast 3.3: Hmotné a nehmotné kulturní dědictví

Česká republika disponuje umělecky, historicky a typologicky bohatým kulturním dědictvím, jehož výraznou složkou je zejména památkový fond evropského významu s vysokou mírou autenticity zachování (s řadou movitých i nemovitých památek). Stejně významná je složka nehmotného kulturního dědictví (jazyk, filozofie, umění, lidová kultura a tradice). Obě součásti jsou podstatnými a nenahraditelnými nositeli národní a státní identity a jsou základními zdroji informací o původu dnešní společnosti. Památkový fond je nedílnou součástí evropského a světového kulturního dědictví, neboť „naše“ středoevropské území historicky bylo (a zřejmě je i bude) místem setkávání uměleckých osobností a proudů, dějištěm událostí nadnárodního významu i velmi čínorodým tvůrčím prostorem, což památky a další typy historických pramenů dokládají mimořádně zřetelně.

Identifikace jednotlivých součástí kulturního dědictví, jejich evidence, zachovávání a zpřístupňování jsou důležité pro vědecké poznání a zveřejňování nových poznatků formou publikací (studií, monografií, katalogů, výstav, edic, lexikonů, map, databází, výukových programů atd.). Významnou roli přitom hrají nové technologie umožňující hlubší vytěžení pramenné složky kulturního dědictví, a to v mezinárodním kontextu. Získané poznatky jsou klíčové pro aplikaci ve výchovně vzdělávacím a informačním procesu, při využití pro společenské, náboženské, reprezentační, kulturní a vědecké účely.

Výrazná je role kulturního dědictví v souvislosti s komerčními aktivitami, zejména v cestovním ruchu, urbanismu historických sídel, při vytváření rázu krajiny a pro všestranné aktivity v oblasti živého umění. Podporou a využitím tohoto potenciálu lze pěstovat prestiž Česka a jeho kulturního dědictví ve světě, a tím podpořit národní hrdost občanů na vlastní dějiny, kulturu a cílevědomou kulturní politiku.

Stěžejní cíl 3.3:

Stěžejním cílem je poznání, zachování, zpřístupnění a využití kulturního dědictví. Významnou roli v rozvoji poznání musí sehrávat moderní technologie využívané jak pro ochranu a konzervaci různých součástí kulturního dědictví, tak pro ukládání a sumarizaci poznatků, jejich propojování a šíření pomocí moderních médií. Tím bude přispěno k nápravě současného nevyhovujícího stavu archivů, sbírek a knihovních fondů a k omezení nenahraditelných ztrát na kulturních hodnotách. Odkrývání a zpřístupňování kulturní úrovně minulosti je nutnou podmínkou kvalitního výchovně vzdělávacího a informačního procesu, základem formování identity, jeho potenciál se však promítá i do trávení volného času, ekonomického rozvoje a reprezentace státu.

Dílčí cíl 3.3.1: Aktivní ochrana kulturního dědictví

Cílem je revize a přesné definování procesu zachování hmotného a nehmotného kulturního dědictví, a zajištění jeho celospolečenského uplatňování, jak s ohledem na technickou stránku tohoto procesu, tak na jeho legislativní rámec. Cílem je prohloubení evidence, konzervace a ochrany kulturního dědictví a fixace segmentů orální historie a kultury, a to i za použití moderních technologií.

Dílčí cíl 3.3.2: Recepce kulturního dědictví jako prostředku národního sebeuvědomění a státní reprezentace

Cílem je zintenzivnit proces zpřístupňování a šetrného využití památek a poznatků o nich v procesu vzdělávání, při podpoře vědomí národní identity a rozvoji lidského potenciálu, pro současné živé tvůrčí a interpretační umění a pro reprezentaci národa a státu.

Podoblast 3.4: Religiozita

Pojem religiozita je třeba chápat ve dvojitým kontextu. První z nich je souvislost s náboženským chápáním světa jako s kulturním fenoménem, který doprovází všechny známé civilizace. V tomto smyslu je religiozita jednou z významných kulturních charakteristik i v naší společnosti. Sociologie vnímá religiozitu především jako poměr mezi segmentem (segmenty) věřících a ateistů v dané společnosti, a to s akcentem na hledání klíče k pochopení jejich reakcí. Zároveň jde ovšem také o zmapování prostorů, které vyžadují přiznání plného respektu v kontextu lidských práv.

Jde přitom o náboženství jako o společenský duchovní prostor vyžadující podporu při generování humanitních a morálních hodnot, stejně jako hodnot tradiční kultury spoluvytvářejících vědomí identity státní, národní, skupinové i individuální. Na druhé straně však také jde o sledování zón velmi dynamických, souvisejících s náboženstvím v prudce se měnící společnosti. Tato oblast má rysy konfliktnosti vyplývající z různosti náboženských vidění formulovaných zejména novými hnutími a sektami, plodících konfliktní a rizikové společenské situace.

Obecně lze konstatovat, že většina současných sociologických a politologických analýz předpokládá budoucí posilování významu náboženství ve veřejném prostoru.

Stěžejní cíl 3.4:

Stěžejním cílem je kontinuální analýza religiózní situace společnosti jako jednoho z významných aspektů jejího vývoje. Žádoucí je všestranná podpora humanitního, vzdělávacího, morálního a kulturního působení náboženských složek v celku společnosti, stejně jako plného rozvoje individuální (osobní) spirituality věřících a principů obecné náboženské tolerance. Stejně významná je reflexe religiozity jako možného zdroje extrémních pohledů na společnost ohrožujících její stabilitu, zejména v souvislosti se společenskými dopady imigrace, a s rozšiřujícími se náboženskými skupinami.

Dílčí cíl 3.4.1: Reflexe role náboženství v současné české společnosti a v globálním kontextu

Cílem je reflexe setkávání a střetávání profánního s posvátným v multikulturních souvislostech a sledování otázek vstupování náboženství do veřejného prostoru a jeho dopadů na společnost. Tyto poznatky budou využity jako podklady pro formulaci nových principů církevní politiky.

Oblast 3: Kultura, hodnoty, identita a tradice

V oblasti Kultura, hodnoty, identita a tradice bylo navrženo opatření poukazující na potřebnost podpory systematické péče o kulturní dědictví a budování národní identity.

- Institucionální, účelová i morální podpora humanitního, historického a uměleckého aspektu vzdělání jako součásti kulturní identity. Podpora knihoven, muzeí a památkové péče.

Indikátory pro kontrolu dosahování cílů

Na úrovni stěžejních cílů byly expertním panelem dále navrženy indikátory, které umožní hodnocení a kontrolu jejich naplňování. Problematice indikátorů byla v expertním panelu věnována širší diskuze, jejímž závěrem bylo, že v mnoha případech vzhledem k charakteru či obsahu stěžejních cílů není možné nebo účelné tyto indikátory definovat (indikátory se například omezují na sledování pouze některých dílčích aspektů a jiné významné přehlíží).

<p>Podoblast 3.1: Proměny hodnotových struktur a etika Stěžejním cílem je nalezení faktorů, ovlivňujících změny a ztráty vnímání tzv. tradičních hodnot a kultury jako základních stabilizačních společenských hybatelů. Důraz je kladen zejména na podporu etických základů společenské koexistence založené na vzájemném respektu a zodpovědnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzhledem k charakteru oboru nelze stanovit. K pomocným metodám patří například pravidelné průzkumy vzdělanosti mládeže a celé společnosti.
<p>Podoblast 3.2: Národní, regionální a lokální identita a tradice Stěžejním cílem je historické vymezení a charakteristika procesu utváření národní, regionální a lokální identity a tradice ve vztahu k jejich současné problematizaci, stejně jako podpora její konstitutivní role v rámci současné a budoucí společnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzhledem k charakteru oboru nelze stanovit. K pomocným metodám patří například pravidelné průzkumy vzdělanosti mládeže a celé společnosti.
<p>Podoblast 3.3: Hmotné a nehmotné kulturní dědictví Stěžejním cílem je poznání, zachování, zpřístupnění a využití kulturního dědictví. Významnou roli v rozvoji poznání musí sehrávat moderní technologie využívané jak pro ochranu a konzervaci různých součástí kulturního dědictví, tak pro ukládání a sumarizaci poznatků, jejich propojování a šíření pomocí moderních médií. Tím bude přispěno k nápravě současného nevyhovujícího stavu archivů, sbírek a knihovních fondů a k omezení nenahraditelných ztrát na kulturních hodnotách. Odkrývání a zpřístupňování kulturní úrovně minulosti je nutnou podmínkou kvalitního výchovně vzdělávacího a informačního procesu, základem formování identity, jeho potenciál se však promítá i do trávení volného času, ekonomického rozvoje a reprezentace státu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzhledem k charakteru oboru nelze stanovit. K pomocným metodám patří například pravidelné průzkumy vzdělanosti mládeže a celé společnosti, nebo vyhodnocování systému fungování památkové péče, systému muzeí a knihoven.
<p>Podoblast 3.4: Religiozita Stěžejním cílem je kontinuální analýza religiozní situace společnosti jako jednoho z významných aspektů jejího vývoje. Žádoucí je všestranná podpora humanitního, vzdělávacího, morálního a kulturního působení náboženských složek v celku společnosti, stejně jako plného rozvoje individuální (osobní) spirituality věřících a principů obecné náboženské tolerance. Stejně významná je reflexe religiozity jako možného zdroje extrémních pohledů na společnost ohrožujících její stabilitu, zejména v souvislosti se společenskými dopady imigrace, a s rozšiřujícími se náboženskými skupinami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzhledem k charakteru oboru nelze stanovit.